

Tupakkatilasto 2012

Tobaksstatistik 2012

Tobacco statistics 2012

Tuomo Varis
+358 29 524 7654
tuomo.varis@thl.fi

Sirpa Virtanen
+358 29 524 7495
sirpa.virtanen@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 166, Helsinki)
00271 Helsinki
Puhelin: + 358 29 524 6000
www.thl.fi

Tupakkatilasto 2012

21.10.2013

Vuonna 2012 15–64-vuotiaista suomalaisista noin 17 prosenttia tupakoi päivittäin. Miehistä päivittäin tupakoi 21 prosenttia ja naisista 14 prosenttia. Eläkeikäisistä (65–84-vuotiaat) miehistä tupakoi päivittäin 10 prosenttia ja naisista 6 prosenttia vuonna 2011.

Työikäisten miesten tupakointi on vähentynyt jo monen vuosikymmenen ajan. Työikäisten naisten tupakointi on pysynyt samalla tasolla 1980-luvun alusta alkaen, mutta se on vähentynyt viime vuosina. Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan alle 18-vuotiaista tytöistä ja pojista tupakoi päivittäin enää 12 prosenttia vuonna 2013.

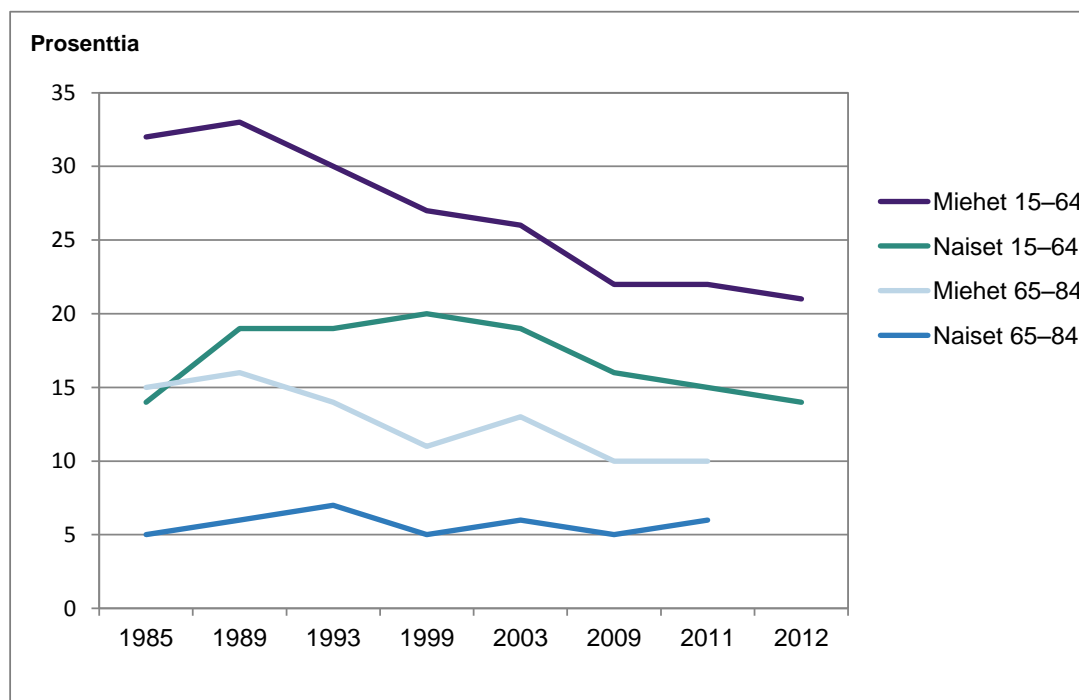
Suomalaisen aikuisväestön terveystapattyminen ja terveys -tutkimuksen mukaan sähkötupakan käyttö on hyvin harvinaista. Vuonna 2012 vain alle prosentti miehistä ja naisista käytti sitä päivittäin. Miehistä 95 prosenttia ja naisista 97 prosenttia ei ollut koskaan käyttänyt sähkötupakkaa.

Vuonna 2012 (joulukuu 2011–marraskuu 2012) Suomessa kulutettiin hieman vähemmän verollisia tupakkatuotteita kuin vuonna 2011. Savukkeiden verollinen kulutus väheni noin 3 prosenttia ja sikarien kulutus noin prosentin vuoteen 2011 verrattuna. Vuosien 2009, 2010 ja 2012 tupakkaveron korotukset vaikeuttavat peräkkäisten vuosien kulutuslukujen tarkkaa vertailua.

Suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 602 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2012. Verottomien savukkeiden osuus kokonaiskulutuksesta on noin 11 prosenttia. Vuonna 2012 verottomien savukkeiden kulutus oli noin 9 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuotena.

Vuonna 2012 tupakkatuotteiden nimellishinnat nousivat 6,4 prosenttia.

Kuvio 1. Päivittäin tupakoivien miesten ja naisten osuudet (%) ikäryhmittäin 1985–2012

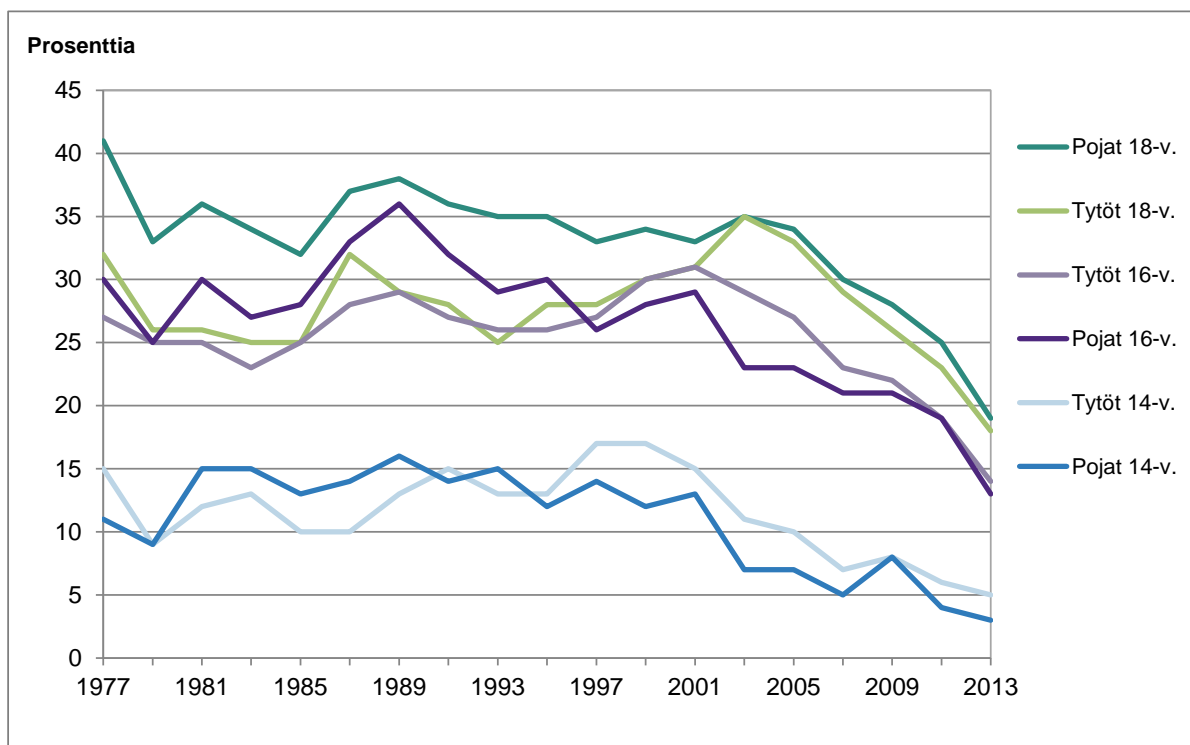
Lähteet: Suomalaisen aikuisväestön terveystapattyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.
Eläkeikäisen väestön terveystapattyminen ja terveys (EVTk) -tutkimus. THL.

Väestön tupakointi

Vuonna 2012 suomalaisista 15–64-vuotiaista miehistä päivittäin tupakoi¹ 21 prosenttia ja naisista 14 prosenttia, ja noin 6 prosenttia tupakoi satunnaisesti. Nuorista, 15–24-vuotiaista miehistä poltti päivittäin 21 prosenttia, satunnaisesti 5 prosenttia ja vastaavasti naisista 11 prosenttia molemmissa tapauksissa. Eläkeikäisessä väestössä miehistä tupakoi päivittäin 10 prosenttia ja naisista 6 prosenttia vuonna 2011.²

Miesten tupakointi on vähentynyt pitkällä aikavälillä. Naisten tupakointi on pysynyt samalla tasolla 1980-luvun puolivälistä lähtien, mutta on 2000-luvun puolivälin jälkeen kääntynyt laskuun. Vuonna 2013 päivittäin tupakoi 16-vuotiaista pojista 13 prosenttia ja tytöistä 14 prosenttia.³ (Liitetaulukot 11–13; kuvat 1–4.)

Kuvio 2. Päivittäin tupakointien 14-, 16- ja 18-vuotiaiden tyttöjen ja poikien osuudet (%) 1977–2013

Lähde: Nuorten terveystapatutkimus (NTTT). Tampereen yliopisto.

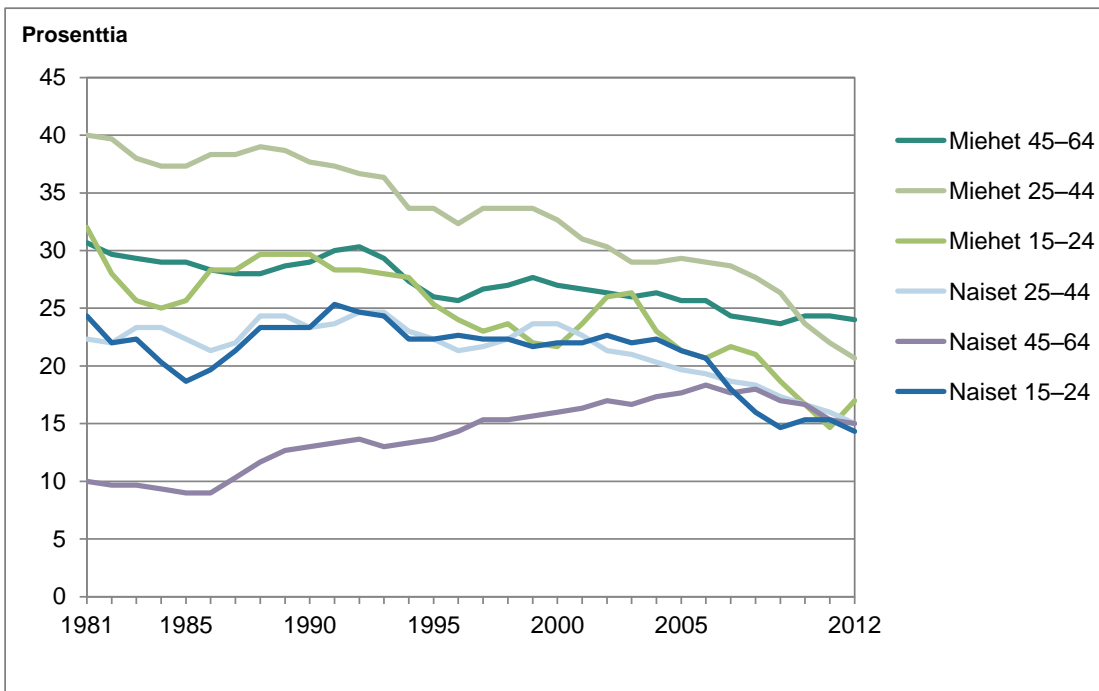
Tupakoinnin haluaisi lopettaa 54 prosenttia tupakoitsijoista. Tupakoivista miehistä 11 prosenttia ja naisista 10 prosenttia ilmoitti, ettei halua lopettaa tupakointia. Päivittäin tupakoivista miehistä 38 prosenttia ja naisista 46 prosenttia oli yrittänyt lopettaa tupakoinnin olemalla tupakoimatta vähintään vuorokauden viimeisen 12 kuukauden aikana. (Liitetaulukot 16 ja 17.) Nikotiinikorvaushoitoa ilmoitti käyttäneensä tupakoinnin lopettamiseksi viimeisen 12 kuukauden aikana 16 prosenttia miehistä ja naisista.

¹ 15–64-vuotiaiden suomalaisten tupakointitiedot saadaan vuosittain toteutettavasta THL:n Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksesta (AVTK).

² Eläkeikäisten (65–84-vuotiaiden) tupakointitiedot saadaan joka toinen vuosi toteutettavasta THL:n Eläkeikäisten väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksesta (EVTK).

³ 14-, 16- ja 18-vuotiaiden tupakointitiedot saadaan joka toinen vuosi toteutettavasta Tampereen yliopiston terveystieteen yksikön Nuorten terveystapatutkimuksesta (NTTT).

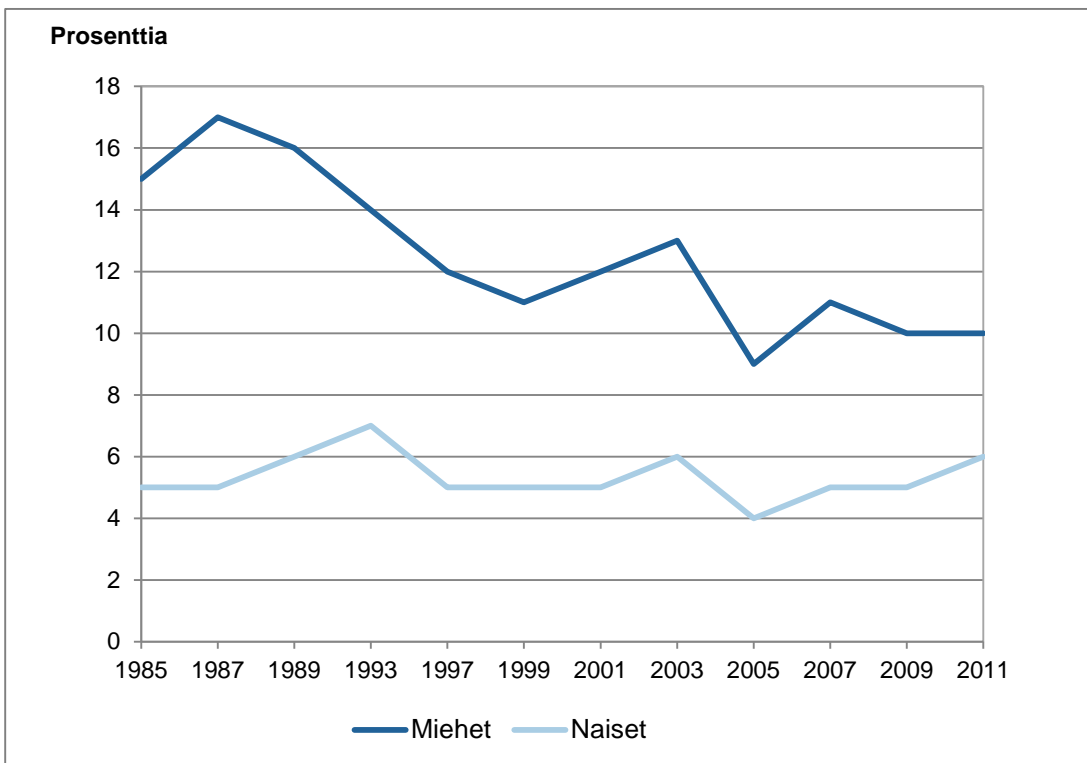
Kuvio 3. Päivittäin tupakoivien 15–64-vuotiaiden miesten ja naisten osuudet ikäryhmittäin 1981–2012, kolmen vuoden liukuva keskiarvo¹

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys -tutkimus (AVTK). THL.

1) Kolmen vuoden liukuva keskiarvo saadaan laskemalla yhteen tilastovuosi ja kaksi edellistä vuotta ja jakamalla summa kolmella.

Kuvio 4. Päivittäin tupakoivien eläkeikäisten (65–84-vuotiaat) miesten ja naisten osuudet (%) 1985–2011

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Nuuskaa käytti vuonna 2012 päivittäin 2,2 prosenttia 15–64-vuotiaista miehistä. Nuuskaaminen oli yleisintä 25–34-vuotiailla miehillä, joista 5,5 prosenttia ilmoitti nuuskaavansa päivittäin. Satunnaisesti nuuskaa käytti 3,6 prosenttia miehistä. Satunnaisesti eniten nuuskasivat 15–34-vuotiaat, joista 7,9 prosenttia ilmoitti nuuskaavansa satunnaisesti. Miehistä 84 prosenttia ja naisista 97 prosenttia ei ole koskaan nuuskannut. Naisilla päivittäinen nuuskan käyttö on erittäin vähäistä (0,1 %). Noin kolme prosenttia 15–24-vuotiaista naisista nuuskasi satunnaisesti. (Liitetaulukko 20.) Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan 16-vuotiaista pojista nuuskasi vuonna 2013 päivittäin 3,7 prosenttia ja 18-vuotiaista pojista 2,9 prosenttia. (Helldán ym. 2013.)

Sähkötupakan käyttö on hyvin harvinaista. Vuonna 2012 vain alle prosentti miehistä ja naisista käytti sitä päivittäin. Sähkötupakkaa käyttivät satunnaisesti eniten alle 35-vuotiaat miehet, joiden joukossa satunnaisesti käyttäviä oli 4 prosenttia. Naisista nuorimmassa ikäryhmässä, 15–24 -vuotiaissa, oli eniten satunnaiskäyttäjiä (3 %). Miehistä 95 prosenttia ja naisista 97 prosenttia ei ollut koskaan käyttänyt sähkötupakkaa. (Helldán ym. 2013.)

Nuorten terveystapatutkimuksessa kysyttiin vuonna 2013 ensimmäistä kertaa nuorten sähkösavukkeiden käytöstä. Tulosten mukaan vähintään kerran sähkösavukkeita olivat kokeilleet 18- ja 16-vuotiaista pojista 29 prosenttia, 18-vuotiaista tytöistä 27 prosenttia ja 16-vuotiaista tytöistä 21 prosenttia. Useimmat käyttökerrat olivat harvinaisia. Yleisimmin sähkösavukkeissa oli käytetty nikotiinipitoisia nesteitä.

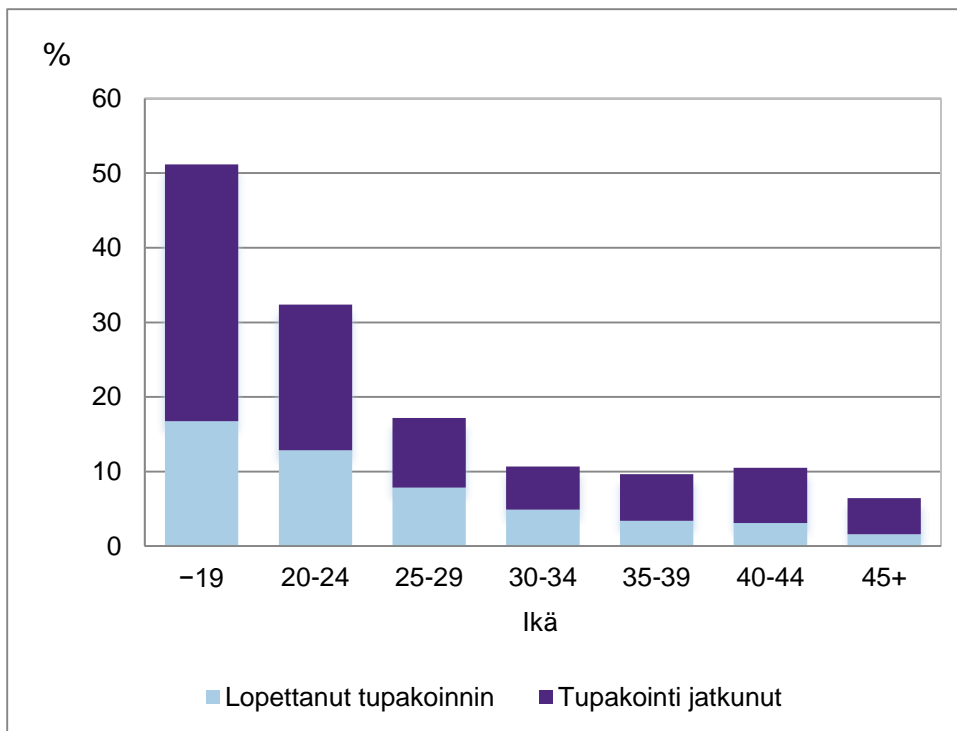
Raskauden aikainen tupakointi

Vuonna 2012 raskauden aikana tupakoi 16,6 prosenttia kaikista synnyttäjistä. THL:n Perinataalitalaston⁴ mukaan viime vuosina tupakoivista yhä useampi on ilmoittanut lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Vuonna 2012 tupakoinnin ilmoitti lopettaneensa 41,9 prosenttia tupakoineista, mikä on noin 3 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuotena. Vastaava luku oli 12 prosenttia vuonna 2000.

Raskauden aikainen tupakointi on yleisempää nuoremmissa ikäryhmissä. Vuonna 2012 alle 20-vuotiaista synnyttäjistä 51,2 prosenttia tupakoi raskauden aikana, ja heistä 32,7 prosenttia ilmoitti lopettaneensa tupakoinnin raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Yli 35-vuotiaista synnyttäjistä 9,8 prosenttia tupakoi raskauden aikana, ja heistä 34,2 prosenttia lopetti tupakoinnin raskauden alkuaikana. (Kuvio 5.)

⁴ Synnyttäjistä, synnytyksistä ja vastasyntyneistä julkaistaan vuosittain erillinen tilastoraportti (<http://www.thl.fi/tilastot/synnyttajat>), jossa on tietoja muun muassa raskauden aikaisesta tupakoinnista.

Kuvio 5. Synnyttäjien tupakointi ja tupakoinnin lopettaminen raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana ikäryhmittäin 2012, %

Lähde: Perinataalitalasto. SVT. THL.

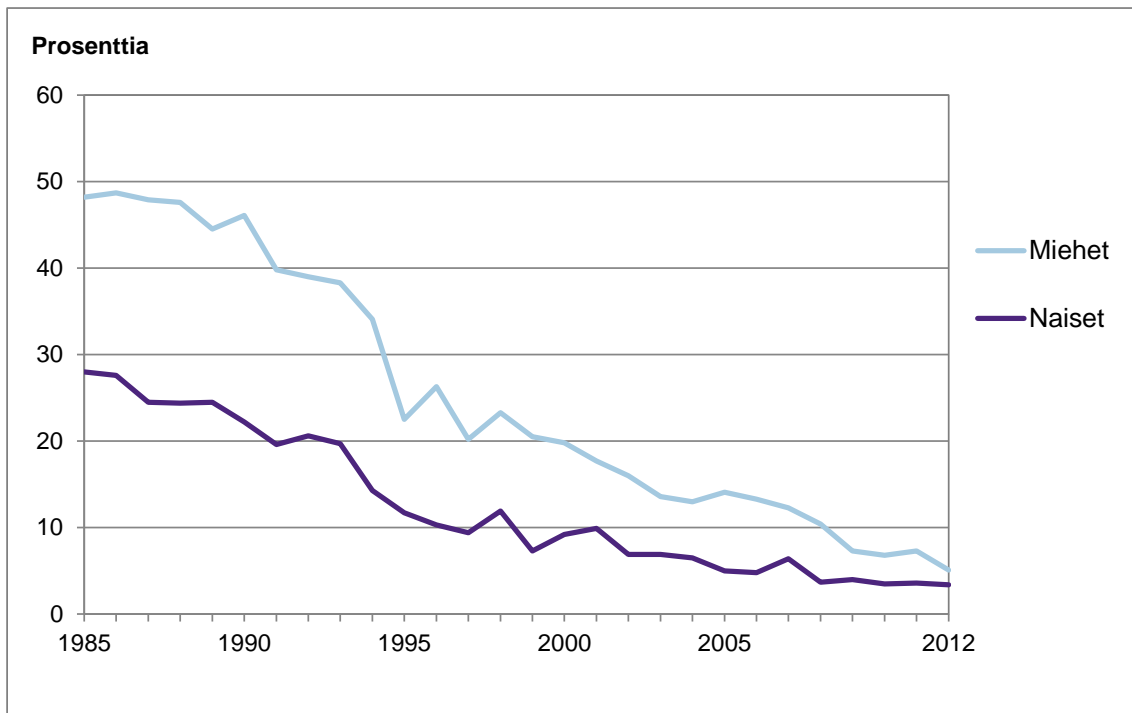
Väestön tupakoinnista ja raskauden aikaisesta tupakoinnista löytyy tietoja myös Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä osoitteesta <http://www.sotkanet.fi>. Tiedot löytyvät muun muassa hakusanalla tupakointi.

Tupakansavulle altistuminen työpaikoilla

Tupakkalain vuonna 1995 voimaan tullut muutos rajoitti tupakointia työpaikoilla. Tupakointi on sallittu ainoastaan erillisessä tupakointitilassa, josta tupakansavu ei saa levitä työpaikan muihin tiloihin. Ravintoloita koskeva tupakkalaki tuli osittaisena voimaan kahdessa vaiheessa vuosina 2000 ja 2004. Täysimääräisesti tupakointikielto toteutui ravintoloissa vuonna 2007. Edelleenkin ravintolat voivat sallia tupakoinnin erillisissä tupakointitiloissa, joista tupakansavu ei saa levitä ravintolan muihin osiin. Tupakkalaki asettaa ravintoloiden tupakointitiloille tiukemmat vaatimukset kuin muiden työpaikkojen tupakointitiloille.

Tupakoimattomien työntekijöiden päivittäinen altistuminen työpaikan tupakansavulle väheni vuosina 1985–2012 miehillä 48 prosentista viiteen prosenttiin ja naisilla 28 prosentista kolmeen prosenttiin THL:n Suomalaisen aikuisväestön terveystutkimuksen ja terveys (AVTK) - tutkimuksen mukaan. Vuosittainen väheneminen oli selvästi suurinta vuosien 1994 ja 1995 välillä, jolloin tupakkalain muutos tuli voimaan. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle päivittäin työpaikalla sukupuolen mukaan (%) 1985–2012

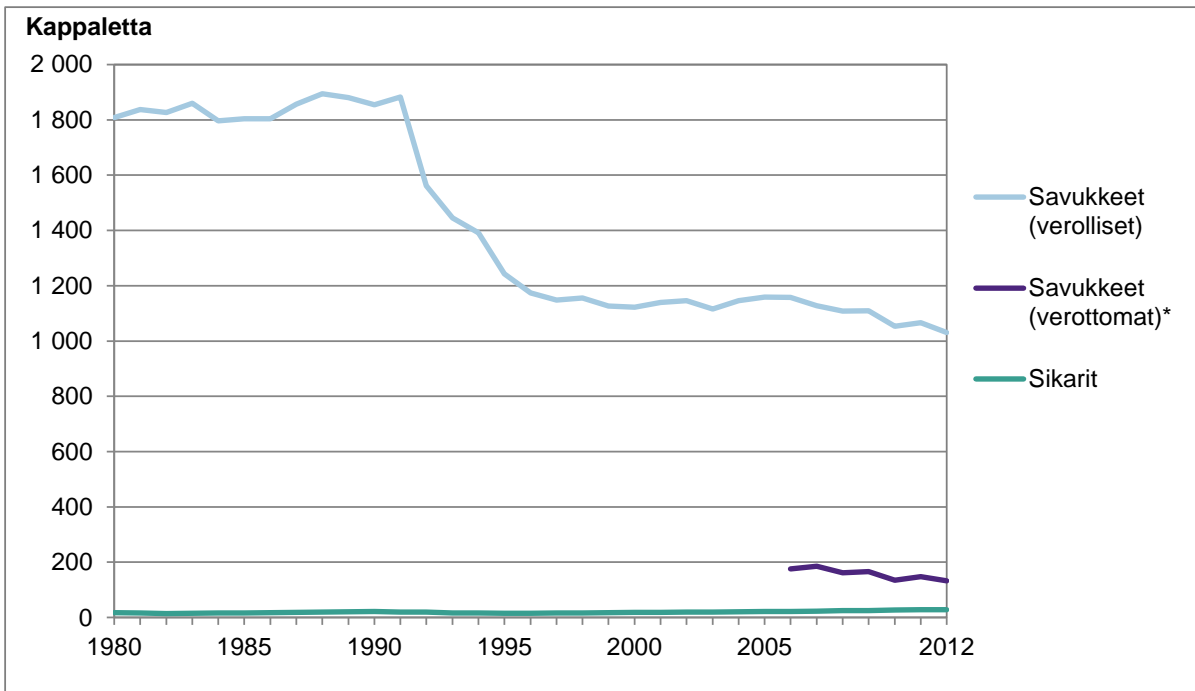
Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Tupakkatuotteiden kulutus 2012

Suomessa kulutettiin vuonna 2012 (joulukuun 2011–marraskuun 2012 tietojen mukaan) vähiten verollisia tupakkatuotteita (pois lukien irtotupakka) 30 vuoteen. Vuoden 2009 alussa voimaan tulleen tupakkaveron korotuksen vuoksi tupakkatuotteita luovutettiin vuoden 2008 lopussa poikkeuksellisen paljon kulutukseen ja tämän vuoksi ero vuoteen 2008 on suurempi kuin muihin viime vuosiin.

Vuonna 2012 verollisia savukkeita kulutettiin 4 665 miljoonaa kappaletta ja sikareita 125 miljoonaa kappaletta. Savukkeiden kulutus väheni noin kolme prosenttia ja sikarien kulutus noin prosentin vuoteen 2011 verrattuna. Verottomien savukkeiden kulutus väheni yhdeksän prosenttia edellisestä vuodesta; suomalaiset toivat ulkomaanmatkoilta 602 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2012. (Liitetaulukko 1; kuvio 7.)

Kuvio 7. Verollisten ja verovapaiden savukkeiden sekä sikareiden kulutus (joulu–marraskuu) kappaletta 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti 1980–2012

Lähde: Tulli; THL.

*Savukkeiden verotonta matkustajatuontia on tutkittu vuodesta 2006 alkaen.

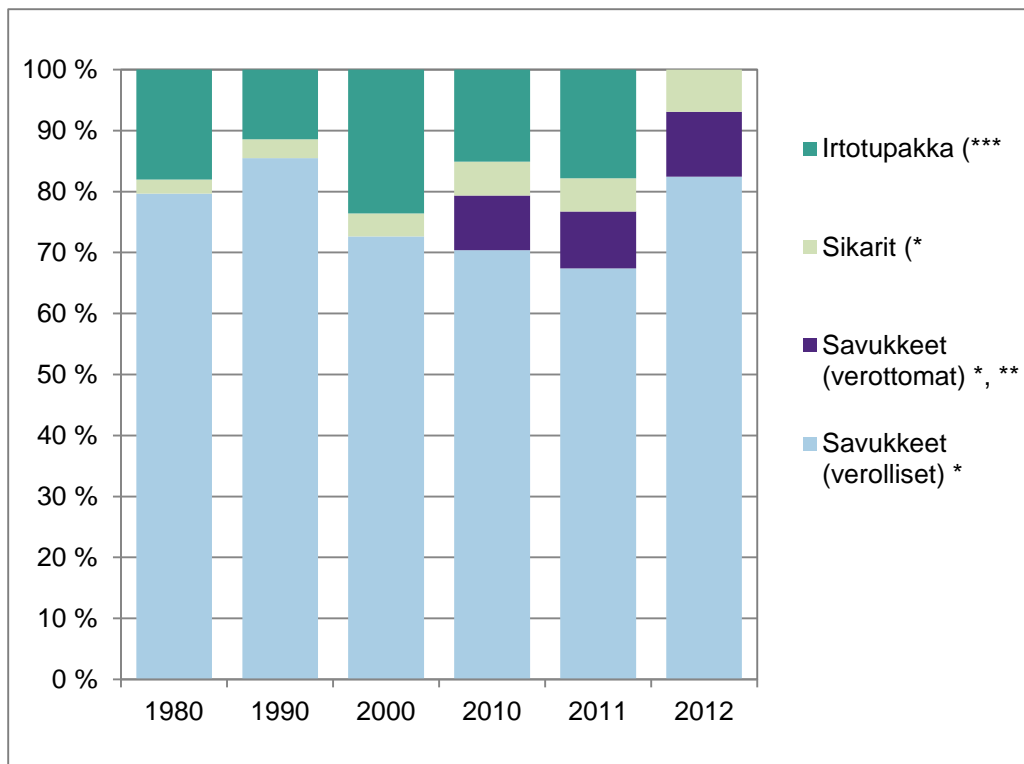
Vuonna 2012 (joulukuu 2011–marraskuu 2012) savukkeita kulutettiin 1164 kappaletta 15 vuotta täyttäneeltä henkilöä kohden, eli päivässä suomalaiset polttivat keskimäärin 3 savuketta. Päivittäin tupakoivat 15–64-vuotiaat miehet polttivat päivässä keskimäärin 16 savuketta ja naiset 13 savuketta. Päivittäin poltettujen savukkeiden keskiarvo on pysynyt 2000-luvun puolivälistä saakka samana sekä miehillä että naisilla. Sikarien keskimääräinen kulutus 15 vuotta täyttäneiltä kohden oli 1980-luvun alussa 17 kappaletta vuodessa. Vuoden 2005 jälkeen kulutus on ohittanut 1990-luvun alun tason ollen 28 kappaletta vuonna 2012. Irtotupakan kulutus on vähentynyt vuodesta 2002 vuoteen 2010, mutta oli vuonna 2011 edellisvuotta suurempaa. Kulutustietoja vuoden 2012 osalta ei ole saatavilla. (Liitetaulukko 2; Liitetaulukko 14; kuvio 7.)

Tupakkatuotteiden keskimääräinen henkilöä kohden laskettu kulutus oli suurimmillaan 1950-luvun puolivälistä tupakkalain säätämiseen, vuoteen 1976 asti. Kulutus lisääntyi uudelleen 1980-luvun jälkipuoliskolla, mutta väheni huomattavasti 1990-luvulla. Suurin väheneminen sijoittuu 1990-luvun alun lamavuosiin. Kulutus ei enää laman jälkeen palautunut sitä edeltävälle tasolle, vaan jäi pysyvästi matalammaksi. Vuonna 2012 savukkeita kulutettiin 757 kappaletta 15 vuotta täyttäneeltä henkilöä kohden. TNS Gallupin matkustajatuontiseurannan mukaan matkustajatuonti ei ole veronkorotuksista huolimatta viime vuosina lisääntynyt. Tullin haltuunotettujen savukkeiden määrä kuitenkin kasvoi selvästi vuonna 2012⁵. (Liitetaulukko 5; kuvio 8.)

Tullin haltuun ottamien savukkeiden määrä kasvoi merkittävästi vuodesta 1995 vuoteen 2000, jolloin se saavutti huippunsa. Haltuun otettujen savukkeiden määrä laski vuodesta 2006 vuoteen 2011, mutta nousi jälleen selvästi vuonna 2012. Vuonna 2011 tulli takavarikoi 12,5 miljoonaa savuketta, kun se vuonna 2012 otti haltuun 28,0 miljoonaa savuketta. (Liitetaulukko 4.)

⁵ Vuonna 2012 Tulli paljasti yhteensä 42,5 miljoonaa savuketta, jotka oli tuotu laittomasti Suomeen. Näistä savukkeista Tulli sai haltuunsa 28 miljoonaa ja 14,5 miljoonan savukkeen salakuljetus ja edelleenvälittäminen pystyttiin selvittämään esitutkinnoissa. Haltuunotettujen savukkeiden määrä oli jopa kaksinkertainen verrattuna edellisen viiden vuoden ajan keskiarvoon. Määrään vaikuttaa kaksi suurempaa savuketakavarikkoa.

Kuvio 8. Tupakkatuotteiden kulutuksen rakenne grammoina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1980–2012

Lähde: Tulli; THL.

*Savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 grammaa ja sikareiden painoksi 2 grammaa

** Savukkeiden verotonta matkustajatuontia on tutkittu vuodesta 2006 alkaen

*** Irtotupakka ei sisälly vuoteen 2012, koska irtotupakan tiedot ovat liikesalaisuuksia vuonna 2012

Sähkösavuke

Sähkösavuke on viime vuosina markkinoille tuotu laite, joka muistuttaa ulkomuodoltaan ja käyttötavaltaan tavallista savuketta, mutta ei sisällä ollenkaan tupakkaa. Laitteessa on yleensä sähköllä toimiva höyrystäjä, akku ja nestepatruuna. Sähkösavuke höyrystää laitteeseen ladattua nestettä, jota käyttäjä hengittää kuten savua tupakoitaessa.

Tupakkalain mukaan sähkösavuke ei ole tupakkatuote, vaan tupakkajäljitelmä, sillä se muistuttaa muodoltaan läheisesti tupakkatuotetta tai tupakointivälinettä. Sähkösavukkeessa käytettävä nikotiinineste on puolestaan tupakkalaissa tarkoitettua tupakan vastiketta. Jos taas nesteessä on nikotiinia, se luokitellaan lääkkeeksi ja siihen sovelletaan lääkelakia. Nikotiinillisen nesteen myynti vaatii lääkelain mukaisen luvan. Vain vähän nikotiinia sisältävät tuotteet katsotaan Suomessa itsehoitotuotteiksi. EU:n käsittelyssä oleva uusi tupakkatuotedirektiivi saattaa muuttaa sähkösavukkeen tuoteluokittelua.

Nyt voimassa oleva tupakkalaki ei ota kantaa tupakkajäljitelmien ja tupakan vastikkeiden maahantuontiin tai myyntiin. Näin ollen esimerkiksi tupakkalain 18-vuoden ikärajaa tai myyntilupaa koskeva sääntely ei koske sähkösavukelaitteen ja nikotiinittoman nesteen ostoa. Tupakkalain mukaan tupakkajäljitelmän ja tupakan vastikkeen mainonta, epäsuora mainonta ja muu myynninedistäminen on kuitenkin kielletty. Sähkösavukkeen mainontakielto on näin yhtä laaja kuin tupakkatuotteilla ja tupakointivälineillä, joten sähkösavuketta ei saa mainostaa millään tavalla.

Sähkösavukkeen käyttö muistuttaa huomattavasti tupakointia, minkä vuoksi sen käytön salliminen sisätiloissa voi aiheuttaa hämmennystä tiloissa oleskelevien keskuudessa, vaikka tupakkalain

tupakointikiellot eivät koske sähkösavuketta. Monet yritykset ja työpaikat sallivatkin sähkötupakoinnin ainoastaan tupakointiin varatussa tilassa.

Sähkösavukkeiden käytön turvallisuudesta ja vaikutuksista terveyteen ei ole tarkkaa tutkimustietoa. Sähkösavuketta markkinoidaan tupakan korvikkeena helpottamaan tupakkariippuvuudesta irti pääsyssä, mutta laitteen toimivuudesta tässä suhteessa ei ole riittävää tutkimustietoa. Laitteen turvallisuutta ei tällä hetkellä säädellä muuten kuin yleisten kuluttajaturvallisuusnormien tasolla.

Tupakkatuotteiden hintakehitys

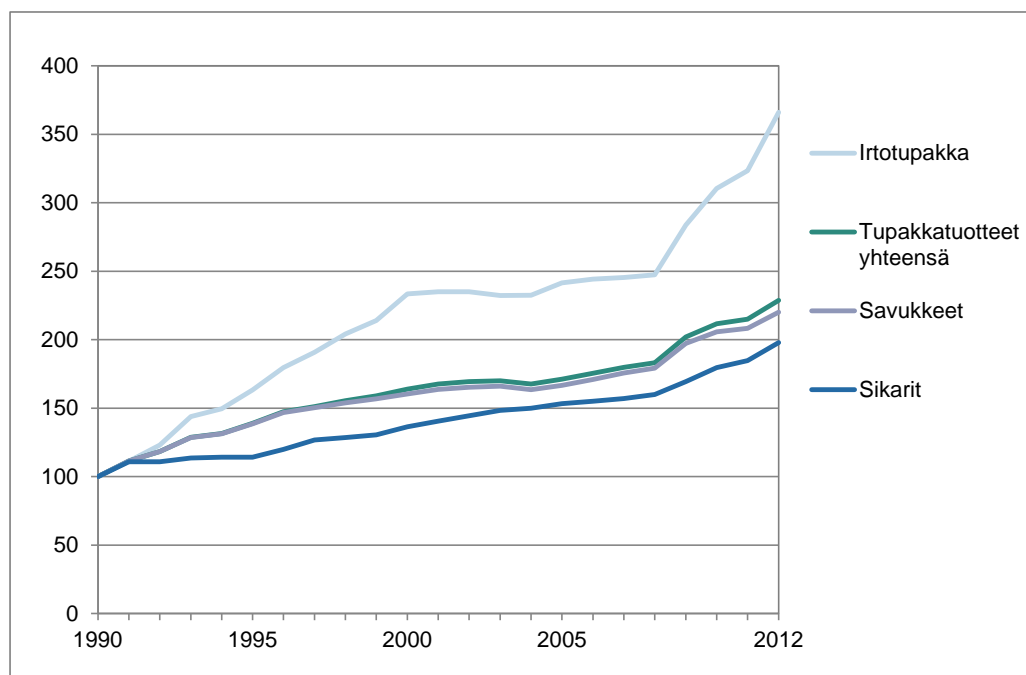
Vuonna 2012 tupakkatuotteiden nimellishinnat nousivat keskimäärin 6,4 prosenttia. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna savukkeiden hinnat nousivat 5,7 prosenttia, sikareiden hinnat 7,1 prosenttia ja irtotupakan hinta 13,2 prosenttia. (Liitetaulukko 6; kuvio 9.)

Tupakkaveroa korotettiin vuosina 2009, 2010 ja 2012. Lisäksi yleistä arvonlisäveroprosenttia korotettiin heinäkuussa 2010. Tupakkatuotteiden nimellishinnat ovat nousseet vuodesta 2008 noin 25 prosenttia. Savukkeiden hinnat ovat nousseet 22,8 prosenttia ja sikareiden hinnat 23,7 prosenttia vuoteen 2008 verrattuna. Suhteellisesti eniten on noussut irtotupakan hinta, joka on noussut 48 prosenttia. (Liitetaulukko 6.)

Vuoteen 2000 verrattuna tupakkatuotteiden nimellishinnat ovat nousseet noin 40 prosenttia. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna savukkeiden hinnat ovat nousseet 37,2 prosenttia, sikareiden hinnat 45 prosenttia ja irtotupakan hinta 56,8 prosenttia vuoteen 2000 verrattuna. (Liitetaulukko 6.)

Ennen vuotta 2009 tupakkaveroa korotettiin kaikkien tupakkatuotteiden osalta edellisen kerran vuonna 1996. Lisäksi vuosina 1998 ja 2000 korotettiin irtotupakan veroa. Merkittävä osa tupakkatuotteiden hinnasta on tupakkaveroa, josta osa määräytyy arvoperusteisesti. Näin myös tupakkatuotteesta kannettavan tupakkaveron määrä kasvaa muun hinnanosan kasvaessa. Tästä johtuen niin tupakkatuotteiden hinnat kuin tupakkaveron määräkin kasvavat yleisen hintatason nousun mukana. Koska veronkorotuksia tehtiin vasta 2000-luvun loppupuolella, veronkorotukset ovat vaikuttaneet vain osin hintojen nousuun. Osa hintojen noususta selittyy yleisen hintatason nousulla.

Kuvio 9. Tupakkatuotteiden nimellishintaindeksit 1990–2012 (1990=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Tupakkaverotus

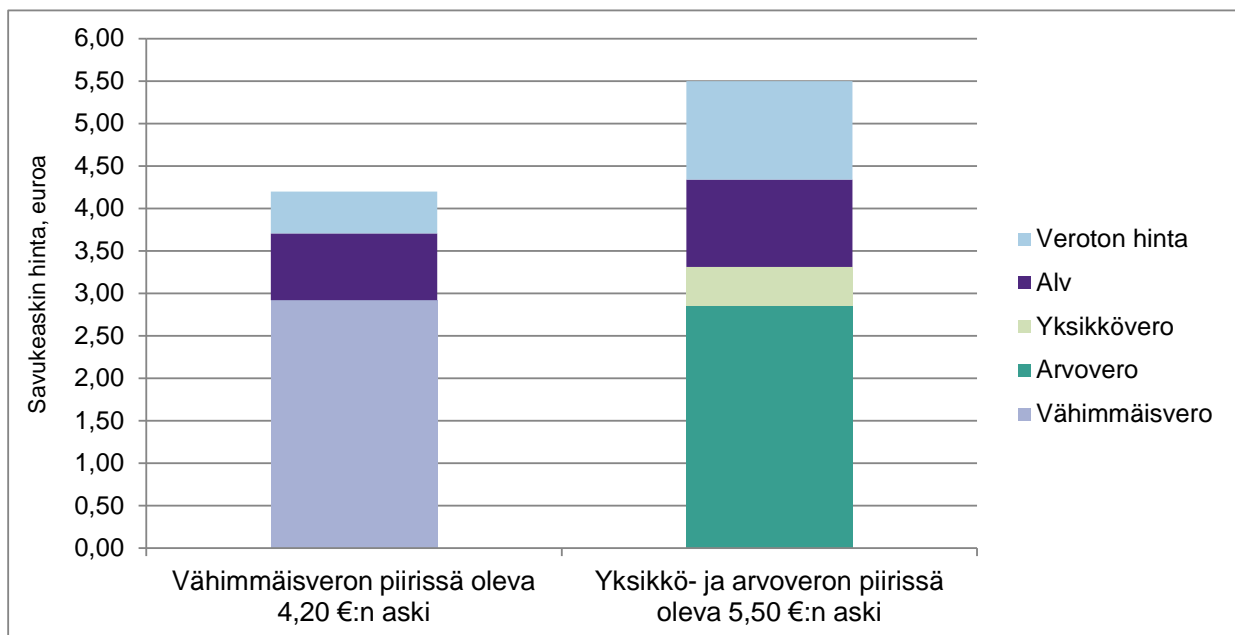
Tupakkaverotus Suomessa vuonna 2012

Tupakkaveroa kannetaan savukkeista, sikareista ja pikkusikareista sekä irtotupakasta. Irtotupakka on jaettu verotuksellisesti kahteen eri tuoteryhmään, jotka ovat savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka ja muu piippu- ja savuketupakka. Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka muodostaa valtaosan verotetusta irtotupakasta. Edellä mainittujen tupakkatuotteiden lisäksi tupakkaveroa kannetaan savukepapereista sekä muista tupakkaa sisältävistä tuotteista.

Savukkeiden osalta verorakenteessa on kolme elementtiä: yksikkövero, arvovero ja vähimmäisvero. Yksikkövero on kappalemäärään perustuva vero, joka on sama kaikenhintaisten savukkeille. Arvovero on tuotteen kaikki verot sisältävästä hinnasta laskettava vero, jonka euromäärä siten kasvaa hinnan kasvaessa. Yksikköveron määrä on 22,50 euroa/1 000 kpl ja arvoveron 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta vuonna 2012. (Liitetaulukko 9a.)

Savukeverotuksen kolmas elementti, vähimmäisvero, perustuu yksikköveron tapaan kappalemäärään, ja sitä peritään vain halpahintaisilta savukkeilta. Vähimmäisverolla turvataan se, että kaikista savukkeista peritään hinnasta riippumatta tietty euromäärä veroa. Vähimmäisvero on 2,92 euroa 20 kappaleelta vuonna 2012 ja sitä peritään alle 4,75 euron hintaisista 20 kappaleen savukeaskeista.

Kuvio 10. Savukeaskin hinnan muodostuminen vuonna 2012

Lähde: Valtiovarainministeriö.

Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikatulla tupakalla on samanlainen kolmen elementin verorakenne kuin savukkeilla. Yksikkövero on 10 euroa/kg ja arvovero 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta vuonna 2012. Hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero on 68,50 euroa/kg. Vähimmäisveroa peritään käytännössä alle 4,10 euron hintaisista 30 gramman irtotupakkapusseista.

Muiden tupakkatuotteiden verorakenne on yksinkertaisempi. Piippu- ja savuketupakan, joka on hyvin pieni irtotupakan tuoteryhmä, vero on 13,50 euroa/kg ja 48 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Sikareilla ja pikkusikareilla on vain arvovero, joka on 27 prosenttia

vähittäismyyntihinnasta. Sikariksi luetaan hyvin erilaisia tuotteita, joten yksikköperusteisen veron määrittely sikareille on katsottu vaikeaksi. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin vero on 60 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. (Liitetaulukot 9b–c.)

Vuoden 2012 alusta savukkeiden, sikarien ja pikkusikarien sekä piippu- ja savuketupakan veroa korotettiin keskimäärin 10 prosenttia ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa keskimäärin 25 prosenttia. Korotus kohdistettiin yksikköveroon. Tupakkaveroon tehtiin myös prosentuaalisesti samansuuruiset korotukset vuonna 2009 sekä noin puolta pienemmät korotukset vuonna 2010. Lisäksi vuonna 2011 poistettiin vähimmäisveron sidonnaisuus kysytyimmän hintaluokan käsitteeseen ja muutettiin vähimmäisvero yksikköperusteiseksi. Samalla lakiin sisällytettiin painotetun keskihinnan käsite.

EU-lainsäädäntö

Tupakkaverotusta on yhdenmukaistettu EU:ssa niin sanotulla tupakkaverodirektiivillä (2011/64/EU). Direktiivi määrittelee verotettavat tupakkatuotteet, tupakkaveron rakenteen reunaehdot ja vähimmäisverotaset.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava savukkeiden verotuksessa sekä yksikkö- että arvoeroa. Yksikköveron määrää on rajoitettu siten, että yksikkövero ei saa olla pienempi kuin viisi eikä suurempi kuin 76,5 prosenttia siitä keskihintaisten savukkeiden kokonaisverosta, joka syntyy yhdistämällä yksikkö- ja arvoero sekä arvonlisävero. Lisäksi jäsenvaltiot voivat kantaa savukkeista kansallista vähimmäisveroa, jonka suuruuden ja rakenteen ne voivat määrätä vapaasti, kunhan noudattavat savukkeiden verotuksen normaalirakenteessa yksikkö- ja arvoeron yhdistelmää.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden soveltamien yksikkö- ja arvoerojen yhteismäärän on ylitettävä sekä euromääräinen että prosentuaalinen vähimmäisverotaso. Euromääräinen vähimmäisvero koskee kaikenhintaisia tuotteita, mutta prosentuaalisen vähimmäisveron ylittyminen tarkistetaan vain keskihintaisten savukkeiden osalta. Euromääräinen vähimmäisvero on näistä kahdesta tärkeämpi, sillä se turvaa tietyn euromääräisen verorasituksen kaikille EU-alueella myytävälle savukkeille. Prosentuaalinen vähimmäisvero sitoo puolestaan verotasoa suhteessa hintatasoon kussakin jäsenvaltiossa.

Savukkeiden euromääräinen vähimmäisverotaso on 64 euroa 1 000 savukkeelta. Prosentuaalinen vähimmäisverotaso on puolestaan 57 prosenttia keskihintaisten savukkeiden hinnasta. Jäsenvaltioiden, jotka kantavat tupakkaveroa vähintään 101 euroa 1000 keskihintaishavukkeelta, ei kuitenkaan tarvitse noudattaa prosentuaalista vähimmäisvaatimusta.

Muiden direktiivissä määriteltyjen tupakkatuotteiden kuin savukkeiden osalta jäsenvaltioilla on enemmän liikkumavaraa tupakkaveron rakenteen suhteen. Jäsenvaltiot voivat soveltaa joko yksikkö- tai arvoeroa tai näiden yhdistelmää. Lisäksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus määrätä näille tuotteille kansallinen vähimmäisvero, jos ne soveltavat arvoeroa tai arvoeron ja yksikköveron yhdistelmää.

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on oltava vähintään 43 prosenttia keskihinnasta tai vähintään 47 euroa kilogrammalta. Muun piippu- ja savuketupakan kuin savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on puolestaan oltava vähintään 20 prosenttia vähittäismyyntihinnasta tai 22 euroa kilogrammaa kohti. Sikarien tai pikkusikarien veron on oltava vähintään viisi prosenttia vähittäismyyntihinnasta taikka 12 euroa 1000 kappaletta tai kilogrammaa kohti.

Tupakkatuotteiden verotukseen ja valvontaan sovelletaan yhtenäistettyä järjestelmää, ja näistä menettelyistä säädetään valmisteverotusdirektiivissä (2008/118/EY). Direktiivin perusperiaatteen mukaisesti valmistevero kannetaan tupakkatuotteiden lopullisessa kulutusmaassa.

Sisämarkkinaperiaatteen mukaisesti yksityisten henkilöiden omaan käyttöön hankkimat ja mukanaan tuomat tupakkatuotteet verotetaan kuitenkin siinä jäsenvaltiossa, josta ne on hankittu.

Suomen tupakkapolitiikka

Suomi on ollut tupakkapolitiikan edelläkävijämaa jo 1970-luvulta lähtien. Lainsäädäntö on tupakkapolitiikan keskeinen osa. Ensimmäisessä tupakkoinnin vähentämiseen tähtäävässä laissa (693/1976) kiellettiin tupakkatuotteiden mainonta, myynti alle 16-vuotiaille sekä rajoitettiin tupakointia julkisissa ja yleisissä tiloissa. Työpaikkatupakointi kiellettiin vuonna 1995 ja ravintolatupakointi vuonna 2007. Huhtikuusta 2010 lähtien savukkeiden on oltava itsestään sammuvia. Tupakkatuotteiden vähittäismyynti on ollut luvanvaraista huhtikuusta 2009 alkaen. Tupakkaverosta säädetään erikseen tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994). Veroa on korotettu vuosien 2009, 2010 ja 2012 alussa.

Tupakkalain viimeisin laaja uudistus tuli voimaan lokakuussa 2010. Lain uudeksi tavoitteeksi asetettiin tupakkatuotteiden käytön loppuminen Suomessa. Tähtäimessä on savuton Suomi vuonna 2040. Suomi oli ensimmäinen maa, jossa tupakkatuotteiden käytön loppuminen on kirjattu lain päämääräksi. Viime aikoina tämä ”endgame” -näkökulma on saanut yhä enemmän kannattajia maailmalla.

Vuoden 2010 uudistuksen yhteydessä tupakkatuotteiden myyminen ja luovuttaminen alle 18-vuotiaille kiellettiin kauppojen lisäksi myös yksityishenkilöiltä. Alle 18-vuotiailta kiellettiin tupakkatuotteiden maahantuonti ja hallussapito. Nuuskaa saa tuoda ainoastaan henkilökohtaiseen käyttöön rajoitetusti. Tupakointikieltoja muun muassa lasten ja nuorten käytössä olevissa tiloissa, ulkona järjestettävissä tilaisuuksissa ja hotellihuoneissa laajennettiin. Tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien esilläpitokielto myyntipaikoissa tuli voimaan vuoden 2012 alussa.

Tupakkapolitiikka on kansainvälistynyt voimakkaasti. EU:ssa tupakkaa säätelee kaksi direktiiviä: valmistamista, esittämistä ja myyntiä sääntelevä niin sanottu tupakkatuotedirektiivi (2001/37/EY) sekä tupakkamainonnan painetuissa tiedotusvälineissä, radiossa ja Internetissä kieltävä niin sanottu tupakkamainontadirektiivi (2003/33/EY). Lisäksi on EU:n neuvoston suositus tupakoinnin ehkäisemisestä ja aloitteista tupakoinnin torjunnan tehostamiseksi (2002) sekä suositus savuttomista ympäristöistä (2009). Euroopan komissio antoi esityksen uudeksi tupakkatuotedirektiiviksi joulukuussa 2012. Siinä esitetään uudistuksia muun muassa ainesosien, tupakkapakkausten, etämyynnin ja nikotiinituotteiden sääntelyyn.

Vuodesta 2003 lähtien kansainvälistä tupakkapolitiikkaa on ohjannut ensimmäinen kansanterveyteen keskittyvä valtiosopimus, Maailman terveysjärjestön (WHO) tupakoinnin torjuntaa koskeva puitesopimus FCTC (Framework Convention on Tobacco Control). Sopimuksen tavoitteena on vähentää tupakointia pysyvästi ja ehkäistä tupakan aiheuttamia terveyshaittoja. Sopimus on kehysopimus, jota täydennetään lisäpöytäkirjoilla ja toimeenpano-ohjeilla. Puitesopimus tuli Suomea sitovaksi vuonna 2005 eduskunnan ratifiointin jälkeen. Ensimmäinen puitesopimukseen kuuluva lisäpöytäkirja tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi hyväksyttiin sopimuspuolikokouksessa marraskuussa 2012.

Kokonaisuutena suomalainen tupakkapolitiikka on onnistunut hyvin, mutta tupakkalain tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2040 tarvitaan tehostettuja toimenpiteitä sekä lainsäädännöllisesti että muilla keinoilla. Yhtenä keskeisimmistä saavutuksista tähän mennessä voidaan pitää passiivisen tupakoinnin huomattavaa vähenemistä. Sen sijaan väestöryhmittäiset erot tupakoinnissa ovat lisääntyneet. Tupakoinnin sosiaalinen hyväksyttävyyden on vähentynyt ja esimerkiksi valtaosa kunnista on julistautunut savuttomiksi. Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmassa sitoudutaan tekemään toimintasuunnitelma tupakkalain tavoitteen toteuttamiseksi. Tähän pyritään saatavuuden rajoittamisen lisäksi ehkäisemällä nuorten tupakoinnin aloittamista, tukemalla tupakoinnin lopettamista sekä vahvistamalla savuttomia ympäristöjä.

Tupakkatilasto 2012 -tilastoraportin kirjoittajat

Tilastoraportin teksti on tuotettu usean asiantuntijan yhteistyönä. Väestön tupakoinnista ovat kirjoittaneet tutkimuspäällikkö Satu Helakorpi ja tutkija Anni Helldán Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksesta (THL). Tupakansavulle altistumisesta työpaikoilla ja tupakkatuotteiden kulutuksesta ovat kirjoittaneet ylilääkäri Antero Heloma ja tutkija Otto Ruokolainen THL:sta. Raskauden aikaisesta tupakoinnista ja tupakan hintakehityksestä on kirjoittanut erikoissuunnittelija Tuomo Varis THL:sta. Sähkötupakasta on kirjoittanut ylitarkastaja Sari Tiinanen Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta. Tupakkatuotteiden verotuksesta on kirjoittanut finanssisihteeri Jenni Oksanen valtionvarainministeriöstä. Suomen tupakkapolitiikasta on kirjoittanut neuvotteleva virkamies Meri Paavola sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Käsitteet ja määritelmät

Indeksi: Kuvaa keskimääräistä suhteellista muutosta. Indeksi ilmaisee prosenttimuutoksen valitusta perusarvosta, jota yleensä merkitään sadalla (100). Useimmiten indeksillä kuvataan hintatason tai arvojen muutosta.

Nimellishintaindeksi: Mittaa suoraan hinnoissa tapahtuvia muutoksia eli inflaation vaikutusta ei ole poistettu.

Tupakka: tupakkakasvista valmistettu tai sitä sisältävä nautintoaine.

Tupakkatuote: tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Tässä tilastossa määritelmään ei sisälly savukepaperia.

Savuke: poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari.

Sikari: poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehteä tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa.

Pikkusikari: sikari, joka painaa enintään kolme grammaa.

Irtotupakka: sisältää piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan.

Nuuska- ja purutupakka: suussa käytettävä tupakkatuote.

Tupakan kulutus: tupakan kulutus tilastoidaan kahdella tavalla Tullin veronkantotilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulumarraskuun aikana, joka kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi-joulukuu), jolla tavalla kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen.

Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskväkilukua tilastovuonna.

Verottomat savukkeet: Matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Tupakointi raskauden aikana: Tieto perustuu synnyttäjän omaan ilmoitukseen tupakoinnista. Prosenttiluku on laskettu synnyttäjistä, jotka ovat vastanneet tupakointia koskevaan kysymykseen. Puuttuvan tiedon osuus oli 1,8 % vuonna 2012.

Taulukoissa käytetyt symbolit

0	Luku on liian pieni esitettäväksi
-	Ei yhtään havaintoa
*	Ennakkotieto
.	Tieto on epälooginen esitettäväksi
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Laatuseloste (SVT)

Tupakkatilasto 2012

Tilastotietojen relevanssi

Tupakkatilasto sisältää tietoja tupakan kulutuksesta, tupakan hintakehityksestä ja verotuksesta, Suomen tupakkapolitiikasta, väestön tupakoinnista, tupakoinnin lopettaneista sekä tupakansavulle altistuneista.

Tupakkatilastoa käytetään muun muassa tupakkapolitiiseen päätöksentekoon, tupakan kulutuksen seurantaan kotimaassa ja kansainvälisiin vertailuihin.

Tupakkatilaston tietojen keruu perustuu Tilastolakiin (280/2004) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestön tupakointi

Tiedot aikuisväestön (15–64-vuotiaat) tupakoinnista perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuosittain toteuttamaan tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK). Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1979: N=4 925; 1980: N=4 763; 1981: N=4 103; 1982: N=4 013; 1983: N=3 987; 1984: N=3 822; 1985: N=3 418; 1986: N=4 089; 1987: N=4 043; 1988: N=3 885; 1989: N=3 877; 1990: N=3 812; 1991: N=3 809; 1992: N=3 714; 1993: N=3 473; 1994: N=3 500; 1995: N=3 644; 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601

Tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana olleet keskimäärin 70 %, mutta vaihdelleet välillä 52–84 %. Vastausaktiivisuus on ollut viime vuosina laskussa, ja alin vastausprosentti (52 %) oli vuonna 2012. Naiset (vastausprosentti 61 %) vastasivat vuonna 2012 tutkimukseen miehiä (vastausprosentti 44 %) aktiivisemmin. Verrattaessa vuosien 2009–2012 tietoja edeltäviin vuosiin tulee ottaa huomioon vastausprosentin aleneminen.

Eläkeikäisen (65–84-vuotiaat) väestön tupakointitiedot perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen joka toinen vuosi toteuttamaan tutkimukseen ”Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (EVTK). Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; N=2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723.

Tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana vaihdelleet 72–88 % välillä. Vuoden 2011 vastausprosentti oli matalin, 72 %. Miesten ja naisten vastausaktiivisuuden välillä ei ollut merkittävää eroa.

Tiedot nuorten 14–18-vuotiaiden tupakoinnista sekä tupakan ostopaikoista perustuvat Tampereen yliopiston terveystieteiden yksikön joka toinen vuosi toteuttamaan Nuorten terveystapatutkimuksen. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 1977: N=2 832, 1979: N=4 273, 1981: N=4 410, 1983: N=3 721, 1985: N=3 353, 1987: N=8 113, 1989: N=3 105, 1991: N=7 634, 1993: N=8 189, 1995: N=8 382, 1997: N=8 390, 1999: N=8 219, 2001: N=7292, 2003: N=6 761, 2005: N=6 503, 2007: N=5 840, 2009: N=5 516, 2011: N=4566, 2013: N=4158.

Tutkimuksen vastausprosentit ovat tutkimusaikana vaihdelleet 44–88 % välillä. Vastausaktiivisuus on viime vuosina ollut laskussa, ja vuonna 2013 vastausprosentti oli matalin (44 %). Vuonna 2013 poikien vastausprosentti oli yhteensä 35 ja 18-vuotiaiden poikien ryhmässä 26.

Ympäristön tupakansavulle altistuminen

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK). Tiedot muiden tupakoinnista aiheutuvasta tupakansavulle altistumisesta työpaikan koon

mukaan perustuvat Työterveyslaitoksen suorittamiin ”Työ ja terveys” haastattelututkimuksiin vuosilta 1997, 2000, 2003, 2006 ja 2009.

Raskauden aikainen tupakointi

Tiedot raskaudenaikaisesta tupakoinnista saadaan THL:n Perinataalilastosta (www.thl.fi/tilastot/synnyttajat).

Tupakan verollinen ja veroton kulutus

Tupakan kulutustiedot muodostuvat verolliseen kulutukseen toimitetuista tupakkatuotteista sekä tutkimukseen perustuvasta arviosta verovapaiden savukkeiden tuontimäärästä.

Tiedot verolliseen kulutukseen toimitetuista tupakkatuotteista perustuvat tullin tulli- ja valmisteverotilastoon. Tiedot tullin rikosasioissa haltuun ottamista savukkeista on saatu tullin tutkintatoimistosta.

Tupakan kulutuksen estimoinnissa on käytetty kahta tapaa. Ensinnäkin kulutukseksi on katsottu edellisen vuoden joulukuun alusta tilastovuoden marraskuun loppuun kohdistuvat verolliset tupakkatoimitukset. Menettely perustuu arvioon tupakan keskimääräisestä noin vajaan kuukauden mittaisesta varastointiajasta tukku- ja vähittäiskaupassa sekä joulukuun ns. tilinpäätösostojen ajoittumisesta oikeaan vuoteen. Toiseksi vuosittaista verollista kulutusta kuvataan kunkin vuoden tammi-joulukuun tupakkatoimituksilla. Tiedonantajien tietosuojaan takaamiseksi savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka on yhdistetty piippu- ja savuketupakkaan.

Tiedot verovapaiden savukkeiden kulutuksesta perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimukseen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012”.

Tupakkatuotteiden hinnat ja verotus

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvot ja verotusarvot, tupakkaveron tuotto sekä tupakkaveron prosenttiosuudet on saatu Tullin veroyksiköstä. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot on saatu Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidosta. Tupakkatuotteiden indeksitiedot on saatu Tilastokeskuksen hinnat ja palkat -yksiköstä.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tupakkatilaston tietojen oikeellisuus riippuu viime kädessä tiedonantajilta eli Tullilta, Tilastokeskukselta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Tietojen loogisuutta verrataan laskentavaiheessa aikaisempiin ja jos epäillään virhettä, asia tarkastetaan tiedontuottajien kanssa.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tupakkatilasto ilmestyy vuosittain, ja tiedot ovat lopullisia. Ennakkotietoja ei julkaista. Tupakkatilasto julkaistaan tilastointivuotta seuraavan syksyn aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Tupakkatilasto julkaistaan kerran vuodessa verkossa tilastoraporttina THL:n verkkosivuilla www.thl.fi/tilastot/tupakkatilasto. Eräitä tupakkatilaston tietoja voi poimia myös Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANetistä osoitteesta www.sotkanet.fi. Indikaattorit saa näkyviin esimerkiksi asiasanalla ”tupakointi”.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tupakkatilaston tiedot ovat pääosin saatavissa vuodesta 1980 lähtien. Vastaavia sarjoja tupakkatuotteiden kulutuksesta vuodesta 1970 lähtien on julkaistu tutkimuksessa ”Tupakka tupakkalain jälkeen” (Tilastokeskus, tutkimuksia no 135). Vuosien 1980–2009 tupakkatilastot on laadittu Tilastokeskuksessa. Vuodesta 2010 alkaen Tupakkatilasto on tehty Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tupakkatilasto on osa vakiintunutta tilastotuotantoa. Tilastoraportti sisältää koko maan kattavia tietoja.

Vuoden 2012 tilastoa koskevat erityiskysymykset

Vuonna 2012 sekä neljännesvuosittaiset että koko vuoden tiedot savukkeiden ja sikareiden toimituksista verolliseen kulutukseen olivat julkisia. Piippu- ja savuketupakan ja savukkeiksi käärittävän tupakan tiedot eivät ole olleet julkisia vuosina 2003–2009 ja 2012, mikä aiheuttaa katkoksen aikasarjassa.

Tilastossa aiemmin käytetyn käsitteen piippu- ja savuketupakka sijaan käytetään käsitettä irtotupakka, joka sisältää sekä piippu- ja savuketupakan että savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. Myös aiemmin piippu- ja savuketupakka sisälsi savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan, mutta käsitteellisten epäselvyyksien välttämiseksi vuoden 2010 tilastosta alkaen käyttöön on otettu käsite irtotupakka.

Tobaksstatistik 2012

23.10.2013

Cirka 17 procent av finländarna i åldern 15–64 år rökte dagligen år 2012. Av männen rökte 21 procent dagligen och av kvinnorna 14 procent. I pensionsåldern (65–84 år) rökte 10 procent av männen och 6 procent av kvinnorna dagligen (år 2011).

Andelen rökande män i arbetsför ålder har minskat redan i tiotals år. Andelen rökande kvinnor i arbetsför ålder har legat på samma nivå som i början av 1980-talet, men har minskat de senaste åren. Enligt en undersökning om ungdomars hälsobeteende rökte nu endast 12 procent av flickorna och pojkar under 18 år dagligen år 2013.

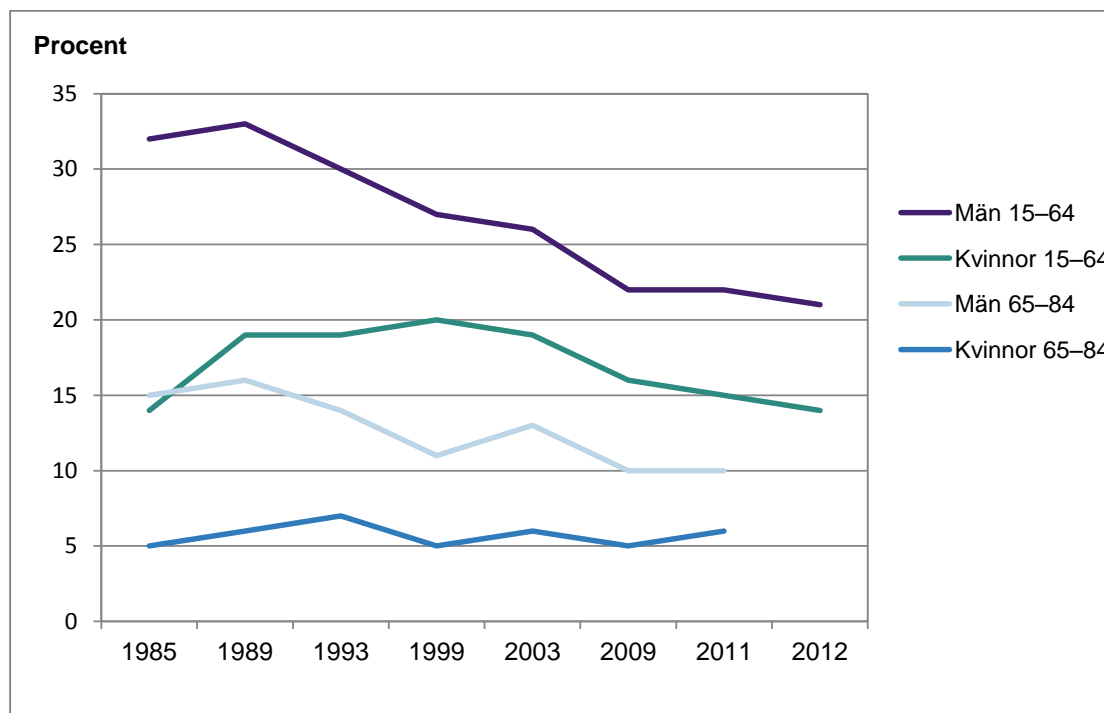
Enligt undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa är användningen av e-cigarett mycket sällsynt. År 2012 använde endast under en procent av männen och kvinnorna e-cigarett dagligen. Av männen hade 95 procent och av kvinnorna 97 procent aldrig använt e-cigarett.

År 2012 (december 2011–november 2012) konsumerade finländarna något mindre skattebelagda tobaksprodukter än under 2011. Konsumtionen av skattebelagda cigaretter minskade med cirka 3 procent jämfört med 2011 medan minskningen för cigarrer var cirka en procent. Tobaksskattehöjningarna 2009, 2010 och 2012 försvårar jämförelsen av konsumtionsuppgifterna från olika år.

År 2012 förde finländarna in 602 miljarder skattefria cigaretter från utlandet. De skattefria cigaretternas andel av den totala konsumtionen är cirka 11 procent. År 2012 var konsumtionen av skattefria cigaretter cirka 9 procent mindre än året innan.

År 2012 steg tobaksprodukternas nominella priser med 6,4 procent.

Figur 1. Andelen (%) dagligen rökande män och kvinnor efter åldersgrupp under perioden 1985–2012

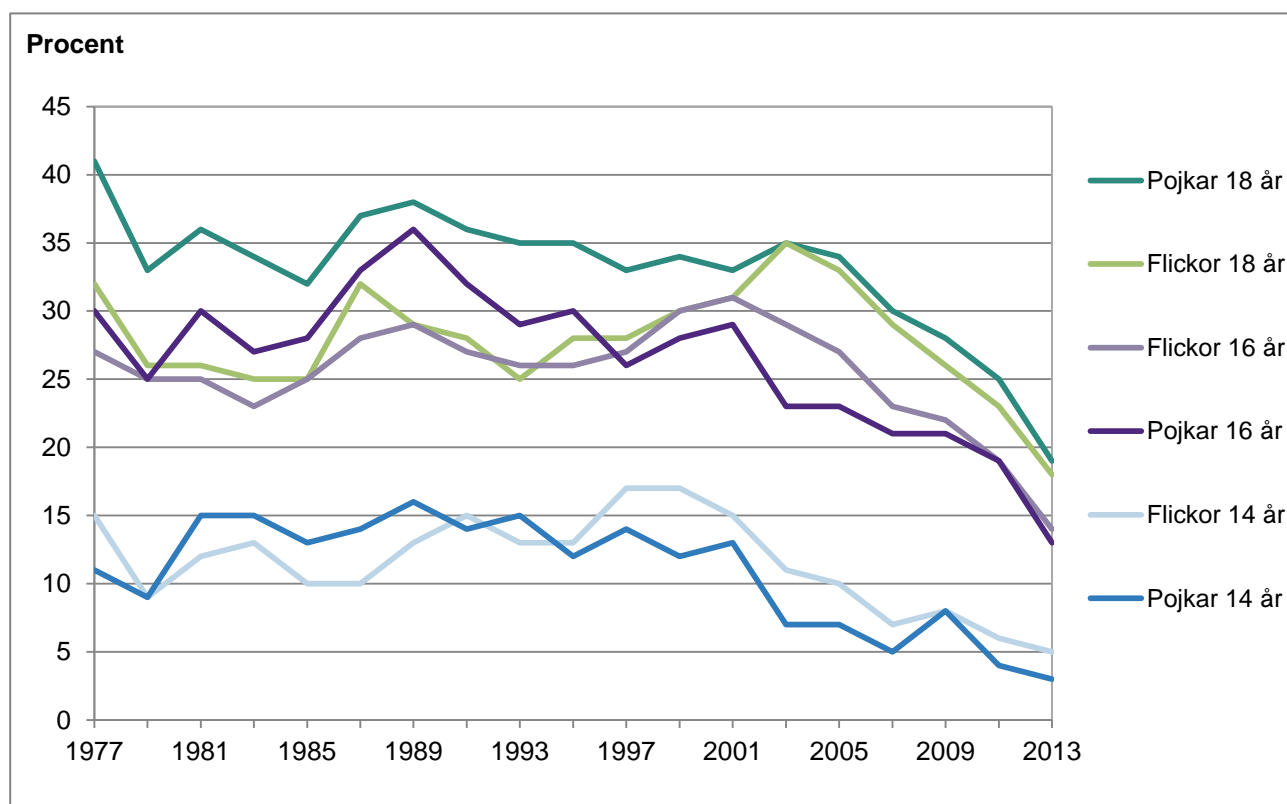
Källor: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.
Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

Finländarnas rökvanor

År 2012 rökte 21⁵ procent av männen och 14 procent av kvinnorna i åldersgruppen 15–64 år dagligen, medan cirka 6 procent rökte sporadiskt. I åldersgruppen 15–24 år rökte 21 procent av männen dagligen och 5 procent sporadiskt, medan motsvarande siffror för kvinnorna var 11 procent i båda fallen. År 2011 rökte 10 procent av männen och 6 procent av kvinnorna i pensionsåldern dagligen.⁶

Andelen rökande män har minskat under en längre tid. Andelen rökande kvinnor, som länge låg på samma nivå som i mitten av 1980-talet, har minskat sedan mitten av 00-talet. År 2013 rökte 13 procent av de 16-åriga pojkarna och 14 procent av flickorna dagligen.⁷ (Tabellbilagorna 11–13; figurerna 1–4.)

Figur 2. Andelen dagligen rökande 14-, 16- och 18-åriga flickor och pojkar (%) 1977–2013

Källa: Undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT). Tammerfors universitet.

Femtiofyra procent av rökarna vill sluta röka. Elva procent av de rökande männen och tio procent av de rökande kvinnorna uppgav att de inte vill sluta röka. Av de dagligen rökande männen hade 38 procent försökt sluta röka genom att vara rökfria under minst ett dygn under de senaste 12

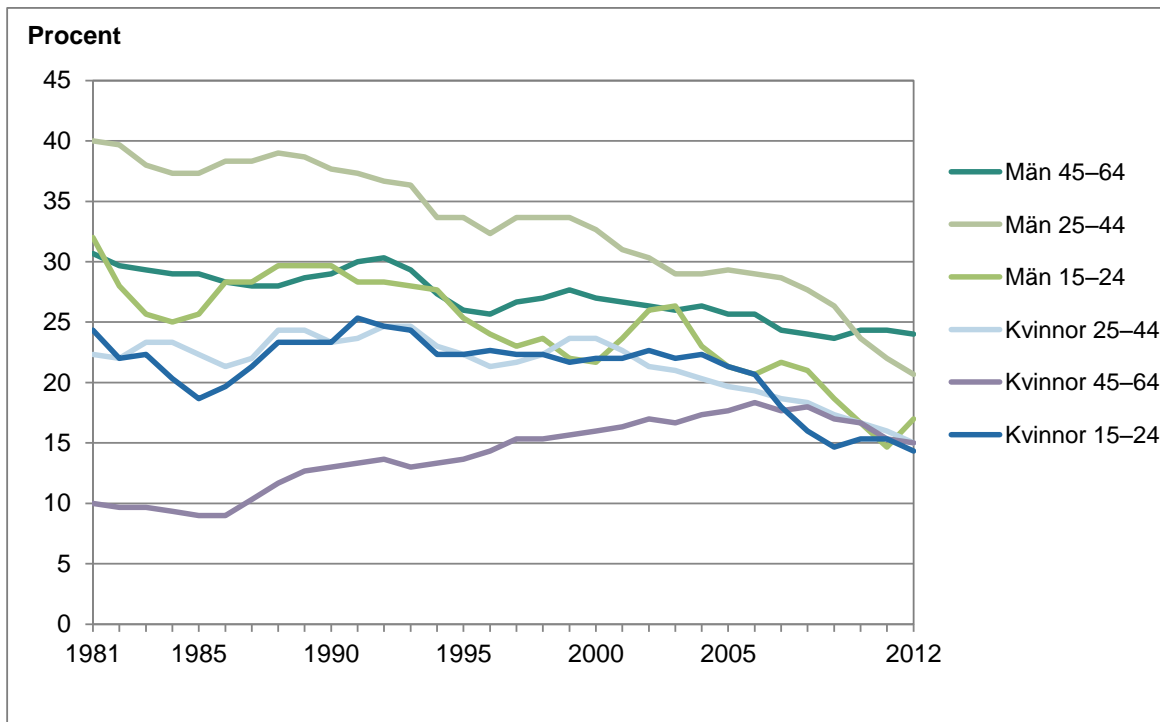
⁵ Uppgifterna om rökvanorna i åldersgruppen 15–64 år är hämtade ur THL:s årliga undersökning Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK).

⁶ Uppgifterna om rökvanorna bland finländare i pensionsåldern (65–84 år) är hämtade ur THL:s undersökning Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK), som görs vartannat år.

⁷ Uppgifterna om rökvanorna bland 14-, 16- och 18-åringar är hämtade ur undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT), som görs vartannat år av institutionen för hälsovetenskap vid Tammerfors universitet.

månaderna. Motsvarande andel av kvinnorna var 46 procent. (Tabellbilagorna 16 och 17.) Sexton procent av männen och kvinnorna uppgav att de hade använt nikotinersättande medel i syfte att sluta röka under de senaste 12 månaderna.

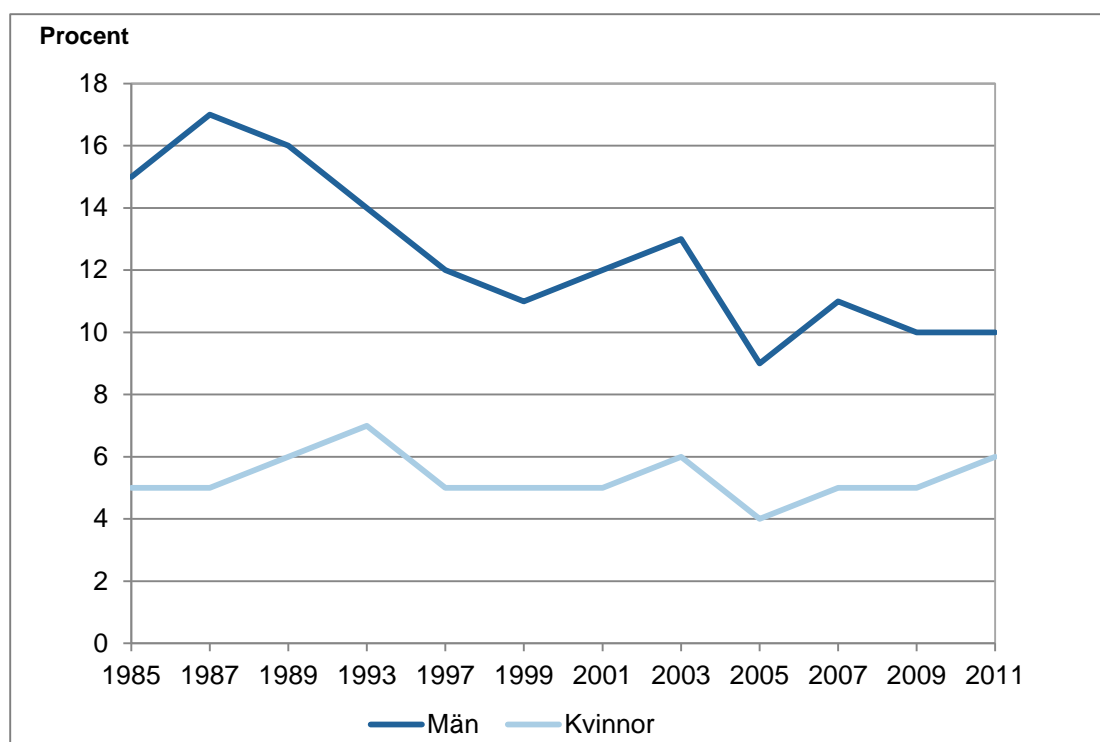
Figur 3. Andelen dagligen rökande män och kvinnor (15–64 år) efter åldersgrupp 1979–2012 som tre års glidande medelvärde¹

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

1) Det glidande medelvärdet för tre år fås genom att addera observationsåret och de två föregående åren och därefter dela summan med tre.

Figur 4. Andelen dagligen rökande män och kvinnor i pensionsåldern (65–84 år) (%) 1985–2011

Källa: Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

År 2012 använde 2,2 procent av männen i åldersgruppen 15–64 år snus dagligen. Användningen av snus var vanligast bland män i åldersgruppen 25–34 år, varav 5,5 procent uppgav att de använder snus dagligen. Sporadisk användning av snus förekom bland 3,6 procent av männen. Det sporadiska snusandet var vanligast i åldersgruppen 25-34 år, varav 7,9 procent uppgav att de snusar då och då. Andelen män som aldrig snusat var 84 procent och andelen kvinnor 97 procent. Daglig användning av snus är mycket ovanligt bland kvinnor (0,1 %). Cirka tre procent av kvinnorna i åldersgruppen 15–24 år snusade sporadiskt. (Tabellbilaga 20.) Enligt undersökningen om ungdomars hälsobeteende snusade 3,7 procent av de 16-åriga pojkarna dagligen år 2013. Motsvarande andel av de 18-åriga pojkarna var 2,9 procent. (Helldán et al. 2013.)

Användningen av e-cigarett är mycket sällsynt. År 2012 använde endast under en procent av männen och kvinnorna dem dagligen. Män under 35 år var den åldersgrupp med flest sporadiska användare; andelen uppgick till 4 procent. Bland kvinnorna fanns det flest sporadiska användare (3 %) i den yngsta åldersgruppen, 15–24 år. Av männen hade 95 procent och av kvinnorna 97 procent aldrig använt e-cigarett. (Helldán et al. 2013.)

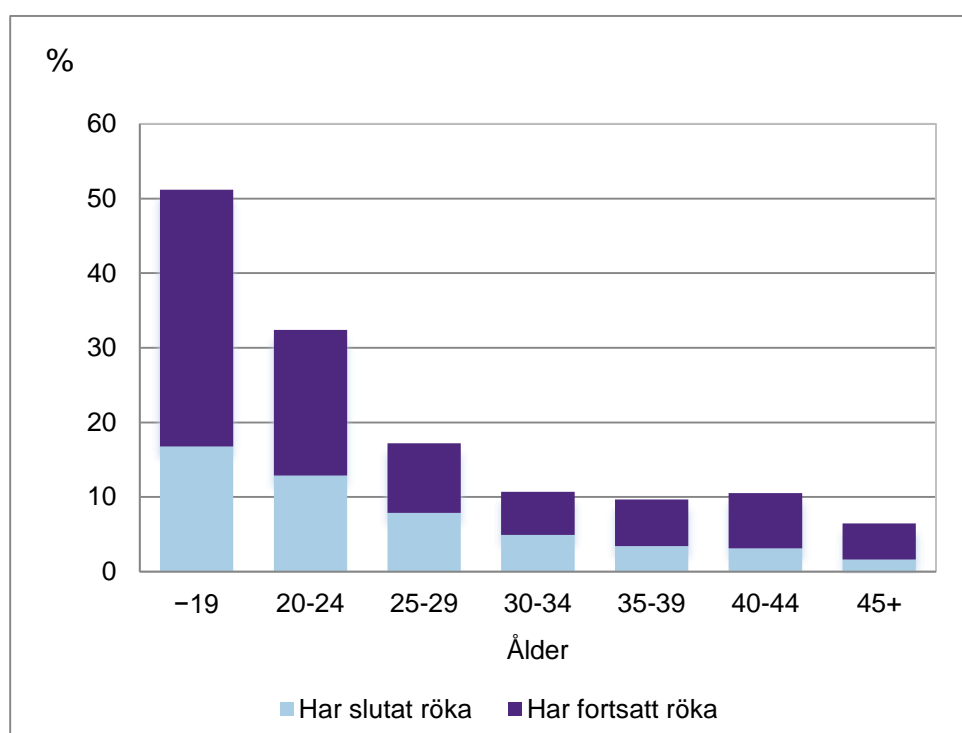
Undersökningen om ungdomars hälsobeteende innehöll 2013 för första gången frågor om användningen av e-cigarett bland unga. Resultaten visar att 29 procent av de 18- och 16-åriga pojkarna hade prövat e-cigarett minst en gång. För flickorna var motsvarande siffror 27 procent för 18-åringarna och 21 procent för 16-åringarna. Fler gånger var sällsynta. Oftast användes nikotinhaltiga vätskor i e-cigaretterna.

Rökning under graviditeten

År 2012 rökte 16,6 procent av alla föderskor under graviditeten. Enligt THL:s perinatalstatistik⁸ har allt fler kvinnor de senaste åren uppgett att de slutat röka under den första trimestern. År 2012 uppgav 41,9 procent att de hade slutat röka, vilket är 3 procentenheter fler än året innan. Motsvarande tal var 12 procent år 2000.

Rökning under graviditeten är vanligast i de yngre åldersklasserna. År 2012 hade cirka 51,2 procent av föderskorna under 20 år rökt under graviditeten; 32,7 procent av dessa uppgav att de hade slutat röka under den första trimestern. Bland föderskorna över 35 år hade 9,8 procent rökt under graviditeten; 34,2 procent av dessa slutade röka i början av graviditeten. (figur 5).

Diagram 5. Andelen rökande föderskor och föderskor som slutat röka i början av graviditeten efter åldersgrupp 2012, %

Källa: Perinatalstatistiken. SVT. THL.

Uppgifter om finländarnas rökvanor och om rökvanorna under graviditeten finns även i Statistik- och indikatorbanken SOTKANet på webbadressen <http://www.sotkanet.fi>. Uppgifterna hittas till exempel med sökordet Rökning.

Exponering för tobaksrök på arbetsplatsen

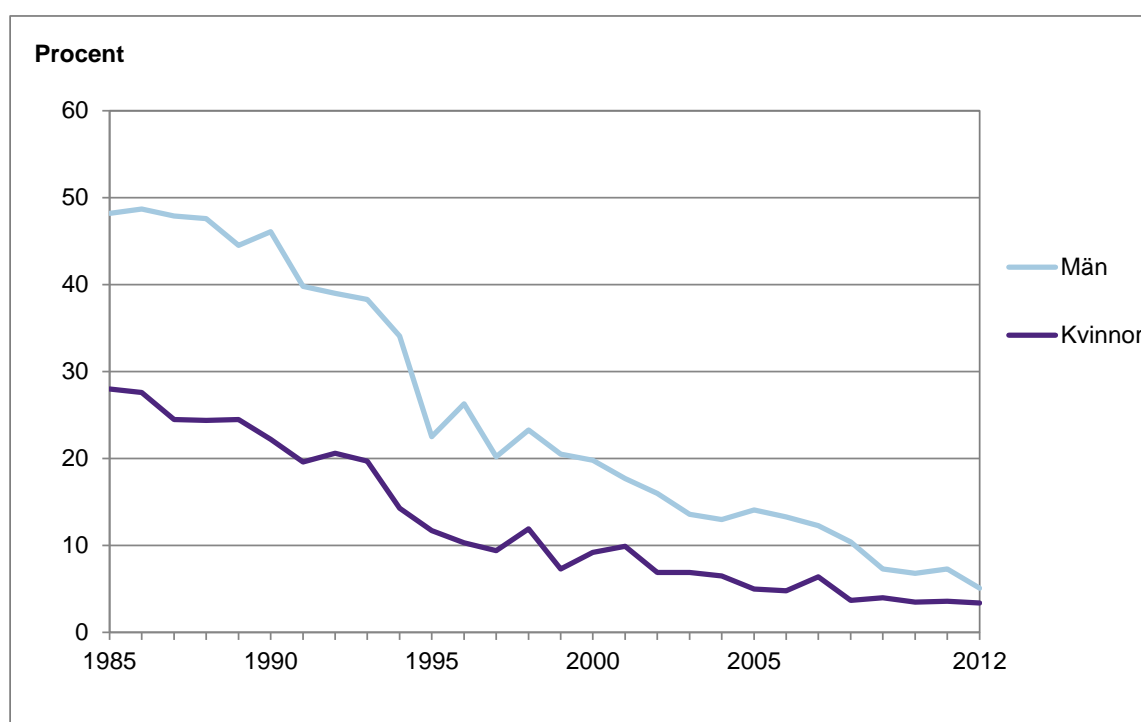
Revideringen av tobakslagen år 1995 begränsade rökningen på arbetsplatserna. Rökning är tillåten endast i särskilda utrymmen, varifrån tobaksröken inte får nå arbetsplatsens övriga utrymmen. För restauranger trädde tobakslagen delvis i kraft i två faser, år 2000 och år 2004.

⁸ THL publicerar årligen en separat statistikrapport om föderskor, förlossningar och nyfödda (<http://www.thl.fi/tilastot/synnyttajat>). Rapporten innehåller information om bland annat rökning under graviditeten.

Rökförbudet på restauranger infördes i full utsträckning år 2007. Restaurangerna kan fortfarande tillåta rökning i särskilda utrymmen, varifrån tobaksröken inte får nå restaurangens övriga utrymmen. Tobakslagen ställer strängare krav på restaurangernas rökutrymmen än på rökutrymmena på andra arbetsplatser.

Enligt THL:s undersökning Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) minskade den dagliga exponeringen för tobaksrök på arbetsplatsen från 48 till 5 procent bland icke rökande män och från 28 till 3 procent bland icke rökande kvinnor under perioden 1985–2012. Den största minskningen skedde mellan åren 1994 och 1995, när den reviderade tobakslagen trädde i kraft. (figur 6).

Figur 6. Icke-rökares dagliga exponering för tobaksrök på arbetsplatsen efter kön (%) 1985–2012

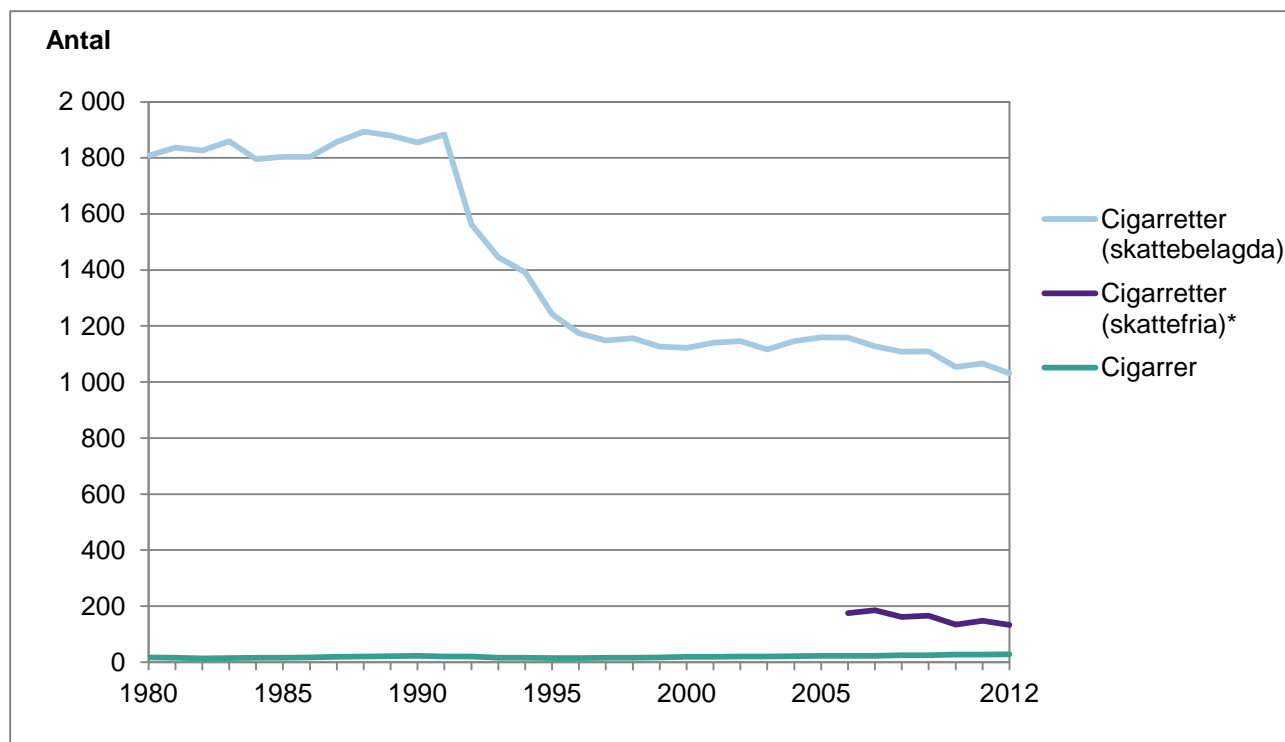
Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Konsumtion av tobaksprodukter 2012

Enligt uppgifter för december 2011–november 2012 konsumerade finländarna 2012 den minsta mängden skattebelagda tobaksprodukter (exklusive löstobak) på 30 år. Den höjda tobaksskatten, som trädde i kraft i början av 2009, ledde till att exceptionellt mycket tobaksprodukter frisläpptes för konsumtion i slutet av 2008. Av den orsaken är skillnaden större mot 2008 än mot andra år.

År 2012 konsumerades 4 665 miljoner skattebelagda cigaretter och 125 miljoner skattebelagda cigarrer. Konsumtionen av cigaretter minskade med cirka 3 procent jämfört med 2011 medan minskningen för cigarrer var cirka en procent. Konsumtionen av skattefria cigaretter minskade med 9 procent från året innan; år 2012 förde finländarna in 602 miljoner skattefria cigaretter från utlandet. (Tabellbilaga 1 och figur 7).

Figur 7. Konsumtionen av skattebelagda och skattefria cigaretter och cigarrer (december–november) som antal per 15 år fylld invånare 1980–2012

Källa: Tullen; THL.

*Den skattefria införseln av cigaretter har undersökts sedan 2006.

År 2012 (december 2011–november 2012) konsumerades 1 164 cigaretter per 15 år fylld invånare, vilket innebär att finländarna statistiskt sett rökte tre cigaretter per person och dag. De dagligen rökande männen i åldern 15–64 år konsumerade i genomsnitt 16 cigaretter per dag. Motsvarande siffra för kvinnorna var 13. Det genomsnittliga antalet rökta cigaretter per dag har varit oförändrat sedan mitten av 00-talet för både män och kvinnor. I början av 1980-talet var den genomsnittliga konsumtionen av cigarrer bland 15 år fyllda finländare 17 st. per år. Efter år 2005 har konsumtionen överstigit nivån i början av 1990-talet och år 2012 var den 28 st. per 15 år fylld invånare. Konsumtionen av löstobak minskade mellan åren 2002 och 2010, men år 2011 var den högre än året innan. Konsumtionsuppgifter för 2012 finns inte att tillgå. (Tabellbilaga 2; Tabellbilaga 14 och figur 7).

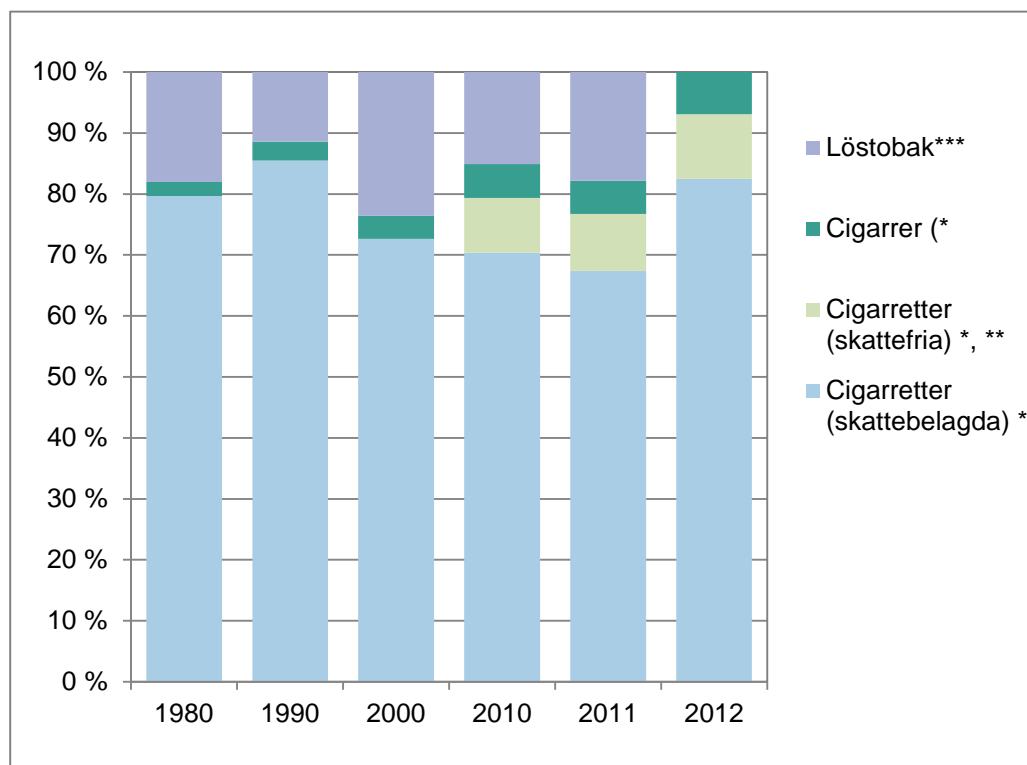
Konsumtionen av tobaksprodukter per capita var störst från mitten av 1950-talet fram till år 1976, när tobakslagen stiftades. Konsumtionen ökade i slutet av 1980-talet, men minskade avsevärt på 1990-talet. Den största minskningen skedde under den ekonomiska recessionen i början av 1990-talet. Konsumtionen återgick inte till nivån före recessionen utan förblev lägre. År 2012 konsumerades 757 cigaretter per 15 år fylld invånare. Enligt TNS Gallups undersökning av resenärförsel har införseln trots skattehöjningarna inte ökat de senaste åren. Antalet cigaretter som beslagtogs av tullen ökade dock klart år 2012⁵. (Tabellbilaga 5 och figur 8).

Antalet cigaretter som beslagtogs av tullen ökade betydligt mellan 1995 och 2000, då toppen nåddes. Antalet beslagtagna cigaretter sjönk mellan 2006 och 2011, men ökade på nytt klart 2012. År 2011 beslagtogs tullen 12,5 miljoner cigaretter, medan motsvarande siffra för 2012 var 28,0 miljoner cigaretter. (Tabellbilaga 4.)

⁵ År 2012 avslöjade tullen totalt 42,5 miljoner illegalt införda cigaretter. Av dessa kunde tullen beslagta 28 miljoner och i förundersökningar klarlägga smugglingen och vidareförmedlingen av 14,5 miljoner cigaretter. Antalet beslagtagna

cigaretter var upp till dubbelt så stort som genomsnittet för de föregående fem åren. Mängden påverkades av två större beslag.

Figur 8. Konsumtionen av tobaksprodukter i gram per 15 år fylld invånare efter typ 1980–2012

Källa: Tullen; THL.

*Cigaretternas vikt har uppskattats till 0,65 gram och cigarrernas till 2 gram.

** Den skattefria införseln av cigaretter har undersökts sedan 2006.

*** Löstobak ingår inte 2012, eftersom uppgifterna för löstobak är affärshemligheter 2012.

Elektroniska cigaretter

Den elektroniska cigaretten, som har lanserats under de senaste åren, är en anordning som till sitt utseende och användningssätt påminner om en vanlig cigarett. Den innehåller dock ingen tobak. Anordningen har i allmänhet en eldriven förångare, ett batteri och en vätskepatron. E-cigaretten förångar vätskan, som användaren inhalerar så som röken från en cigarett.

Enligt tobakslagen är e-cigaretten inte en tobaksprodukt, utan en tobaksimitation, eftersom dess form påminner om en tobaksprodukt eller ett rökdon. E-cigaretterns nikotinfria vätska är enligt tobakslagen ett tobakssurrogat. Om vätskan innehåller nikotin klassificeras den som läkemedel underkastat läkemedelslagen. Försäljning av en vätska innehållande nikotin kräver tillstånd enligt läkemedelslagen. Produkter som endast innehåller lite nikotin anses i Finland vara egenvårdsprodukter. Det nya tobaksproduktdirektivet som behandlas av EU kan eventuellt ändra produktklassificeringen av e-cigaretter.

Den nu gällande tobakslagen tar inte ställning till import eller försäljning av tobaksimitationer eller tobakssurrogat. Åldersgränsen på 18 år och bestämmelserna gällande försäljningstillstånd i tobakslagen gäller således inte e-cigaretter eller nikotinfria vätskor. Tobakslagen förbjuder dock reklam, indirekt reklam och annan försäljningsfrämjande verksamhet gällande tobaksimitationer

och tobakssurrogat. Reklamförbudet gällande e-cigarett är lika omfattande som för tobaksprodukter och rökdon, vilket innebär att det är förbjudet att göra reklam för e-cigarett.

Användningen av e-cigarett påminner i hög grad om rökning, vilket innebär att ett tillstånd att använda e-cigarett inomhus kan upplevas som förbryllande bland dem som vistas i dessa lokaler, även om tobakslagens rökförbud inte gäller e-cigarett. Många företag och arbetsplatser tillåter därför användning av e-cigarett endast i rökutrymmena.

E-cigarettens säkerhet och inverkan på hälsan är inte vetenskapligt dokumenterade. E-cigarettens marknadsförs som ett rökningssavvänjande tobakssurrogat, men det finns inte tillräcklig vetenskaplig dokumentation om effekten. Anordningen är i nuläget endast underställd de allmänna konsumentssäkerhetsbestämmelserna.

Tobaksprodukternas prisutveckling

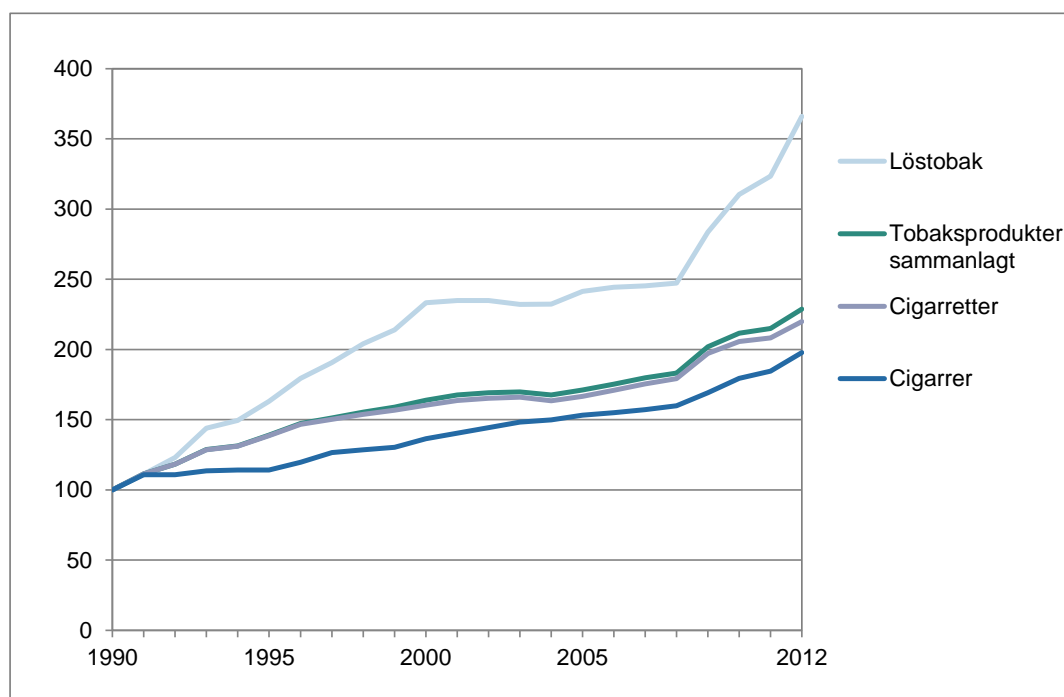
År 2012 steg tobaksprodukternas nominella priser med i genomsnitt 6,4 procent. Priset på cigarett steg med 5,7 procent, på cigarrer med 7,1 procent och på löstobak med 13,2 procent. (Tabellbilaga 6 och figur 9).

Tobaksskatten höjdes åren 2009, 2010 och 2012. Därtill höjdes den allmänna mervärdesskatten i juli 2010. Sedan år 2008 har de nominella priserna på tobaksprodukter stigit med sammanlagt cirka 25 procent. Priset på cigarett har stigit med 22,8 procent och på cigarrer med 23,7 procent från år 2008. Priset på löstobak – som relativt sett har stigit mest – har stigit med 48 procent. (Tabellbilaga 6.)

Sedan år 2000 har tobaksprodukternas nominella priser stigit med cirka 40 procent. Priset på cigarett har stigit med 37,2 procent, på cigarrer med 45 procent och på löstobak med 56,8 procent från år 2000. (Tabellbilaga 6.)

Före skattehöjningen 2009 höjdes skatten på samtliga tobaksprodukter senast år 1996. Åren 1998 och 2000 höjdes dessutom skatten på löstobak. En betydande del av tobakspriset utgörs av tobaksskatt, varav en del är värdebaserad. Detta innebär att tobaksskattebeloppet ökar när priset på tobaksprodukter stiger. Både priset på tobaksprodukter och skattebeloppet följer den allmänna prisstegringen. Skattehöjningarna i slutet av 2000-talets första decennium har påverkat prishöjningen på tobaksprodukter i begränsad omfattning. En del av prishöjningen beror på den allmänna prisstegringen.

Figur 9. Tobaksprodukternas nominella prisindex 1990–2012 (1990=100)

Källa: Statistikcentralen.

Tobaksbeskattningen

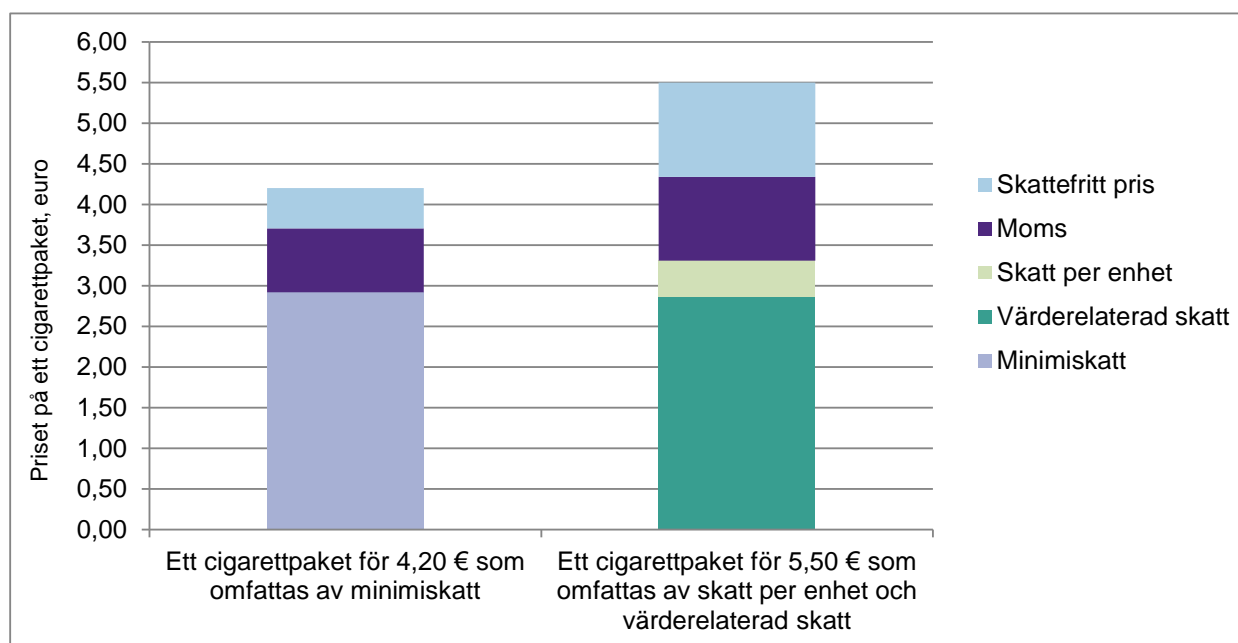
Tobaksbeskattningen i Finland år 2012

Tobaksskatt uppbärs på cigaretter, cigarrer, cigariller och löstobak. Löstobak har skattemässigt indelats i två produktgrupper; finskuren tobak för rullning av cigaretter och annan pip- och cigarettobak. Finskuren tobak för rullning av cigaretter utgör merparten av den beskattade löstobaken. Utöver på ovan nämnda tobaksprodukter uppbärs tobaksskatt på andra produkter som innehåller tobak och på cigarettpapper.

För cigaretter innehåller skattestrukturen tre element: skatt per enhet, värderelaterad skatt och minimiskatt. Skatten per enhet grundar sig på antalet cigaretter och är den samma oberoende av cigaretternas pris. Den värderelaterade skatten beräknas utifrån produktens pris, inklusive alla skatter, så när priset stiger så ökar också skattebeloppet i euro. År 2012 är enhetsskattebeloppet 22,50 euro/1 000 st. och den värderelaterade skatten 52 procent av detaljhandelspriset. (Tabellbilaga 9a.)

Det tredje elementet i cigarettbeskattningen, minimiskatten, grundar sig – liksom skatten per enhet – på antalet, och den uppbärs endast på billiga cigaretter. Syftet med minimiskatten är att det på alla cigaretter, oberoende av pris, ska uppbäras ett visst skattebelopp i euro. År 2012 är minimiskatten 2,92 euro per 20 styck och den uppbärs på cigarettpaket som innehåller 20 cigaretter och kostar mindre än 4,75 euro.

Figur 10. Hur priset på ett cigarettpaket är uppbyggt år 2012

Källa: Finansministeriet.

Beskattningen av finskuren tobak för rullning av cigaretter innehåller samma tre element som beskattningen av cigaretter. År 2012 är skatten per enhet 10 euro/kg och den värderelaterade skatten 52 procent av detaljhandelspriset. Minimiskatten för finskuren tobak är 68,50 euro/kg. Minimiskatten uppbärs i praktiken när priset på ett paket löstobak på 30 gram är högst 4,10 euro.

Skattestrukturen på andra tobaksprodukter är enklare. Skatten för pip- och cigarettobak – en mycket liten produktgrupp inom löstobak – är 13,50 euro/kg och 48 procent av detaljhandelspriset. För cigarrer och cigariller uppbärs endast värderelaterad skatt, som är 27 procent av detaljhandelspriset. Produkter av mycket olika slag räknas som cigarrer, varför det har ansetts vara svårt att fastställa en beskattning per enhet för cigarrer. På andra produkter som innehåller tobak och på cigarettpapper är skatten 60 procent av detaljhandelspriset. (Tabellbilagorna 9b–c.)

I början av år 2012 höjdes skatten på cigaretter, cigarrer, cigariller och pip- och cigarettobak med i genomsnitt 10 procent. Skatten på finskuren tobak för rullning av cigaretter höjdes med i genomsnitt 25 procent. Höjningen riktades mot skatten per enhet. Tobaksskatt höjningar av procentuellt sett samma storlek genomfördes år 2009 samt ungefär hälften så stora år 2010. År 2011 avskaffades dessutom bindningen mellan minimiskatten och begreppet den mest efterfrågade prisklassen, och minimiskatten omvandlades till en enhetsbaserad skatt. Samtidigt infördes begreppet vägt genomsnittspris i lagen.

EU-lagstiftning

Tobaksbeskattningen har harmoniserats i EU genom det så kallade tobaksskattedirektivet (2011/64/EU). Direktivet fastställer vilka tobaksprodukter som ska beskattas, villkoren som följer av tobaksskattens struktur samt minimiskattenivåerna.

Enligt tobaksskattedirektivet ska medlemsstaterna tillämpa både skatt per enhet och värderelaterad skatt i beskattningen av cigaretter. Skatten per enhet har begränsats så att den inte får vara mindre än fem och inte större än 76,5 procent av den totala skatt på cigaretter i genomsnittsprisklassen som fås genom att skatten per enhet, den värderelaterade skatten och mervärdesskatten summeras. Dessutom kan medlemsstaterna ta ut en nationell minimiskatt på

cigaretter vars storlek och struktur de får fastställa fritt, bara de likväl iakttar kombinationen av skatt per enhet och värderelaterad skatt enligt den normala strukturen på beskattningen av cigaretter.

Enligt tobaksskattedirektivet ska det totala värdet av skatt per enhet och värderelaterad skatt som medlemsstaterna tillämpar överstiga miniminivån i fråga om såväl eurobelopp som minimiskattenivån i procent. Minimiskatten i eurobelopp gäller varor i alla prisklasser men att minimiskatten i procent överstigs granskas endast för cigaretter i genomsnittsprisklassen. Minimiskatten i euro är den viktigare av de två eftersom den i realiteten tryggar en bestämd skattebelastning i euro på alla cigaretter som säljs i EU-området. Den procentuella minimiskatten binder skattenivån i förhållande till prisnivån i varje medlemsstat.

Minimiskattenivån på cigaretter är 64 euro per 1 000 cigaretter. Den procentuella minimiskattenivån är 57 procent av priset på cigaretter i genomsnittsprisklassen. De medlemsstater som tar ut en punktskatt på minst 101 euro per 1 000 cigaretter i genomsnittsprisklassen behöver dock inte följa det procentuella minimikravet.

För andra tobaksprodukters del än cigaretter ger direktivet medlemsstaterna större rörelsefrihet när det gäller strukturen på tobaksskatten. Medlemsstaterna kan tillämpa antingen skatt per enhet, värderelaterad skatt eller en kombination av dem. Dessutom kan medlemsstaterna påföra dessa produkter en nationell minimiskatt om de tillämpar värderelaterad skatt eller en kombination av värderelaterad skatt och skatt per enhet.

Skatten på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter ska vara minst 43 procent av genomsnittspriset eller minst 47 euro per kilogram. Skatten på annan pip- och cigarettobak än finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter ska vara minst 20 procent av detaljhandelspriset eller 22 euro per kilogram. Skatten på cigarrer eller cigariller ska vara minst fem procent av detaljhandelspriset eller 12 euro per 1 000 stycken eller per kilogram.

På beskattningen och övervakningen av tobaksprodukter tillämpas ett harmoniserat system, och förfarandet i beskattningen och övervakningen regleras i punktskattedirektivet (2008/118/EG). Enligt den grundläggande principen i direktivet uppbärs punktskatten i det land där tobaksprodukterna konsumeras. Enligt inre marknadsprincipen betalar privatpersoner dock skatt på tobaksprodukter för eget bruk i den medlemsstat där de inköpts.

Finlands tobakspolitik

Finland har varit ett föregångsland inom tobakspolitik sedan 1970-talet. Lagstiftningen är en central del av tobakspolitiken. Den första lagen med målet att minska rökning (693/1976) förbjöd marknadsföring av tobaksprodukter och försäljning av tobaksprodukter till personer under 16 år. Därtill begränsades rökningen i offentliga och allmänna utrymmen. Rökning på arbetsplatserna förbjöds år 1995 och på restaurangerna år 2007. Sedan april 2010 ska alla cigaretter vara självslocknande. Minutförsäljningen av tobaksprodukter är licensbelagd sedan april 2009. Bestämmelser om tobaksskatten finns i lagen om tobaksaccis (1470/1994). Tobaksskatten höjdes i början av åren 2009, 2010 och 2012.

I oktober 2010 trädde den senaste omfattande revideringen av tobakslagen i kraft. Lagens nya syfte är att användningen av tobaksprodukter ska upphöra i Finland. Målet är ett rökfritt Finland år 2040. Finland var det första landet där målsättningen att användningen av tobaksprodukter ska upphöra skrevs in i lagen. Den senaste tiden har detta "endgame"-perspektiv fått allt fler förespråkare i världen.

Efter revideringen år 2010 får tobaksprodukter inte säljas eller överlåtas till personer under 18 år. Förbudet gäller både försäljningsställen och privatpersoner. Personer under 18 år får inte föra in eller inneha tobaksprodukter. Snus får föras in endast för eget bruk och i begränsad mängd.

Förbudet mot rökning i bland annat lokaler som används av barn och ungdomar, vid utomhusevenemang och i hotellrum utvidgades. Förbudet att ha tobaksprodukter och deras varumärken synliga på försäljningsställena trädde i kraft i början av år 2012.

Tobakspolitiken har fått stor internationell spridning. Tobaken regleras av två EU-direktiv: tillverkningen, synligheten och försäljningen regleras av det så kallade tobaksproduktdirektivet (2001/37/EG), medan tobaksreklamen i tryckta medier, radio och på Internet regleras av det så kallade tobaksreklamdirektivet (2003/33/EG). Därtill har Europarådet utfärdat en rekommendation om förebyggande av rökning och om initiativ för en effektivare bekämpning av rökning och annat tobaksbruk (2002) och en rekommendation om rökfria miljöer (2009). I december 2012 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till ett nytt tobaksproduktdirektiv. Det innehåller revideringar av regleringen av bland annat beståndsdelar, tobaksförpackningar, distansförsäljning och nikotinprodukter.

Den internationella tobakspolitiken styrs sedan 2003 av det första statsfördraget gällande folkhälsan, nämligen WHO:s ramkonvention om bekämpning av tobaksmissbruk, FCTC (Framework Convention on Tobacco Control). Konventionens syfte är att minska rökningen permanent och att förebygga tobaksrelaterade skador. Ramkonventionen kompletteras med tilläggsprotokoll och anvisningar om hur konventionen ska genomföras. Ramavtalet blev bindande för Finlands del år 2005 när det ratificerades av riksdagen. Ramavtalets första protokoll för att eliminera olaglig handel med tobaksvaror godkändes vid ett partsmöte i november 2012.

Som helhet har den finländska tobakspolitiken lyckats väl, men för att nå tobakslagens målsättning år 2040 behövs effektiviserade åtgärder med både lagstiftningsmässiga och andra metoder. En klar minskning av den passiva rökningen kan anses vara ett av de viktigaste resultaten tillsvidare. Skillnaderna mellan befolkningsgrupper i fråga om rökning har däremot ökat. Det är inte längre lika socialt acceptabelt att röka, och en majoritet av kommunerna har till exempel förklarat sig vara rökfria. I statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram förbinder sig regeringen att göra upp en verksamhetsplan för att uppnå målet i tobakslagen. Avsikten är att uppnå målet genom att bland annat begränsa tillgången, förhindra att ungdomar börjar röka, stöda dem som vill sluta röka och utvidga de rökfria miljöerna.

Författarna till rapporten Tobaksstatistik 2012

Statistikrapporten är författad i samarbete mellan flera experter. Avsnittet om finländarnas rökvanor är skrivet av forskningschef Satu Helakorpi och forskare Anni Helldán från Institutet för hälsa och välfärd (THL). Avsnitten om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och konsumtionen av tobaksprodukter är skrivna av överläkare Antero Heloma och forskare Otto Ruokolainen från THL. Avsnitten om rökning under graviditeten och prisutvecklingen på tobaksprodukter är skrivna av specialplanerare Tuomo Varis från THL. Avsnittet om elektroniska cigaretter är skrivet av överinspektör Sari Tiinanen från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Avsnittet om beskattningen av tobaksprodukter är skrivet av finanssekreterare Jenni Oksanen från finansministeriet. Avsnittet om Finlands tobakspolitik är skrivet av konsultativa tjänstemannen Meri Paavola från social- och hälsovårdsministeriet.

Begrepp och definitioner

Index: Beskriver den genomsnittliga relativa förändringen. Indexet anger den procentuella förändringen i förhållande till ett valt basvärde, som i regel är hundra (100). Oftast beskriver index förändringen i prisnivå eller värden.

Nominellt prisindex: Anger prisförändringen utan inflationskorrigerings.

Tobak: njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta.

Tobaksprodukt: produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I denna rapport omfattar definitionen inte cigarettpapper.

Cigarett: tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill.

Cigarr: av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak.

Cigarill: cigarr som väger högst tre gram.

Löstobak: pip- och cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter.

Snus och tuggtobak: tobaksprodukt som avnjuts i munnen.

Tobakskonsumtion: tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från tullens skattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket bättre avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som använts sedan år 1940.

Tobakskonsumtion per 15 år fylld invånare: vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret.

Skattefria cigaretter: cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införseln av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Rökning under graviditeten: uppgiften är baserad på moderns egen utsaga om rökning. Procenten har räknats utifrån det antal föderskor som svarat på frågan om rökning. Andelen saknad information var 1,8 % år 2012.

Teckenförklaring

0	Talet är för litet för att presenteras
-	Ingen iakttagelse
*	Förhandsuppgift
.	Informationen är ologisk och har därför utelämnats
..	Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller underställd sekretessbestämmelse

Kvalitetsdeklaration (SVT)

Tobaksstatistik 2012

Statistikuppgifternas relevans

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om konsumtionen av tobaksprodukter, tobaksprodukternas prisutveckling och beskattning, Finlands tobakspolitik, finländarnas rökvanor, viljan att sluta röka och exponeringen för tobaksrök.

Tobaksstatistiken används bland annat i det tobakspolitiska beslutsfattandet och i uppföljningen av tobakskonsumtionen i Finland och för internationella jämförelser.

Insamlingen av uppgifter baserar sig på Statistiklagen (280/2004) och på lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008).

Metodbeskrivning för statistikundersökningen

Finländarnas rökvanor

Uppgifterna om den vuxna befolkningens (15–64 år) rökvanor baserar sig på THL:s årliga undersökning "Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa" (AVTK). Antalet deltagare i undersökningen per år: 1979: N=4 925; 1980: N=4 763; 1981: N=4 103; 1982: N=4 013; 1983: N=3 987; 1984: N=3 822; 1985: N=3 418; 1986: N=4 089; 1987: N=4 043; 1988: N=3 885; 1989: N=3 877; 1990: N=3 812; 1991: N=3 809; 1992: N=3 714; 1993: N=3 473; 1994: N=3 500; 1995: N=3 644; 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601.

Svarsaktiviteten i undersökningen har varit i genomsnitt 70 % under undersökningstiden, men har varierat mellan 52 och 84 %. Svarsaktiviteten har minskat under de senaste åren, och var lägst (52 %) år 2012. År 2012 besvarade kvinnor (svarsprocent 61 %) enkäten aktivare än män (svarsprocent 44 %). Vid en jämförelse av uppgifter för 2009–2012 med uppgifter för tidigare år ska den minskade svarsprocenten beaktas.

Uppgifterna om rökvanorna bland finländare i pensionsåldern (65–84 år) baserar sig på THL:s undersökning Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK), som görs vartannat år. Antalet deltagare i undersökningen per år: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; 2001: N=1 949; 2003: N=1 863; 2005: N=1 863; 2007: N=1 847; 2009: N=1 741; 2011: N=1723.

Svarsaktiviteten har varierat mellan 72 och 88 % under undersökningsperioden. Svarsaktiviteten var lägst (72 %) år 2011. Svarsaktiviteten var ungefär densamma bland männen och kvinnorna.

Uppgifterna om rökvanorna bland 14–18-åringar och var de köper tobaksprodukter baserar sig på undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT), som görs vartannat år av institutionen för hälsovetenskap vid Tammerfors universitet. Antalet deltagare i undersökningen per år: 1977: N=2 832, 1979: N=4 273, 1981: N=4 410, 1983: N=3 721, 1985: N=3 353, 1987: N=8 113, 1989: N=3 105, 1991: N=7 634, 1993: N=8 189, 1995: N=8 382, 1997: N=8 390, 1999: N=8 219, 2001: N=7292, 2003: N=6 761, 2005: N=6 503, 2007: N=5 840, 2009: N=5 516, 2011: N=4566, 2013: N=4158.

Svarsaktiviteten har varierat mellan 44 och 88 % under undersökningsperioden. Svarsaktiviteten har sjunkit under de senaste åren, och 2013 var svarsaktiviteten den lägsta (44 %). År 2013 var pojkarnas sammanlagda svarsaktivitet 35 % och aktiviteten bland 18-åriga pojkar 26 %.

Exponering för tobaksrök i miljön

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och om arbetsplatsernas rökutrymmen baserar sig på THL:s undersökning "Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa" (AVTK).

Uppgifterna om exponering för andras tobaksrök enligt arbetsplatsens storlek baserar sig på Arbetshälsoinstitutets intervjuenkät "Arbete och hälsa i Finland" från åren 1997, 2000, 2003, 2006 och 2009.

Rökning under graviditeten

Uppgifterna om rökning under graviditeten tas ur THL:s perinatalstatistik (www.thl.fi/tilastot/synnyttajat).

Skattebelagd och skattefri konsumtion av tobaksprodukter

Uppgifterna om tobakskonsumtionen baserar sig på leveransen av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion och på en undersökningsbaserad estimering av införseln av skattefria cigaretter.

Uppgifterna om leveransen av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion grundar sig på tullens tull- och accisstatistik. Uppgifterna om beslagtagna cigaretter i brottmål kommer från tullens undersökningsbyrå.

Tobakskonsumtionen har estimerats på två sätt. 1) Utgående från de skattebelagda leveranserna av tobaksprodukter från början av december föregående år till slutet av november under observationsåret. Metoden baserar sig på uppskattningen att den genomsnittliga lagerhållningstiden för tobak i parti- och minuthandeln är en knapp månad och på att de så kallade bokslutsinköpen i december hänförs till rätt kalenderår. 2) Utgående från de skattebelagda leveranserna av tobaksprodukter under tiden januari-december. I syfte att trygga uppgiftslämnarnas sekretesskydd har uppgifterna om finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter slagits ihop med uppgifterna om pip- och cigarettobak.

Uppgifterna om konsumtion av skattefria cigaretter baserar sig på TNS Gallups enkätundersökning Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012 ("Resenärförseln av tobaksprodukter 2012").

Tobaksprodukternas priser och beskattning

Tobaksprodukternas detaljhandelsvärden och skattevärden, tobaksskattens avkastning och tobaksskattens procentandelar har erhållits från tullens accisenhet. Uppgifterna om hushållens disponibla inkomster har tagits ur Statistikcentralens nationalräkenskaper. Indexuppgifterna gällande tobaksprodukter kommer från Statistikcentralens enhet för priser och löner.

Uppgifternas exakthet och tillförlitlighet

Riktigheten hos uppgifterna i Tobaksstatistiken beror i sista hand på riktigheten och noggrannheten hos källuppgifterna från tullen, Statistikcentralen och Institutet för hälsa och välfärd. I syfte att säkerställa logiken jämförs uppgifterna i kalkylskedet med tidigare uppgifter. Vid misstanke om fel kontrolleras uppgifterna hos uppgiftslämnaren.

Uppgifternas aktualitet och punktlighet

Tobaksstatistiken publiceras en gång per år. Uppgifterna är slutliga. Förhandsuppgifter publiceras ej. Tobaksstatistik publiceras under hösten året efter statistikåret.

Uppgifternas tillgänglighet och transparens/tydlighet

Tobaksstatistiken publiceras årligen som statistikrapport på THL:s webbsidor på adressen www.thl.fi/tilastot/tupakkatilasto. En del av uppgifterna i tobaksstatistiken finns i Statistik- och indikatorbanken SOTKANet på webbadressen www.sotkanet.fi. Indikatorerna hittas med till exempel sökordet "Rökning".

Uppgifternas jämförbarhet

Uppgifterna i tobaksstatistiken är i huvudsak tillgängliga från och med år 1980. Motsvarande serier om konsumtionen av tobaksprodukter från och med år 1970 har publicerats i undersökningen Tupakka

tupakkalain jälkeen ("Tobaken efter tobakslagen"). Statistikcentralen, undersökningar nr 135. Tobaksstatistiken för åren 1980–2009 är utarbetad av Statistikcentralen. Sedan år 2010 utarbetas tobaksstatistiken av Institutet för hälsa och välfärd.

Tydlighet och konsistens/enhetlighet

Tobaksstatistiken ingår i den etablerade statistikproduktionen. Statistikrapporten innehåller riksomfattande uppgifter.

Kommentarer gällande statistiken för år 2012

År 2012 var både helårs- och kvartalsuppgifterna gällande leverans av cigaretter och cigarrer för skattebelagd konsumtion offentliga. Uppgifterna om pip- och cigarettobak och tobak för rullning av cigaretter var inte offentliga under åren 2003–2009 och 2012, vilket har medfört ett avbrott i tidsserien.

Det tidigare använda begreppet pip- och cigarettobak har ersatts med begreppet löstobak, som omfattar pip- och cigarettobaken samt den finskurna tobaken för rullning av cigaretter. Den finskurna tobaken för rullning av cigaretter ingick även tidigare i begreppet pip- och cigarettobak, men för att undvika missförstånd har begreppet löstobak införts från och med 2010 års statistik.

Tobacco statistics 2012

23.10.2012

In 2012, about 17 per cent of Finns aged 15–64 smoked daily. Daily smokers accounted for 21 per cent of men and 14 per cent of women. In the retirement-age population (people aged 65–84), 10 per cent of men and 6 per cent of women smoked daily in 2011.

The prevalence of smoking among men of working age has fallen already for several decades. Among women of working age, the prevalence of smoking has remained at the same level since the early 1980s, but has shown some decline in recent years. According to the Adolescent Health and Lifestyle Survey, only 12 per cent of boys and girls under 18 smoked daily in 2013.

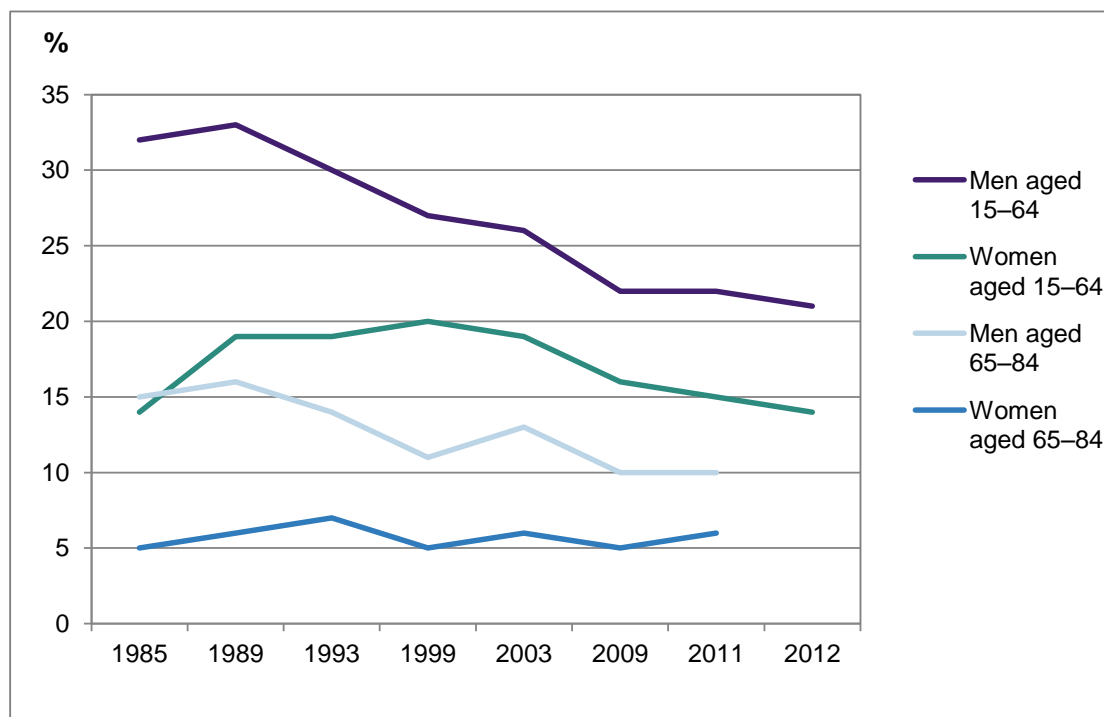
The results of the Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population indicate that use of the electronic cigarette is still very rare. In 2012, only less than one per cent of men and women used the electronic cigarette on a daily basis. In total, 95 per cent of men and 97 per cent of women had never used the electronic cigarette.

In 2012 (December 2011–November 2012) a slightly smaller number of taxable tobacco products were consumed in Finland than in 2011. The decrease in taxable consumption was about three per cent for cigarettes and about one per cent for cigars compared with 2011. The increases in the excise duty on tobacco products in 2009, 2010 and 2012 make it more difficult to compare the consumption data for consecutive years.

In 2012, Finns brought into Finland a total of 602 million tax free cigarettes from trips abroad. Tax free cigarettes account for some 11 per cent of the total consumption. In 2012, the consumption of untaxed cigarettes was about 9 per cent down on the previous year.

The nominal prices of tobacco products rose by 6.4 per cent in 2012.

Figure 1. Men and women who smoke daily by age group in 1985–2012, %

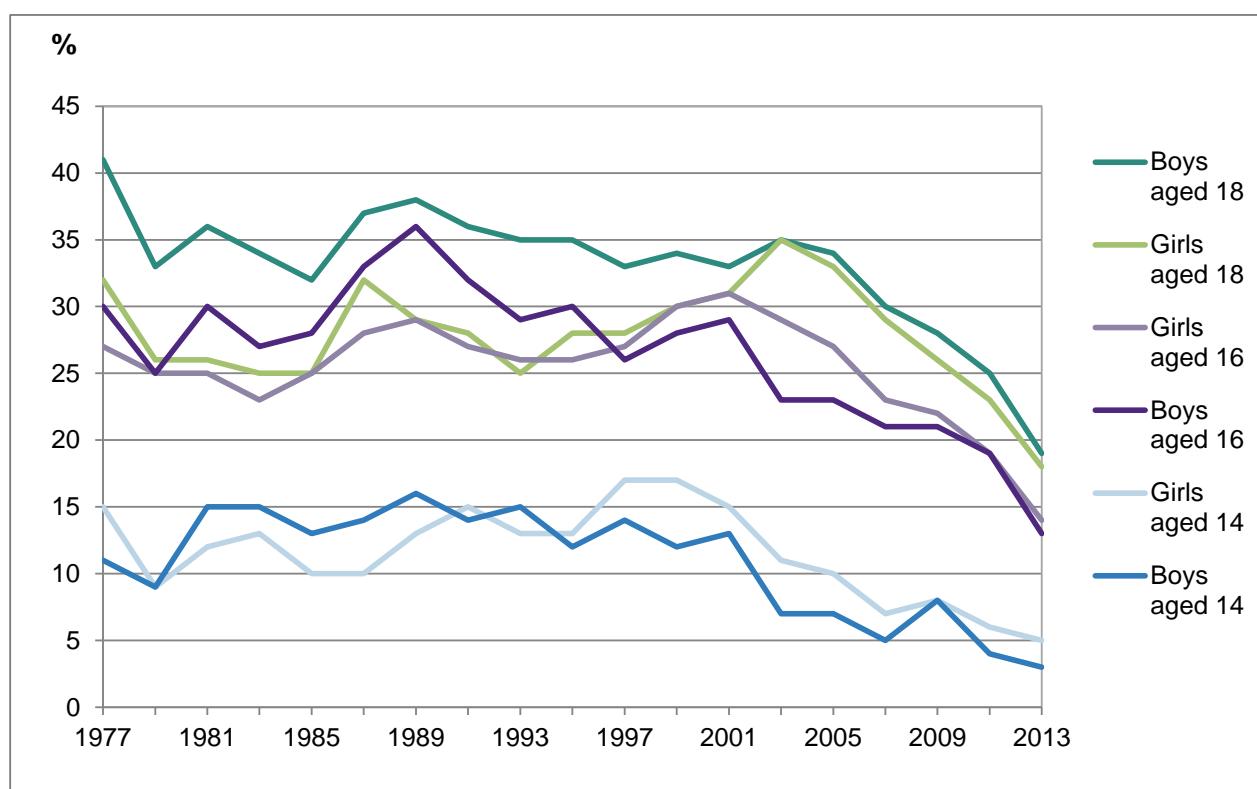
Sources: Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL. Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK). THL.

Smoking habits of the population

In 2012, 21 per cent of Finnish men and 14 per cent of Finnish women aged 15–64 smoked daily⁹ and around 6 per cent occasionally. In the age group 15–24, 21 per cent of men smoked daily and 5 per cent occasionally, with 11 per cent of women in both cases. In the retirement-age population, 10 per cent of men and 6 per cent of women smoked daily in 2011.¹⁰

The prevalence of smoking among men has declined in the long term. Smoking among women has remained at the same level since the mid-1980s but started to decline after the mid-2000s. In 2013, daily smoking prevalence was 13 per cent among 16-year-old boys and 14 per cent among girls of the same age¹¹ (Appendix tables 11–13; Figures 1–4).

Figure 2. Daily smokers among girls and boys aged 14, 16 and 18 in 1977–2013, %

Source: Adolescent Health and Lifestyle Survey (NTTT). Tampere University.

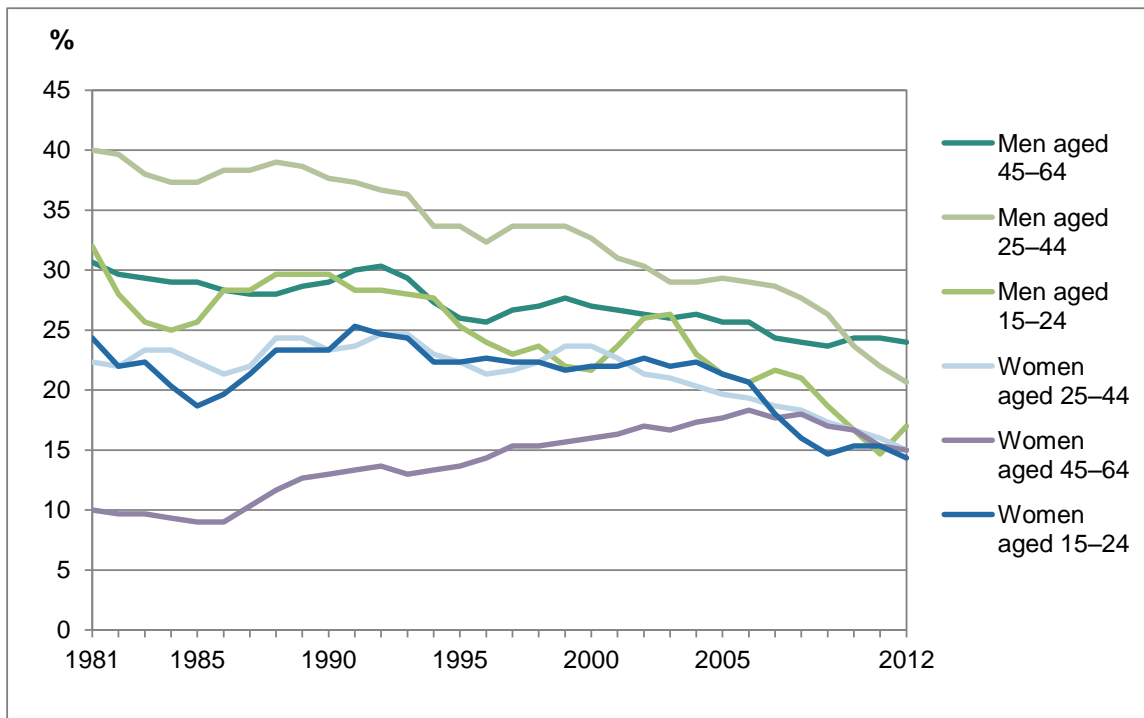
In 2012, 54 per cent of all smokers wanted to quit smoking, while in contrast, 11 per cent of male smokers and 10 per cent of female smokers responded that they have no desire to quit smoking. Of those who smoked daily, 38 per cent of the men and 46 per cent of the women had tried to quit by not smoking for at least 24 hours during the last 12 months (Appendix Tables 16 and 17). Nicotine replacement products were reportedly used by 16 per cent of men and women in order to quit smoking in the past 12 months.

⁹ Data on smoking among the Finnish adult population aged 15–64 are obtained from the annual Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK) conducted by THL.

¹⁰ Data on smoking among the retirement-age population aged 65–84 are obtained from the Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTK) conducted by THL every other year.

¹¹ Data on smoking among young people aged 14, 16 and 18 are obtained from the Adolescent Health and Lifestyle Survey carried out by the School of Health Sciences at the University of Tampere every other year.

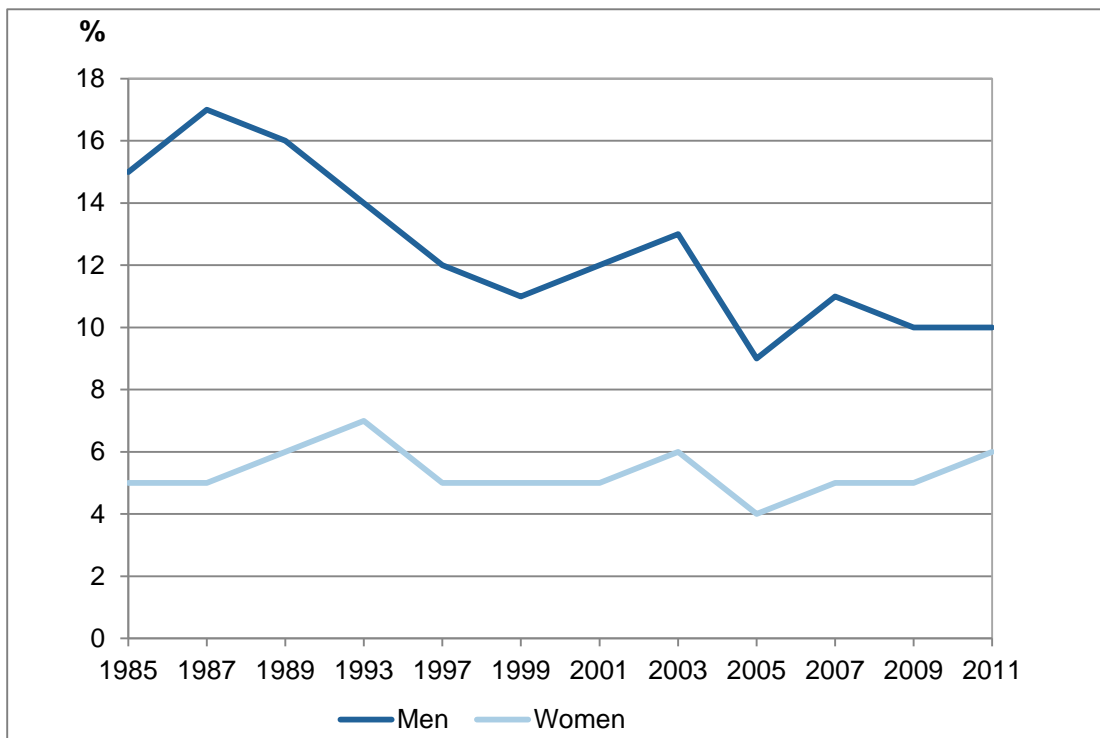
Figure 3. Daily smokers among men and women aged 15–64 by age group in 1981–2012, %, a three-year moving average¹

Source: Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL.

1) A three-year moving average is calculated by adding the figures for the year under review and two preceding years and, then, dividing this by three.

Figure 4. Daily smokers among men and women in the retirement-age population (aged 65–84) in 1985–2011, %

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population (EVTk). THL.

Snuff was used daily by 2.2 per cent of men in the age group 15–64. Use of snuff was most common among men in the age group 25–34 where 5.5 per cent snuffed daily, while 3.6 per cent of men used snuff occasionally. Occasional use of snuff was most common among men in the age group 15–34 where 7.9 per cent snuffed occasionally. In total, 84 per cent of men and 97 per cent of women have never used snuff. Daily use of snuff is very rare among women (0.1%). Around three per cent of all women aged 15–24 reported using snuff occasionally (Appendix Table 20). According to the Adolescent Health and Lifestyle Survey, 3.7 per cent of boys aged 16 and 2.9 per cent of boys aged 18 used snuff daily in 2013 (Helldán et al. 2013).

Use of the electronic cigarette is very rare. In 2012, only less than one per cent of men and women used the electronic cigarette on a daily basis. Occasional use of the electronic cigarette was most common among men aged under 35 years (4%). Among women, occasional use was most common in the youngest age group, 15–24 year-olds (3%). In total, 95 per cent of men and 97 per cent of women had never used the electronic cigarette (Helldán et al. 2013).

Use of the electronic cigarette was included in the Adolescent Health and Lifestyle Survey for the first time in 2013. The survey results show that 29 per cent of boys aged 16 and 18 years, 27 per cent of girls aged 18 years, and 21 per cent of girls aged 16 had used the electronic cigarette at least once. Using the electronic cigarette more than once was rare. Usually the electronic cigarettes used contained liquid nicotine.

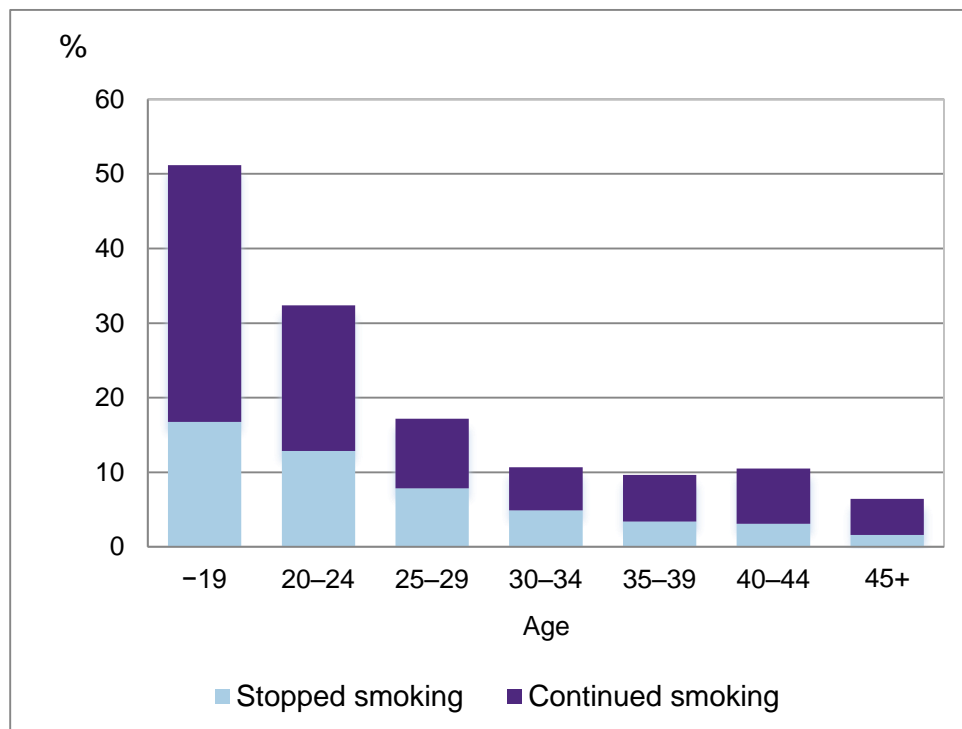
Smoking during pregnancy

In 2012, 16.6 per cent of all parturients smoked during pregnancy. THL's perinatal statistics¹² show that an increasing number of smokers stopped smoking during the first trimester of pregnancy in recent years. In 2012, 41.9 per cent of smoking parturients reported having quit smoking, which was some 3 percentage points up on the previous year. The corresponding figure was 12 per cent in 2000.

Smoking during pregnancy was more common in the younger age groups. In 2012, 51.2 per cent of all expectant mothers under 20 smoked at the start of pregnancy, and 32.7 per cent of them stopped smoking during the first trimester. Of parturients aged 35 and over, 9.8 per cent smoked during pregnancy and 34.2 per cent of them quit smoking during the early stages of pregnancy (Figure 5).

¹² A separate statistical report is published annually on parturients, deliveries and newborns (http://www.thl.fi/en/statistics/perinatal_statistics) with data on smoking during pregnancy, among other data.

Figure 5. Parturients who smoke and stop smoking during the first trimester of pregnancy by age group, 2012, %

Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

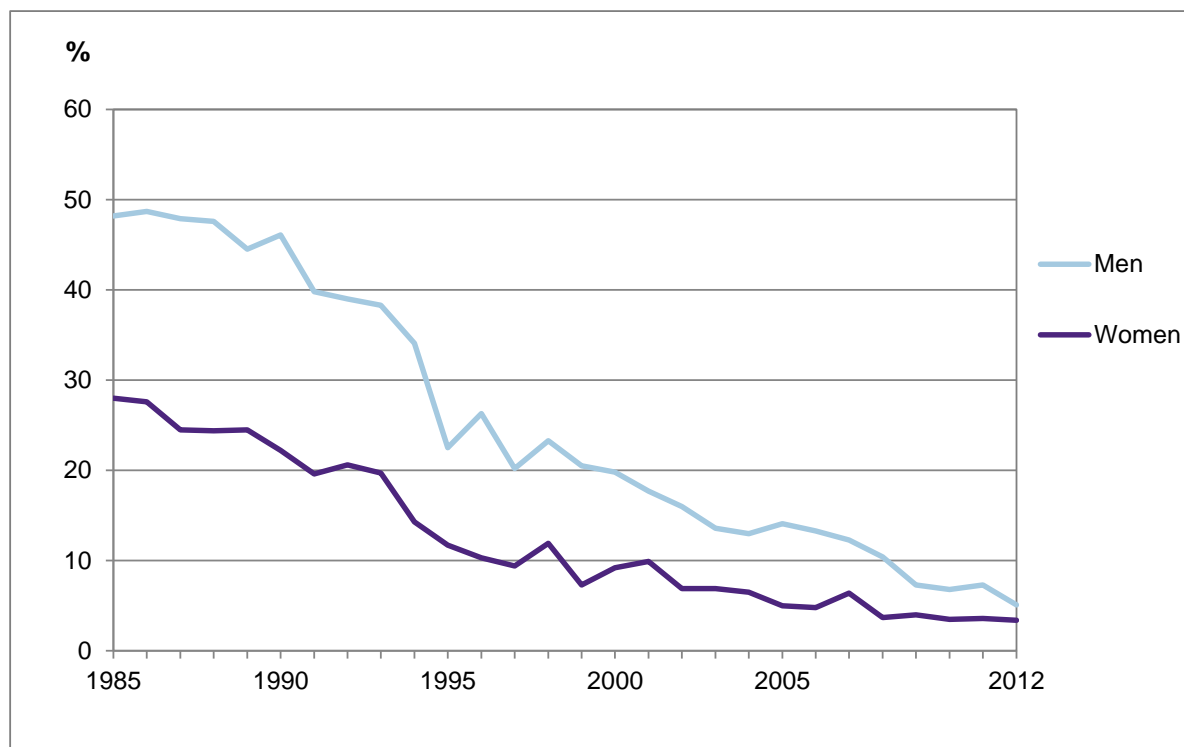
Data on the smoking habits of the population and smoking during pregnancy are also available in the SOTKANet Statistics and Indicator Bank at <http://www.sotkanet.fi>. Data can be found using keywords such as 'smoking'.

Exposure to environmental tobacco smoke at work

A 1995 amendment to the Tobacco Act imposed limits on smoking in the workplace. Smoking is allowed only in separate smoking areas from which tobacco smoke must not spread to other areas in the workplace. Provisions prohibiting smoking in restaurants entered into force in two stages in 2000 and 2004. A full ban on smoking in restaurants and bars was enforced in 2007. However, restaurants and bars can still permit smoking in separate smoking areas from which tobacco smoke must not spread to other areas of the restaurant. The Tobacco Act imposes stricter requirements for smoking areas in restaurants and bars than it does for smoking areas in other workplaces.

Exposure of non-smoking employees to tobacco smoke at work dropped from 48 per cent to 5 per cent for men and from 28 per cent to 3 per cent for women in the period 1985–2012 according to THL's Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). The annual decrease was clearly most pronounced between 1994 and 1995 when the amendment to the Tobacco Act took effect (Figure 6).

Figure 6. Exposure of non-smoking employees to tobacco smoke at work by gender in 1985–2012, %

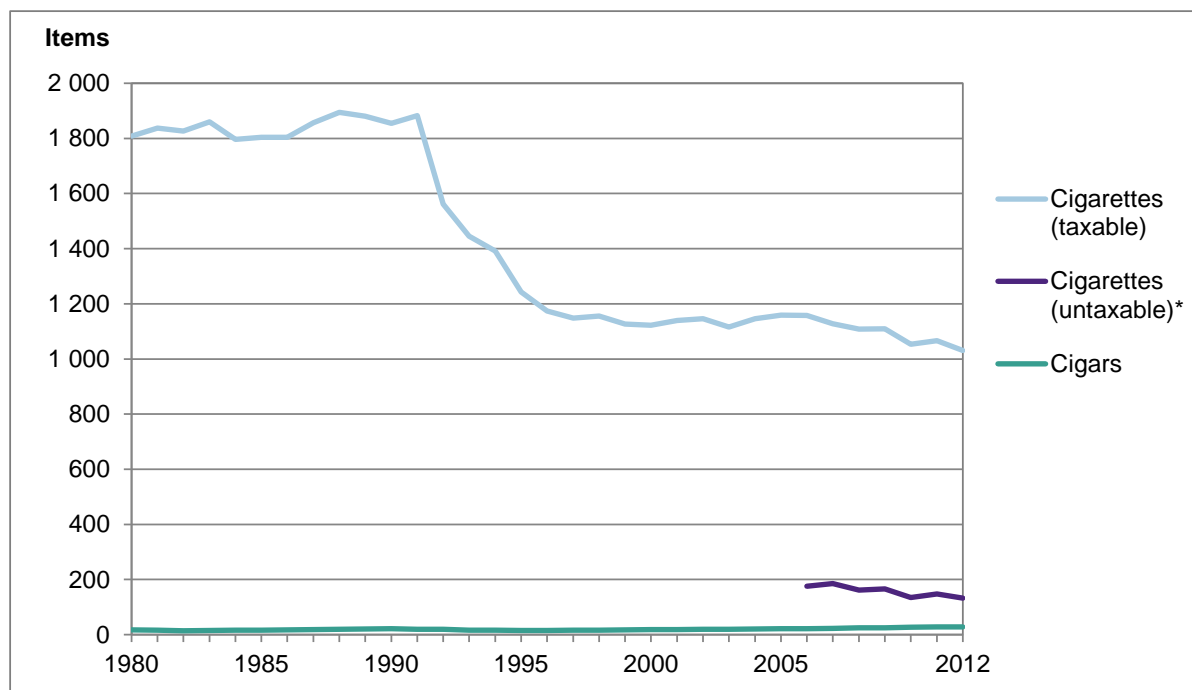
Source: Survey on Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population (AVTK). THL.

Consumption of tobacco products in 2012

The consumption of taxable tobacco products, excluding loose tobacco, in 2012 (December 2011–November 2012) was at the lowest level in 30 years. Exceptionally large amounts of tobacco products were released for consumption at the end of 2008 in anticipation of the rise in the excise duty on 1 January 2009. As a consequence, the difference compared with 2008 is greater than compared with other recent years.

A total of 4 665 million taxable cigarettes and 125 million taxable cigars were consumed in Finland in 2012. The decrease in taxable consumption was about three per cent for cigarettes and about one per cent for cigars compared with 2011. The consumption of untaxed cigarettes fell by 9 per cent on the previous year; private imports amounted to 602 million tax free cigarettes in 2012 (Appendix Table 1, Figure 7).

Figure 7. Consumption of taxable and tax free cigarettes and cigars (December–November) per persons aged 15 and over, 1980–2012

Source: Finnish Customs; THL.

*Private imports of tax-free cigarettes have been studied since 2006.

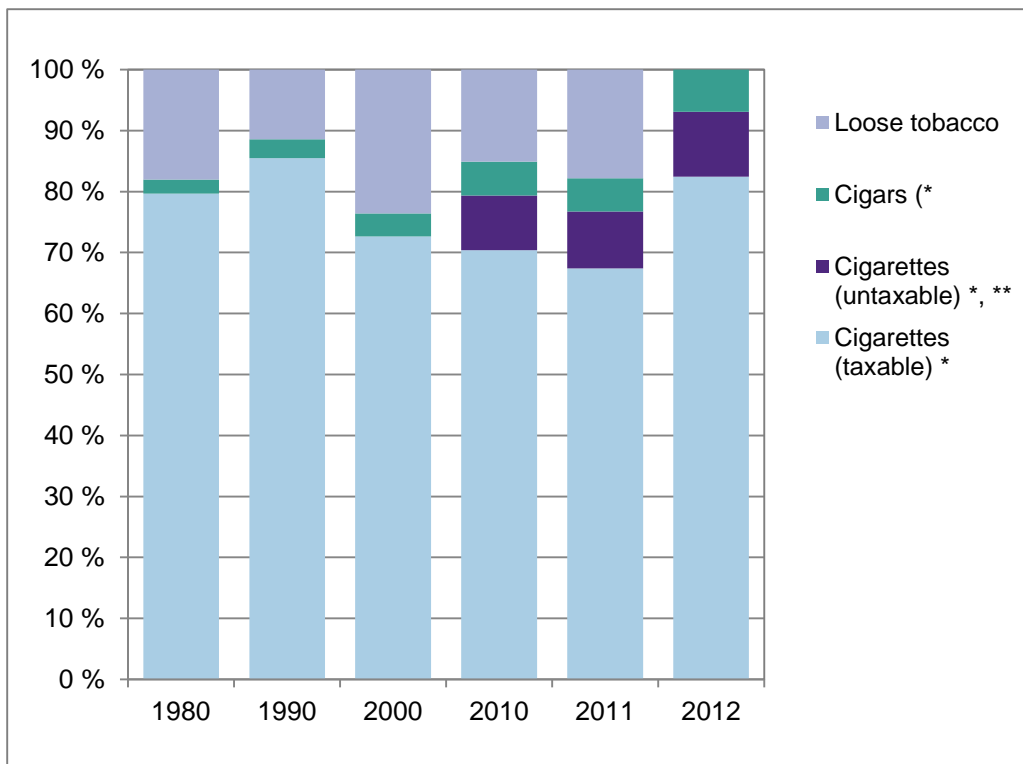
In 2012 (December 2011–November 2012), 1 164 cigarettes per person aged 15 and over were consumed in Finland, i.e., Finns smoked on average three cigarettes a day. Among daily smokers aged 15–64 years, men smoked on average 16 cigarettes a day and women 13 cigarettes. Since the mid-2000s, the mean of cigarettes smoked daily has remained the same among both men and women. On average 17 cigars per persons aged 15 and over were smoked a year in the early 1980s. However, since 2005 the consumption has surpassed even the level in the early 1990s and amounted to 28 cigars in 2012. The consumption of loose tobacco decreased between 2002 and 2010 but increased in 2011 on the previous year. No data on the consumption of loose tobacco are available for 2012 (Appendix Tables 2 and 14; Figure 7).

The average consumption of tobacco products per person was highest in the period extending from the mid-1950s to 1976 when the Tobacco Act entered into force. The consumption saw a new rise in the late 1980s but decreased considerably in the 1990s. The greatest decline in the consumption of tobacco products was seen during the recession in the early 1990s. The consumption has never regained the pre-recession level and has remained permanently at a lower level. The consumption per persons aged 15 and over was 757 cigarettes in 2012. According to the TNS Gallup survey on the private import of tobacco products, private import has not increased in recent years despite tax rises. However, there was a slight increase in the number of cigarettes confiscated by the Finnish Customs in 2012¹³ (Appendix Table 5, Figure 8).

The number of cigarettes confiscated by the Finnish Customs increased significantly from 1995 to the peak year of 2000. The number of confiscated cigarettes fell from 2006 to 2011 but took an upward swing again in 2012. The Customs confiscated a total of 12.5 million cigarettes in 2011 compared to 28.0 million cigarettes in 2012. (Appendix Table 4).

¹³ In 2012, the Finnish Customs discovered a total of 42.5 million cigarettes imported illicitly into Finland. Confiscation by the Customs accounted for 28 million cigarettes, while the smuggling and distribution of 14.5 million cigarettes went through preliminary investigation. The number of confiscated cigarettes was more than twofold the five-year average. This is partly due to two large seizures of illicit cigarettes.

Figure 8. Structure of the consumption of tobacco products, grams per capita aged 15 and over, 1980–2012

Source: Finnish Customs; THL.

*The weight of a cigarette has been estimated at 0.65 grams and that of a cigar at 2 grams

**Private imports of tax-free cigarettes have been studied since 2006

*** Loose tobacco is not included in the 2012 data because the data are trade secrets in 2012

Electronic cigarette

The electronic cigarette is a device, introduced to the market some years ago, that looks like a regular cigarette and is used like one, but does not contain any tobacco. It usually contains three components: an electric 'atomiser' that vaporises the liquid, a battery and a reservoir for the liquid. The electronic cigarette vaporises the liquid, and the user inhales the vapour as if smoking a cigarette.

Electronic cigarettes are not tobacco products but tobacco imitation products under the Tobacco Act because in their form they closely resemble tobacco products or smoking accessories. The non-nicotine-containing liquid used in electronic cigarettes is substitute tobacco under the Tobacco Act. If the liquid contains nicotine it is classified as a medicine and falls under the Medicines Act. Sales of liquids containing nicotine require authorisation under the Medicines Act. Products containing only small amounts of nicotine are self-care products in Finland. The forthcoming new EU tobacco product directive may affect the product classification of the electronic cigarette.

The current Tobacco Act has no provisions on the imports or sales of tobacco imitations and substitute tobacco. Therefore, the provisions on the age limit of 18 or on the marketing authorisation do not apply to electronic cigarette devices and liquids that contain no nicotine. However, the Tobacco Act does include provisions banning the marketing, indirect advertising and other sales promotion of tobacco imitations and substitute tobacco. In consequence, the advertising ban on electronic cigarettes is as extensive as on tobacco products and smoking accessories, and it is, therefore, prohibited to advertise electronic cigarettes.

However, as the use of electronic cigarettes closely resembles smoking, it may create confusion if the use of electronic cigarettes is permitted indoors, although the smoking bans under the Tobacco Act do not apply to the electronic cigarette. Many companies and workplaces allow the use of electronic cigarettes only in areas reserved for smoking.

As of yet there is no accurate research evidence on the safety and health effects of the use of electronic cigarettes. Electronic cigarettes are marketed as tobacco substitutes that help people to recover from tobacco addiction, but there is no sufficient research evidence of how well the device works in this respect. Except for general consumer safety norms, there are no current regulations on the safety of electronic cigarettes.

Price trends in tobacco products

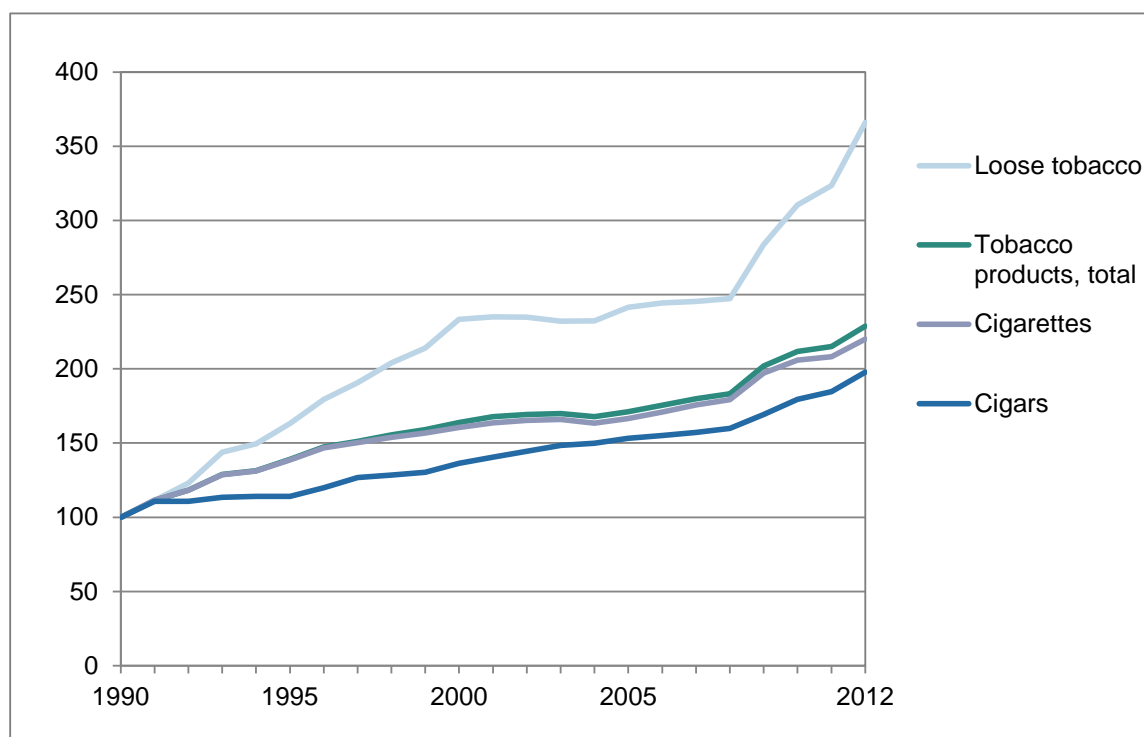
In 2012, the nominal prices of tobacco products rose on average by 6.4 per cent. By product groups, the prices rose by 5.7 per cent for cigarettes, by 7.1 per cent for cigars and by 13.2 per cent for loose tobacco (Appendix Table 6, Figure 9).

The excise duty on tobacco products was raised in 2009, 2010 and 2012. Also, the general value added tax was raised in July 2010. The nominal prices of tobacco products have risen by a total of around 25 per cent since 2008. Cigarette prices have risen by 22.8 per cent and cigar prices by 23.7 per cent on 2008. Loose-tobacco prices have risen the most, by 48 per cent (Appendix Table 6).

The nominal prices for tobacco products have risen by about 40 per cent on 2000. By product groups, cigarette prices have risen by 37.2 per cent, cigar prices by 45 per cent and loose tobacco prices by 56.8 compared to 2000 (Appendix Table 6).

Prior to 2009, the previous time the excise duty on all tobacco products was raised was in 1996. In addition, excise duty on loose tobacco was raised in 1998 and 2000. The excise duty, part of which is based on the value of the product, forms a significant proportion of the price of tobacco products. In consequence, the amount of excise duty on tobacco products levied increases as other parts of the price increase. As a result, both the prices of tobacco products and the excise duties on tobacco products are affected by changes in the general price level. Since the excise duties were raised in the late 2000s, the raised duties have played only a small role in the rise of prices. Part of the higher prices is explained by a higher general price level.

Figure 9. Nominal price indexes by tobacco product 1990–2012 (1990=100)

Source: Statistics Finland.

Excise duty on tobacco products

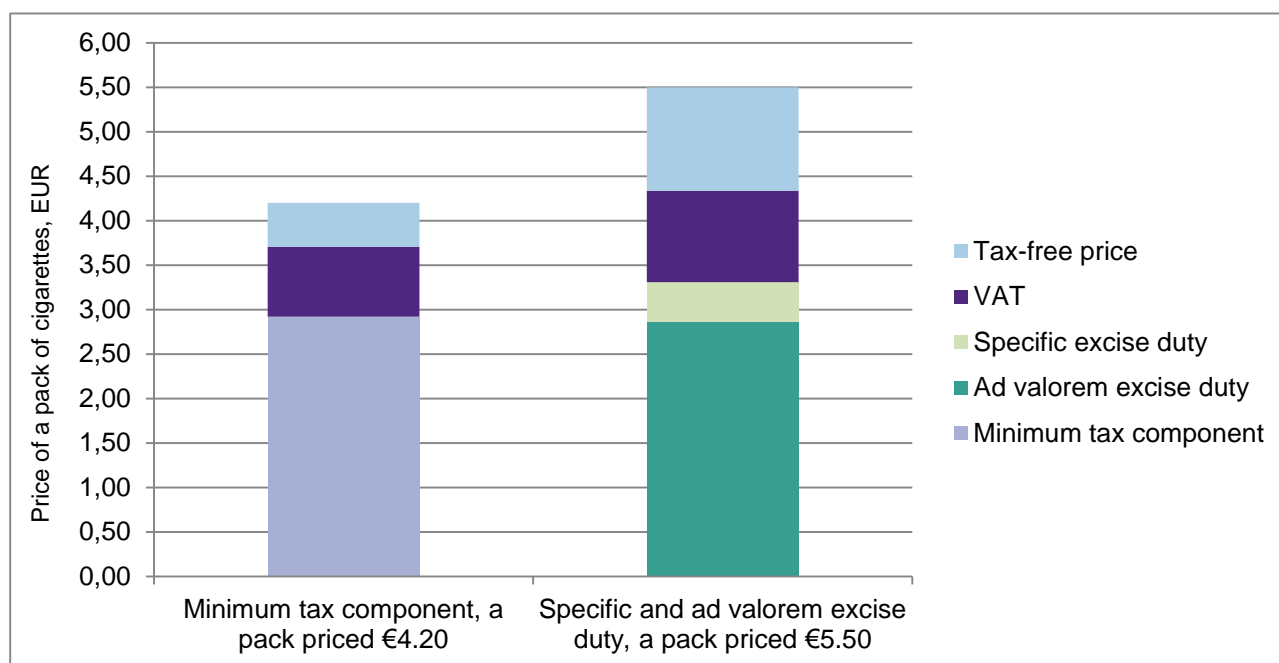
Finnish excise duty on tobacco products in 2012

Excise duty on tobacco products is levied on cigarettes, cigars, cigarillos, and loose tobacco. For taxation purposes loose tobacco is divided into two groups: fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes and other smoking tobacco. Fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes accounts for most of the taxable consumption of loose tobacco. Excise duty on tobacco products is also levied on cigarette papers as well as on other products containing tobacco.

For cigarettes the tax structure has three elements: specific excise duty, *ad valorem* excise duty, and minimum tax component. Specific excise duty calculated per unit of the product is expressed as an amount per 1 000 cigarettes and is identical for all cigarettes. *Ad valorem* excise duty is calculated on the retail selling price inclusive of all taxes and is, thus, affected by the cigarette price. The specific excise duty was EUR 22.50 per 1 000 cigarettes, and the *ad valorem* excise duty 52 per cent of the retail selling price in 2012 (Appendix Table 9a).

The third element of the cigarettes taxes, the minimum tax component, is based on the number of cigarettes, and it is only levied on low-priced cigarettes. The purpose is to ensure that a pre-determined amount of taxes is levied on all cigarettes independent of cigarette prices. The minimum tax component was EUR 2.92 per 20 cigarettes in 2012, and it is levied on all packs of cigarettes containing 20 cigarettes priced under EUR 4.75.

Figure 10. Formation of the price of a pack of cigarettes in 2012

Source: Ministry of Finance.

Fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes has a three-element tax structure similar to that of cigarettes. The specific excise duty per unit was EUR 10 per kilogram, and the *ad valorem* excise duty 52 per cent of the retail selling price inclusive of all taxes in 2012. The minimum tax component for fine-cut tobacco was EUR 68.50 per kilogram. In practice, the minimum tax component was levied on packs of loose tobacco containing 30 grams of tobacco priced under EUR 4.10.

The tax structure for other tobacco products is less complicated. Smoking tobacco, which accounts for a minor share of all loose tobacco, had an excise duty of EUR 13.50 per kilogram and 48 per cent of the retail selling price. Only an *ad valorem* excise duty of 27 per cent of the retail selling price is levied on cigars and cigarillos. The category of cigars includes a wide variety of products, and therefore it would be difficult to define a specific excise for cigars calculated per unit of the product. The excise duty on other products containing tobacco and on cigarette rolling paper is 60 per cent of the retail selling price (Appendix Tables 9b–c).

As of the beginning of 2012, the excise duty on cigarettes, cigars, cigarillos and smoking tobacco was raised on average by 10 per cent and the excise duty on fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes on average by 25 per cent. The tax rise applied to the specific excise duty. Tax rises, which were proportionally the same for all types of tobacco products, were introduced in 2009 and another set of tax rises about a half the size in 2010. The link between the minimum tax component and the concept of price category most in demand was removed in 2011, and the structure of the minimum excise duty was revised so as to be based on unit. At the same time the concept of weighted average price was included in the Act.

EU legislation

Tobacco taxation has been harmonised in the EU through the so-called tobacco excise directive (2011/64/EU). The directive distinguishes between various types of tobacco products and aims to harmonise national tobacco tax structures and rates of the excise duty applied.

According to the directive, Member States' tax structures on cigarettes must contain two elements: a specific excise duty and an *ad valorem* excise duty. The specific excise duty must not be less than 5 per cent and not more than 76.5 per cent of the amount of the total tax burden of mid-priced cigarettes resulting from the sum of the specific excise duty and the *ad valorem* excise duty and the value added tax. In addition, Member States may impose a minimum excise duty on cigarettes and freely determine its level and structure, provided that the ordinary tax structure complies with the combination of a specific excise duty and an *ad valorem* excise duty.

The specific duty and *ad valorem* duty on cigarettes, levied by a Member State, must exceed the minimum duty levels both in terms of euro and percentage. The monetary minimum levels apply to all tobacco products, while the proportional minimum levels apply only to mid-priced cigarettes. The minimum excise duty expressed in euro is the more important one, because it ensures that a certain level of tax burden on all cigarettes sold in the EU. The proportional minimum excise duty, on the other hand, creates a link between the level of taxes and the level of prices in Member States.

The minimum excise duty on cigarettes is EUR 64 per 1 000 cigarettes and 57 per cent of the price of mid-priced cigarettes. If a Member State levies an excise duty on tobacco products which is at least EUR 101 per 1 000 cigarettes, it does not have to comply with the proportional minimum level.

For other tobacco products, the directive gives Member States more leeway concerning the tax structure. Member States may apply either the specific duty or the *ad valorem* duty or a combination of these two. Moreover, Member States can impose a national minimum excise duty on these products provided that they are using the *ad valorem* excise duty or a combination of the *ad valorem* duty and the specific duty.

The excise duty on fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes must be at least 43 per cent of the average price or at least EUR 47 per kilogram. The excise duty on other smoking tobaccos must be at least 20 per cent of the retail selling price inclusive of all taxes or EUR 22 per kilogram. For cigars or cigarillos, the excise duty must be at least 5 per cent of the retail selling price inclusive of all taxes or EUR 12 per 1 000 items or per kilogram.

The excise duty directive (2008/118/EC) defines the common procedures applying to the taxation and control of tobacco products. A fundamental principle in the directive is that excise duty is levied in the Member State where the tobacco product is released for consumption. Where tobacco products are acquired by private individuals for their own use and transported from one Member State to another by the individual, excise duty is paid in the Member State in which the products are acquired, in accordance with the principle governing the internal market.

Finnish tobacco policy

Finland has been a forerunner of tobacco policy since the 1970s. Legislation plays a key role in the Finnish tobacco policy. The first act aiming to reduce tobacco smoking (693/1976) introduced provisions prohibiting the advertising of tobacco products and the sale of tobacco products to persons aged under 16 as well as restricting smoking in public premises. Smoking was prohibited in the workplace in 1995 and in restaurants and bars in 2007. As of April 2010, all cigarettes must be self-extinguishing, and the retail sale of tobacco products has been subject to licence since April 2009. There is a separate act on the excise duty on tobacco products (1740/1994). The excise duty has been raised in 2009, 2010 and 2012.

The latest extensive amendment to the Tobacco Act entered into force in October 2010, introducing as the new goal of the Act that the use of tobacco products ends in Finland. The goal is a smoke-free Finland by 2040. Finland is the first country to include phasing out of smoking

completely as a goal in legislation. This so-called endgame for tobacco perspective is gaining ground internationally.

The 2010 amendment also introduced a provision prohibiting private persons from selling or supplying persons under 18 with tobacco products. It is illegal for persons under 18 to import or possess tobacco products. Snuff can be imported only for personal use in limited quantities. The latest revision to the Tobacco Act also extended smoking bans, for example, in premises used by children and young people, in outdoor events and in hotel rooms. The ban on the display of tobacco products and brands at the place of sale entered into force on 1 January 2012.

Tobacco policy has become increasingly international. The EU has two anti-smoking directives: Directive 2001/37/EC on the manufacture, presentation and sale of tobacco products (the tobacco product directive) and Directive 2003/33/EC on the advertising and sponsorship of tobacco products in the press, in radio broadcasting and on the Internet (the tobacco advertising directive). The Council of the European Union has issued a recommendation on the prevention of smoking and on initiatives to improve tobacco control (2002) and a recommendation on smoke-free environments (2009). The European Commission submitted its proposal for a new tobacco product directive in December 2012, addressing, for example, provisions on ingredients, packaging, internet sales, and nicotine products.

Since 2003, international tobacco policies have been influenced by the first treaty focusing on public health, namely the World Health Organization's (WHO) Framework Convention on Tobacco Control (FCTC), which aims to reduce smoking permanently and prevent adverse health effects of smoking. It is a framework convention which is complemented by additional protocols and guidelines to assist with the implementation. The framework convention has been binding on Finland since 2005 after its ratification by the Finnish Parliament. The Protocol to Eliminate Illicit Trade in Tobacco Products, the first protocol to the Framework Convention, was adopted by the Conference of the Parties in November 2012.

Overall, the Finnish tobacco policy has been successful, although more efficient legislative and other measures are needed to reach the targets defined in the Tobacco Act for 2040. One of the key achievements so far is the considerable decrease in passive smoking. Differences between population groups in terms of smoking have, however, increased. Smoking has become less socially acceptable, and a majority of Finnish municipalities have declared themselves as smoke-free. The Government Programme of Prime Minister Jyrki Katainen includes a commitment to draw up an action plan for implementing this anti-smoking goal. The goal is to be reached by decreasing the availability of tobacco products, by introducing measures to prevent young people from taking up smoking, by supporting smoking cessation, and by investing in smoke-free environments.

Authors of the statistical report Tobacco statistics 2012

Several experts have participated in the production of this statistical report. The chapter on the population's smoking was written by Satu Helakorpi, Research Manager, and Anni Helldán, Researcher, at the National Institute for Health and Welfare (THL). The chapters on exposure to tobacco smoke at work and consumption of tobacco products were written by Antero Heloma, Chief Physician, and Otto Ruokolainen, Researcher at THL. The chapters on smoking during pregnancy and price trends of tobacco products were written by Tuomo Varis, Senior Planning Officer at THL. The chapter on the electronic cigarette was written by Sari Tiinanen, Senior Officer, the National Supervisory Authority for Welfare and Health. The chapter on the tax system for tobacco products was written by Jenni Oksanen, Senior Financial Officer at the Ministry of Finance. The chapter on the Finnish tobacco policy was written by Meri Paavola, Ministerial Adviser at the Ministry of Social Affairs and Health.

Concepts and definitions

Index: Describes the average relative change. The index indicates a change, given in per cent, from a selected base value, usually one hundred (100). Indexes usually describe changes in price levels or value.

Nominal price index: measures direct changes in prices, i.e., it also includes the effects of inflation.

Tobacco: means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants.

Tobacco product: means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. In these statistics the definition does not include cigarette paper.

Cigarette: means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a cigarillo.

Cigar: means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco.

Cigarillo: means a cigar that weighs no more than three grams.

Loose tobacco: means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes.

Snuff and chewing tobacco: means a tobacco product for oral use.

Consumption of tobacco: the statistics on consumption of tobacco are collected in two ways based on the taxation statistics of the Finnish Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940.

Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over: this figure is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year.

Untaxable cigarettes: Private imports of tax-free cigarettes. The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Smoking during pregnancy: The data are based on data provided by the parturients themselves concerning smoking. The percentage is calculated based on the number of parturients who have responded to the question on smoking. Missing data accounted for 1.9 per cent in 2012.

Explanation of symbols used in the tables

0	Magnitude too low for presentation
-	Magnitude nil
*	Preliminary data
.	Data too inconsistent for presentation
..	Data unavailable, too uncertain for presentation or governed by data confidentiality

Quality description (OSF)

Tobacco statistics 2012

Relevance of statistical data

The Tobacco statistics include data on the consumption of tobacco, the price trends and taxation of tobacco, Finnish tobacco policy, smoking habits of the population, smoking cessation, and exposure to tobacco smoke.

The statistics are used in making tobacco-policy decisions, monitoring the consumption of tobacco in Finland, and conducting international comparisons.

The data collection is based on the Statistics Act (280/2004) and the Act on the National Institute for Health and Welfare (668/2008).

Description of methods

Smoking habits of the population

The data on the smoking habits of the adult population (people aged 15–64) are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out annually by the National Institute for Health and Welfare. Number of respondents in the survey each year: 1979: N=4 925; 1980: N=4 763; 1981: N=4 103; 1982: N=4 013; 1983: N=3 987; 1984: N=3 822; 1985: N=3 418; 1986: N=4 089; 1987: N=4 043; 1988: N=3 885; 1989: N=3 877; 1990: N=3 812; 1991: N=3 809; 1992: N=3 714; 1993: N=3 473; 1994: N=3 500; 1995: N=3 644; 1996: N=3 597; 1997: N=3 516; 1998: N=3 505; 1999: N=3 371; 2000: N=3 468; 2001: N=3 469; 2002: N=3 259; 2003: N=3 335; 2004: N=3 369; 2005: N=3 287; 2006: N=3 255; 2007: N=3 245; 2008: N=3 216; 2009: N=2 943; 2010: N=2 826; 2011: N=2787; 2012: N=2601.

The response rate for the survey has been on average 70 per cent during the period studied but has varied between 52 and 84 per cent. In recent years the response rate has been declining, and in 2012 it was the lowest ever (52%). The response rate was higher for women (61%) than for men (44%) in 2012. The declining response rate should be taken into account when the years 2009–2012 are compared with preceding years.

The data on the smoking habits of the retirement-age population (aged 65–84) is based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population" (EVTK) carried out every other year by the National Institute for Health and Welfare. Number of respondents in the survey each year: 1993: N=2 035; 1995: N=1 959; 1997: N=1 886; 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: (N=1723).

The response rate for the surveys have varied between 72 and 88 per cent during the period studied. In 2011, the response rate was the lowest ever at 72 per cent. There has been no significant difference between the response rates of men and women.

The data on the smoking habits of the population aged 14–18 are based on the "Adolescent Health and Lifestyle Survey" carried out every other year by the Tampere School of Public Health. Number of respondents in the survey each year: 1977: N=2 832, 1979: N=4 273, 1981: N=4 410, 1983: N=3 721, 1985: N=3 353, 1987: N=8 113, 1989: N=3 105, 1991: N=7 634, 1993: N=8 189, 1995: N=8 382, 1997: N=8 390, 1999: N=8 219, 2001: N=7 292, 2003: N=6 761, 2005: N=6 503, 2007: N=5 840, 2009: N=5 516, 2011: N=4566, 2013: N=4158.

The response rate for the surveys have varied between 44 and 88 per cent during the period studied. In recent years the response rate has been declining, and was the lowest ever in 2013 (44%). In 2013, the response rate was 35 per cent for all boys and 26 per cent for boys aged 18.

Exposure to environmental tobacco smoke

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare. The data on persons who have been exposed to tobacco smoke at workplace because of smoking of others according to the size of the workplace have been obtained from the interview survey "Work and Health" in 1997, 2000, 2003, 2006 and 2009 conducted by the Finnish Institute of Occupational Health.

Smoking during pregnancy

The data on smoking during pregnancy are retrieved from THL's perinatal statistics (http://www.thl.fi/en/statistics/perinatal_statistics).

Taxable and untaxable consumption of tobacco products

The data on consumption of tobacco include tobacco products delivered for taxable consumption as well as research-based estimates on passenger imports of tax free cigarettes.

The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the customs and excise duty statistics produced by the Finnish Customs. The data on the cigarettes confiscated in criminal cases are received from the Investigation Division of the Finnish Customs.

Two methods have been used in estimating consumption of tobacco. First, the consumption for one year consists of taxable tobacco deliveries from the beginning of December of the previous year to the end of November of the statistical year. The method is based, on one hand, on the estimated average storage time (less than a month) for tobacco at the wholesale and retail levels, and, on the other, on the assumption that the so-called balancing purchases in December are recorded for the correct year. Secondly, the tobacco deliveries between January and December are also used to describe taxable consumption. For reasons of data protection, the statistical report combines the data on smoking tobacco and the data on fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes.

The data on the consumption of tax free cigarettes are based on an interview survey "Private import of tobacco products in 2012" carried out by TNS Gallup.

Prices and taxation of tobacco products

The data on the retail values and taxable values of tobacco products, the tobacco excise revenue and the percentage of tobacco taxes were obtained from the Tax Unit of the Finnish Customs. The data on the disposable income of households were obtained from the annual national accounts published by Statistics Finland. The index data on tobacco products were provided by the Prices and Wages Unit of Statistics Finland.

Correctness and accuracy of data

The correctness and accuracy of the Tobacco statistics data depend on the correctness and accuracy of the data received from the data sources, i.e., the Finnish Customs, Statistics Finland and the National Institute for Health and Welfare. Logical check-ups are carried out on the data at the calculation stage by comparing them to previous data. If an error is suspected, the data are checked with the data suppliers.

Timeliness and promptness of published data

The Tobacco statistics are published annually, and the data are final. No preliminary data are published. The Tobacco statistics are published during the autumn following the statistical reference year.

Accessibility and transparency of data

The Tobacco statistics are published once a year in the form of a statistical report at THL's web page at <http://www.thl.fi/en/statistics/topics/tobacco>. Some data on tobacco statistics are also available in the

SOTKANet Statistics and Indicator Bank at www.sotkanet.fi. The indicators can be accessed by searching with the keyword 'smoking'.

Comparability of statistical data

The Tobacco statistics data are primarily available from 1980 onwards. Similar series on the consumption of tobacco products have been published since the 1970s in the report *Tupakka tupakkalain jälkeen* ("Tobacco after the Tobacco Act"; Statistics Finland, Studies 135). In 1980–2009 the Tobacco statistics were compiled by Statistics Finland. Since 2010 the Tobacco statistics have been compiled by the National Institute for Health and Welfare.

Clarity and consistency

The Tobacco statistics form part of the established production of statistics. The statistical report contains nationwide data.

Special issues concerning the 2012 statistics

Both the quarterly data and the data for the whole year concerning the delivery for taxable consumption of cigarettes and cigars were public in 2012. The data on smoking tobacco and fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes were not public in 2003–2009 and 2012, which causes a break in the time series.

The concept of smoking tobacco previously used in the statistics is replaced by the concept of loose tobacco which includes both smoking tobacco and fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. Even previously the concept of smoking tobacco included fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes, but to avoid conceptual confusion, the concept of loose tobacco was introduced in the statistics for 2010.

Tupakan kulutus vuosittain – Tobakskonsumtion per år – Annual consumption of tobacco

Liitetaulukko 1. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 1980–2012 (joulu-marraskuu)

Tabellbilaga 1. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ 1980–2012 (december-november)

Appendix Table 1. Consumption of tobacco products¹⁾, 1980–2012 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigaretter – Cigarettes		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä – Totalt – Total		milj. kpl ³⁾ milj. st. ³⁾ mill. pcs ³⁾
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ⁵⁾ Untaxable ⁵⁾	milj. kpl milj. st. mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg ²⁾	1 000 kg ³⁾	1 000 kg ³⁾	
					(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	
1980	6 886	..	64	1 013	22	5 639	.	8 508
1981	7 051	..	61	953	27	5 685	.	8 578
1982	7 071	..	55	906	27	5 639	.	8 520
1983	7 264	..	59	902	26	5 768	.	8 711
1984	7 058	..	64	893	25	5 634	.	8 496
1985	7 129	..	64	855	26	5 643	.	8 508
1986	7 157	..	69	785	28	5 603	.	8 434
1987	7 392	..	76	755	23	5 735	.	8 630
1988	7 559	..	78	708	22	5 799	.	8 726
1989	7 645	..	86	682	17	5 840	.	8 780
1990	7 465	..	88	646	89	5 763	.	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	5 958	.	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	5 210	.	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	5 087	.	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	5 063	.	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14 ⁴⁾	4 523	.	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	4 239	.	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	4 312	.	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	4 332	.	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	4 242	.	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	4 255	.	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	4 257	.	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	4 293	.	6 428
2003 ⁷⁾	4 789	..	86	..	.	3 285	.	..
2004 ⁷⁾	4 941	..	89	..	.	3 389	.	..
2005 ⁷⁾	5 023	..	94	..	.	3 453	.	..
2006 ⁷⁾	5 050	763	98	..	.	3 478	3 975	..
2007 ⁷⁾	4 952	812	103	..	.	3 425	3 952	..
2008 ⁷⁾	7 128	715	110	..	.	4 853	5 318	..
2009 ⁷⁾	4 935	738	113	..	285 ⁶⁾	3 433	3 914	..
2010	4 715	598	123	657	330 ⁶⁾	3 968	4 356	5 849
2011	4 798	665	126	826	340 ⁶⁾	4 197	4 629	6 195
2012 ⁷⁾	4 665	602	125	..	445 ⁶⁾	3 282	3 674	..

1) Vuosina 1980–1994: Tukku- ja vähittäiskaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994: Parthandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – 1980-1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin. – Åren 1980-1994: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989: Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

3) Savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

4) Joulukuun 1994 ja tammii-helmikuun 1995. – Dec. 1994 och jan.-feb. 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

5) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012. – Källa: TNS Gallups intervjuunde sökning: Resandeförseln av tobaksprodukter 2012. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products 2012.

6) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

7) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012 because the data are trade secrets.

Väestön tupakointitiedot – Finländarnas rökvanor – *Smoking habits of the population*

Liitetaulukko 10 Päivittäin tupakoivien osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2012

Tabellbilaga 10. Andelen dagliga rökare (%) enligt kön och ålder 1979–2012

Appendix Table 10. Proportion of daily smokers (%) by sex and age in 1979–2012

Vuosi År Year	Miehet – Män – <i>Males</i>					Naiset – Kvinnor – <i>Females</i>					Kaikkiaan Sammanlagt <i>Total</i>
	Ikä – Ålder – <i>Age</i>			Yhteensä Totalt <i>Total</i>	N	Ikä – Ålder – <i>Age</i>			Yhteensä Totalt <i>Total</i>	N	
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64			
1979	37	38	31	36	2 548	28	22	10	18	2 377	27
1980	29	41	30	35	2 431	21	21	10	17	2 332	26
1981	30	41	31	36	2 097	24	24	10	19	2 012	27
1982	25	37	28	32	2 102	21	21	9	16	1 911	24
1983	22	36	29	32	1 964	22	25	10	19	2 023	25
1984	28	39	30	34	1 749	18	24	9	17	2 073	25
1985	27	37	28	32	1 637	16	18	8	14	1 781	23
1986	30	39	27	33	1 902	25	22	10	18	2 187	25
1987	28	39	29	33	1 873	23	26	13	21	2 170	27
1988	31	39	28	33	1 884	22	25	12	20	2 001	27
1989	30	38	29	33	1 853	25	22	13	19	2 024	26
1990	28	36	30	32	1 811	23	23	14	20	2 001	26
1991	27	38	31	33	1 783	28	26	13	22	2 026	27
1992	30	36	30	33	1 733	23	25	14	20	1 981	26
1993	27	35	27	30	1 610	22	23	12	19	1 863	24
1994	26	30	25	27	1 669	22	21	14	19	1 831	23
1995	23	36	26	29	1 688	23	23	15	20	1 956	24
1996	23	31	26	27	1 669	23	20	14	18	1 928	22
1997	23	34	28	30	1 588	21	22	17	20	1 928	24
1998	25	36	27	30	1 689	23	25	15	20	1 816	25
1999	18	31	28	27	1 538	21	24	15	20	1 833	23
2000	22	31	26	27	1 569	22	22	18	20	1 899	23
2001	31	31	26	29	1 589	23	22	16	20	1 880	24
2002	25	29	27	27	1 481	23	20	17	20	1 778	23
2003	23	27	25	26	1 516	20	21	17	19	1 819	22
2004	21	31	27	27	1 536	24	20	18	20	1 833	23
2005	20	30	25	26	1 522	20	18	18	18	1 765	22
2006	21	26	25	24	1 477	18	20	19	19	1 778	21
2007	24	30	23	26	1 420	16	18	16	17	1 825	21
2008	18	27	24	24	1 385	14	17	19	18	1 831	20
2009	14	22	24	22	1 270	14	17	16	16	1 673	19
2010	18	22	25	23	1 243	18	16	15	16	1 583	19
2011	12	22	24	22	1 199	14	15	15	15	1 588	18
2012	21	18	23	21	1 113	11	14	15	14	1 488	17

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 11. Päivittäin tupakoivien eläkeikäisten osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2011

Tabellbilaga 11. Andelen dagliga rökare i pensionsåldern (%) enligt kön och ålder 1985–2011

Appendix Table 11. Proportion of elderly people smoking daily (%) by sex and age in 1985–2011

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males						Naiset – Kvinnor – Females					
	Ikä – Ålder – Age					N	Ikä – Ålder – Age					N
	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Totalt Total		65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Totalt Total	
1985	17	15	10	..	15	648	6	5	3	..	5	683
1987	17	20	14	..	17	786	6	5	4	..	5	783
1989	18	16	11	..	16	783	7	6	3	..	6	779
1993	20	10	9	7	14	784	8	8	4	3	7	760
1997	17	11	8	4	12	953	6	7	3	1	5	933
1999	12	11	13	5	11	858	7	5	4	4	5	936
2001	13	16	6	7	12	993	7	3	6	4	5	956
2003	18	13	8	3	13	914	7	5	8	2	6	949
2005	12	11	7	3	9	924	6	4	2	3	4	939
2007	17	10	6	5	11	903	10	5	3	2	5	944
2009	16	9	4	3	10	853	8	6	2	2	5	888
2011	14	9	7	4	10	853	9	7	3	2	6	870

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveystilaytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK). THL.

Liitetaulukko 12. Päivittäin tupakoivien 14-, 16- ja 18-vuotiaiden osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 1977–2013¹⁾
 Tabellbilaga 12. Andelen dagligen rökande 14-, 16- och 18-åringar (%) enligt kön och ålder 1977–2013¹⁾
 Appendix Table 12. Daily smokers aged 14, 16 and 18 years; proportions (%) by age and sex, 1977–2013¹⁾

Vuosi År Year	Pojat – Pojkar – Boys					Tytöt – Flickor – Girls					Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	
14	16	18	14			16	18				
1977	11	30	41	27	1 078	15	27	32	25	1 044	26
1979	9	25	33	22	1 616	9	25	26	20	1 626	21
1981	15	30	36	27	1 542	12	25	26	21	1 601	24
1983	15	27	34	25	1 331	13	23	25	20	1 500	23
1985	13	28	32	24	1 248	10	25	25	20	1 393	22
1987	14	33	37	28	3 445	10	28	32	23	3 887	26
1989	16	36	38	30	1 051	13	29	29	24	1 218	27
1991	14	32	36	27	3 097	15	27	28	23	3 712	25
1993	15	29	35	26	3 400	13	26	25	21	3 953	24
1995	12	30	35	26	3 480	13	26	28	22	4 083	24
1997	14	26	33	24	3 382	17	27	28	24	4 141	24
1999	12	28	34	25	3 408	17	30	30	26	3 962	25
2001	13	29	33	25	2 917	15	31	31	26	3 599	25
2003	7	23	35	22	2 665	11	29	35	25	3 338	24
2005	7	23	34	21	2 579	10	27	33	23	3 111	22
2007	5	21	30	19	2 169	7	23	29	20	3 029	19
2009	8	21	28	19	1 962	8	22	26	19	2 872	19
2011	4	19	25	16	1 579	6	19	23	16	2 341	16
2013	3	13	19	12	1 212	5	14	18	12	1 860	12

1) Kysely tehtiin keväällä 2013. – Studien genomfördes våren 2013. – The survey took place in summer 2013.

Lähde: Tampereen yliopiston terveystieteen yksikkö: Nuorten terveystapatutkimus.

Källa: Institutionen för hälsovetenskap vid Tammerfors universitet: Undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT).

Source: Tampere University, School of Public Health: The Adolescent Health and Lifestyle Survey.

Liitetaulukko 13. Tupakoivien 14- ja 16-vuotiaiden tupakkaostot (%) 1977–2013¹⁾

Tabellbilaga 13. De rökande 14- och 16-åringarnas inköp av tobaksprodukter (%) 1977–2013¹⁾

Appendix Table 13. Purchases of tobacco by daily smokers (%) at the age of 14 and 16 in 1977–2013¹⁾

Vuosi År Year	Tupakan ostopaikka – Inköpsställe – Place of purchasing tobacco									
	Kioski – Kiosk – Kiosk		Kauppa – Butik – Shop		Kaverit – Kamrater – Friends		Muu ²⁾ – Annat ²⁾ – Other ²⁾		Yhteensä – Totalt – Total	
	Ikä – Ålder – Age		Ikä – Ålder – Age		Ikä – Ålder – Age		Ikä – Ålder – Age		N	N
	14	16	14	16	14	16	14	16	14	16
1977	71	67	59	84	18	14	18	14	93	208
1979	64	84	52	78	30	12	9	13	100	276
1981	68	79	39	67	28	12	5	10	140	294
1983	69	90	40	78	22	13	11	13	124	228
1985	72	89	38	78	22	11	10	14	97	251
1987	76	88	37	78	22	10	9	15	247	741
1989	78	90	44	81	19	10	12	17	114	238
1991	79	88	45	86	29	13	24	21	364	663
1993	72	87	39	80	32	15	17	17	343	695
1995	73	86	39	76	38	21	14	15	301	743
1997	61	69	16	38	44	28	30	24	382	663
1999	49	61	17	35	45	34	29	38	360	703
2001	46	58	19	33	48	36	31	41	367	592
2003	36	43	14	27	48	32	27	31	212	616
2005	31	47	16	32	51	36	22	31	194	450
2007	32	43	18	34	45	32	15	24	113	348
2009	23	41	17	34	58	40	17	28	132	359
2011	30	37	26	44	74	69	29	32	46	188
2013	4	14	8	18	55	43	21	13	53	161

1) Kysely tehtiin keväällä 2013. – Studien genomfördes våren 2013. – The survey took place in summer 2013.

2) Vuosina 1999–2009 aikaisempia vuosia enemmän ostopaikkavaihtoehtoja. – Fler alternativa inköpsställen 1999–2009 än under tidigare år. – In 1999–2009 more alternatives for purchasing than in the previous years.

Lähde: Tampereen yliopiston terveystieteen yksikkö: Nuorten terveystapatutkimus.

Källa: Institutionen för hälsovetenskap vid Tammerfors universitet: Undersökningen om ungdomars hälsobeteende (NTTT).

Source: Tampere University, School of Public Health: The Adolescent Health and Lifestyle Survey.

Liitetaulukko 14. Päivittäisten poltettujen savukkeiden keskiarvo päivittäin tupakoivilla sukupuolen ja iän mukaan 1979–2012

Tabellbilaga 14. Medeltalet av dagligen rökta cigaretter hos personer som röker dagligen efter kön och ålder 1979–2012
Appendix Table 14. Mean of cigarettes smoked daily among daily smokers by sex and age in 1979–2012

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age				N	Ikä – Ålder – Age				N	
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total		15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total		
1979	14	18	18	17	853	10	13	14	13	403	16
1980	14	18	18	18	799	10	13	14	13	368	16
1981	14	19	16	18	708	12	14	14	13	356	16
1982	14	18	17	17	651	11	14	14	13	292	16
1983	14	18	17	17	585	11	14	14	13	351	16
1984	16	19	18	18	557	11	14	17	14	331	17
1985	15	19	20	19	481	11	13	15	13	243	17
1986	15	18	21	18	587	11	13	14	13	375	16
1987	14	19	19	18	555	10	14	13	13	425	16
1988	15	19	18	18	623	13	13	15	13	403	16
1989	16	19	19	18	607	13	13	14	13	384	16
1990	15	18	20	18	582	12	14	15	14	398	17
1991	15	18	19	18	590	11	14	14	13	436	16
1992	14	18	21	18	566	11	14	16	14	395	17
1993	15	18	19	18	481	11	13	16	13	344	16
1994	15	18	19	18	446	11	13	15	13	340	16
1995	14	17	18	17	489	10	13	15	13	380	15
1996	15	17	21	18	453	12	13	14	13	349	16
1997	13	17	18	17	466	10	13	14	13	378	15
1998	15	18	19	18	505	12	12	13	13	370	16
1999	16	17	18	17	414	10	13	14	13	368	15
2000	16	18	18	17	419	11	13	14	13	383	15
2001	13	17	18	17	456	11	13	12	12	368	15
2002	15	18	19	18	405	11	12	13	12	353	15
2003	13	16	18	17	386	11	13	14	13	349	15
2004	13	16	17	16	413	11	11	13	12	355	14
2005	11	17	17	16	394	11	11	14	13	318	15
2006	14	15	18	16	354	11	12	13	12	336	14
2007	14	17	16	16	363	12	13	14	13	301	15
2008	14	16	18	16	328	11	12	14	13	322	15
2009	14	16	17	16	278	10	11	13	12	268	14
2010	13	16	17	16	288	10	12	13	12	246	14
2011	15	14	18	16	260	10	11	12	11	235	14
2012	14	16	16	16	233	10	11	15	13	205	14

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 15. Päivittäin tupakoivien halu lopettaa tupakointi (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2012

Tabellbilaga 15. De dagliga rökarnas vilja att sluta röka (%) enligt kön och ålder 1979–2012

Appendix Table 15. Desire to quit daily smoking (%) by sex and age in 1979–2012

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Totalt Total	N	
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64			
1979	57	65	55	60	895	64	62	58	62	424	61
1980	56	63	53	59	853	55	67	68	64	385	61
1981	64	67	58	64	727	53	62	64	60	366	63
1982	47	59	58	57	664	59	74	55	66	301	60
1983	46	60	63	59	617	60	73	52	66	375	62
1984	46	67	54	60	585	51	67	68	64	351	61
1985	51	59	54	56	517	48	58	56	56	254	56
1986	46	57	54	54	624	46	65	58	59	396	56
1987	50	57	49	53	617	47	57	61	56	457	54
1988	50	61	57	58	626	48	58	71	58	406	58
1989	46	64	55	58	616	48	63	47	56	382	57
1990	51	58	53	55	579	46	56	57	54	400	55
1991	52	61	54	58	593	42	58	64	55	434	57
1992	54	61	59	59	566	49	56	61	56	395	57
1993	51	63	60	60	481	51	63	64	61	344	60
1994	48	59	49	53	447	58	61	58	60	340	56
1995	49	58	51	54	490	55	65	57	61	378	57
1996	58	55	57	56	448	43	58	51	52	347	55
1997	50	56	54	54	464	42	55	56	53	379	54
1998	58	59	61	60	504	44	57	62	56	366	58
1999	50	57	52	54	413	43	53	50	49	367	51
2000	48	60	61	59	416	55	62	54	58	381	58
2001	45	58	54	54	455	48	62	56	57	367	56
2002	42	54	54	52	404	52	57	50	53	351	53
2003	51	52	53	52	389	43	56	56	54	351	53
2004	42	56	55	53	416	51	54	63	57	353	55
2005	57	53	57	55	392	44	63	52	55	319	55
2006	47	63	64	61	358	48	58	68	61	334	61
2007	49	59	59	58	363	38	67	62	60	301	59
2008	64	61	52	57	328	53	63	60	60	320	59
2009	60	57	58	58	275	58	63	60	61	264	59
2010	55	64	69	66	283	40	58	58	54	248	60
2011	41	67	63	63	259	56	49	55	53	228	58
2012	44	48	54	51	232	38	55	57	58	208	54

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 16. Kuluneen vuoden aikana tupakoinnin lopettamisyrityksen tehneiden osuus (%) päivittäin tupakoivistasukupuolen ja iän mukaan 1985–2012

Tabellbilaga 17. Andelen dagliga rökare som har försökt sluta röka under det senaste året (%) enligt kön och ålder 1985–2012

Appendix Table 17. Proportion (%) of persons having attempted to give up daily smoking during the past year by sex and age in 1985–2012

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Total Total
	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Total Total	N	Ikä – Ålder – Age			Yhteensä Total Total	N	
	15–24	25–44	45–64			15–24	25–44	45–64			
1985	38	21	15	23	515	35	31	21	30	252	25
1986	32	21	12	21	621	44	33	21	34	396	26
1987	34	25	12	23	613	45	26	20	29	451	26
1988	31	21	16	22	620	42	27	24	29	402	25
1989	47	19	15	23	609	41	25	15	27	385	24
1990	35	25	13	23	582	35	23	23	26	395	24
1991	33	21	18	22	585	43	25	23	28	426	25
1992	40	22	11	22	562	49	24	19	28	391	24
1993	49	27	19	28	475	46	26	15	28	343	28
1994	42	24	16	24	449	53	33	20	34	339	28
1995	38	22	14	22	489	49	32	23	33	374	27
1996	39	23	13	21	446	39	24	14	24	346	23
1997	56	28	17	27	461	59	35	27	37	376	32
1998	60	34	30	36	503	63	42	32	43	369	39
1999	46	30	22	28	409	64	39	34	42	362	35
2000	33	35	22	30	421	64	42	26	40	381	35
2001	52	33	26	34	453	65	48	33	47	365	39
2002	53	36	24	33	405	59	49	30	44	352	38
2003	60	36	24	35	386	63	44	30	42	347	38
2004	54	35	25	33	413	60	43	27	40	351	36
2005	56	38	31	37	391	51	44	34	41	316	39
2006	51	41	25	35	356	54	51	31	42	335	39
2007	65	43	30	41	355	56	49	39	46	300	43
2008	56	44	26	36	329	73	45	33	42	316	39
2009	63	42	35	40	274	52	51	34	43	264	42
2010	58	44	30	38	281	61	40	27	38	243	38
2011	50	42	30	36	255	69	44	30	41	227	38
2012	65	37	32	38	231	83	51	36	46	207	42

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 17. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden osuus (%) sukupuolen ja iän mukaan 1979–2012

Tabellbilaga 17. Andelen personer som aldrig rökt regelbundet (%) enligt kön och ålder 1979–2012

Appendix Table 17. Proportion of people never having smoked regularly (%) by sex and age in 1979–2012

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age				N	Ikä – Ålder – Age				N	
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total		15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total		
1979	49	34	27	34	2 506	60	62	80	69	2 298	51
1980	59	33	28	36	2 377	67	61	83	71	2 266	53
1981	60	35	32	38	2 040	66	59	80	68	1 907	53
1982	67	38	34	41	2 053	70	64	83	72	1 813	56
1983	68	38	31	40	1 937	70	59	79	68	1 934	54
1984	64	36	33	41	1 717	74	58	81	69	1 989	56
1985	67	37	30	42	1 621	75	60	78	69	1 756	56
1986	64	35	31	40	1 883	67	58	78	67	2 150	54
1987	66	37	36	43	1 837	70	54	76	65	2 131	55
1988	61	39	34	42	1 865	68	55	76	64	1 965	53
1989	63	38	34	42	1 824	65	60	78	67	1 977	55
1990	65	44	33	44	1 792	69	57	73	65	1 971	55
1991	64	40	34	43	1 768	63	55	72	62	1 987	53
1992	60	38	35	41	1 695	66	52	72	62	1 946	53
1993	64	40	35	43	1 585	68	59	75	66	1 833	55
1994	65	45	35	45	1 646	68	58	72	65	1 813	55
1995	65	40	34	43	1 669	67	54	67	62	1 926	53
1996	68	46	34	45	1 633	68	60	68	64	1 889	55
1997	69	43	33	43	1 567	72	58	64	63	1 902	54
1998	70	41	34	43	1 673	70	55	66	62	1 785	53
1999	73	46	38	48	1 508	73	57	65	63	1 796	56
2000	72	44	37	46	1 543	69	60	63	63	1 871	55
2001	60	47	33	43	1 568	67	57	63	61	1 837	53
2002	66	47	34	44	1 452	70	60	59	61	1 750	53
2003	71	51	36	48	1 502	72	59	59	62	1 798	55
2004	75	47	36	47	1 523	69	61	60	62	1 812	55
2005	73	51	32	45	1 503	70	61	57	61	1 745	54
2006	72	54	37	49	1 454	73	59	57	61	1 754	55
2007	71	47	39	47	1 399	75	62	57	62	1 802	55
2008	80	46	39	47	1 368	75	63	52	60	1 811	54
2009	80	55	40	51	1 257	80	61	58	62	1 661	58
2010	79	54	40	50	1 231	77	61	60	63	1 562	57
2011	80	56	37	49	1 185	79	62	61	64	1 579	58
2012	74	55	40	49	1 098	83	58	60	63	1 479	57

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 18. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden eläkeikäisten osuus (%) sukupuolen ja iän mukaan 1985–2011

Tabellbilaga 19. Andelen personer i pensionsåldern som aldrig rökt regelbundet (%) enligt kön och ålder 1985–2011
Appendix Table 19. Proportion (%) of elderly people never having smoked regularly by sex and age in 1985–2011

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males						Naiset – Kvinnor – Females					
	Ikä – Ålder – Age						Ikä – Ålder – Age					
	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Totalt Total	N	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Totalt Total	N
1985	30	34	35	..	33	627	84	91	92	..	89	659
1987	23	29	36	..	28	738	85	87	91	..	87	737
1989	26	29	37	..	30	744	84	87	88	..	86	743
1993	27	27	32	44	30	990	82	83	85	92	85	946
1995	33	23	31	43	30	965	77	87	82	92	84	937
1997	32	33	24	32	31	890	82	80	83	92	83	878
1999	36	29	24	39	32	806	84	82	86	88	84	881
2001	39	37	28	36	36	944	78	79	80	86	80	900
2003	35	37	31	35	35	864	79	83	83	88	82	893
2005	40	38	40	36	39	894	78	80	84	82	81	901
2007	35	47	38	37	39	866	73	80	86	83	80	893
2009	37	41	40	45	40	817	73	81	87	85	81	855
2011	37	45	48	44	42	833	66	79	81	89	77	826

Lähde: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 19. Nuuskaavien osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan 2000–2005 ja 2008–2012

Tabellbilaga 19. Andelen snusanvändare (%) enligt kön och ålder 2000–2005 och 2008–2012

Appendix Table 19. Current users of snus (%) by sex and age in 2000–2005 and 2008–2012

Nuuskan käyttö Snusanvänd- ning Using snuff	Miehet – Män – Males				Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total	
	Ikä – Ålder – Age				Ikä – Ålder – Age						
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total		N
Päivittäin – Dagligen – Daily											
2000	3	2	0	1	1 554	0	0	0	0	1 890	1
2001	2	1	0	1	1 564	0	0	0	0	1 842	1
2002	3	2	0	1	1 454	1	0	0	0	1 745	1
2003	2	3	1	2	1 498	0	0	0	0	1 787	1
2004	4	5	0	3	1 529	0	0	0	0	1 808	1
2005	2	4	1	2	1 504	0	0	0	0	1 729	1
2008	2	4	1	2	1 329	0	0	0	0	1 725	1
2009	2	3	1	2	1 247	0	0	0	0	1 650	1
2010	2	3	1	2	1 161	0	0	0	0	1 477	1
2011	1	3	1	2	1 135	0	0	0	0	1 490	1
2012	4	3	1	2	1 071	0	0	0	0	1 436	1
Satunnaisesti – Tidvis – Occasionally											
2000	5	2	0	2	1 554	1	0	0	0	1 890	1
2001	10	3	0	3	1 564	0	0	0	0	1 842	1
2002	6	3	0	2	1 454	1	0	0	0	1 745	1
2003	7	3	0	3	1 498	1	0	0	0	1 787	1
2004	6	4	0	3	1 529	1	0	0	0	1 808	1
2005	6	4	0	2	1 504	1	0	0	0	1 729	1
2008	6	6	1	4	1 329	1	0	0	0	1 725	2
2009	9	6	1	4	1 247	1	0	0	0	1 650	2
2010	11	6	1	4	1 161	2	0	0	0	1 477	2
2011	7	7	1	4	1 135	1	0	0	0	1 490	2
2012	8	6	1	4	1 071	3	0	0	1	1 436	2

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 2. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2012 (joulu-marraskuu)

Tabellbilaga 2. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ per 15 år fylld invånare 1980–2012 (december-november)

Appendix Table 2. Consumption of tobacco products¹⁾ per persons aged 15 or over, 1980–2012 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigaretter – Cigarettes		Sikarit Cigarrar Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä – Totalt – Total		
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ⁵⁾ Untaxable ⁵⁾				(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)
	kpl st. pcs	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾	kpl ³⁾ st. ³⁾ pcs ³⁾
1980	1 808	.	17	266	.	1 480	.	2 234
1981	1 837	.	16	248	.	1 481	.	2 234
1982	1 826	.	14	234	.	1 456	.	2 200
1983	1 860	.	15	231	.	1 477	.	2 231
1984	1 796	.	16	227	.	1 433	.	2 161
1985	1 804	.	16	216	.	1 428	.	2 154
1986	1 804	.	17	198	.	1 413	.	2 126
1987	1 857	.	19	190	.	1 441	.	2 168
1988	1 894	.	20	177	.	1 453	.	2 187
1989	1 880	.	21	168	.	1 436	.	2 159
1990	1 855	.	22	161	22	1 432	.	2 124
1991	1 883	.	20	183	25	1 472	.	2 183
1992	1 562	.	20	199	24	1 278	.	1 888
1993	1 445	.	16	248	22	1 242	.	1 842
1994	1 392	.	16	272	23 ⁵⁾	1 230	.	1 825
1995	1 243	.	15	252	.	1 094	.	1 646
1996	1 174	.	15	227	.	1 020	.	1 538
1997	1 148	.	16	254	.	1 033	.	1 556
1998	1 156	.	16	249	.	1 032	.	1 555
1999	1 127	.	17	239	.	1 006	.	1 511
2000	1 122	.	19	237	.	1 085	.	1 506
2001	1 140	.	19	222	.	1 001	.	1 500
2002	1 146	.	20	220	.	1 005	.	1 505
2003 ⁸⁾	1 116	.	20	..	.	765	.	..
2004 ⁸⁾	1 146	.	21	..	.	787	.	..
2005 ⁸⁾	1 159	.	22	..	.	797	.	..
2006 ⁸⁾	1 158	175	22	..	.	797	911	..
2007 ⁸⁾	1 128	185	23	..	.	780	900	..
2008 ⁸⁾	1 108	162	25	..	.	1 098	1 203	..
2009 ⁸⁾	1 109	166	25	..	64 ⁷⁾	772	880	..
2010	1 054	134	27	147	74 ⁷⁾	887	973	1 307
2011	1 066	148	28	183	76 ⁷⁾	933	1 029	1 377
2012 ⁸⁾	1 031	133	28	..	98 ⁷⁾	725	812	..

1) Vuosina 1980–1994: Tukku- ja vähittäiskaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994: Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – 1980-1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1980–1989: Pl. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin. – Åren 1980-1994: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989: Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

3) Savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

4) Käärittävän savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g. – Vikten hos en rullad cigarett uppskattas till 0,65 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g.

5) Joulukuu 1994 ja tammi-helmikuu 1995. – December 1994 och januari-februari 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

6) Lähde: TNS Gallupin haastattelutkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012. – Källa: TNS Gallups intervjuundersökning :- Resandeförseln av tobaksprodukter 2012. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products 2012.

7) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

8) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012 because the data are trade secrets.

**Altistuminen ympäristön tupakansavulle – Exponering för tobaksrök i omgivningen –
Exposure to the environmental tobacco smoke**

**Liitetaulukko 20. Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen
tupakansavulle työpaikalla päivittäin (%) sukupuolen ja iän mukaan¹⁾ 1985–2012**

Tabellbilaga 20. Icke-rökande personer som arbetar utanför hemmet och som dagligen utsätts för tobaksrök på arbetsplatsen (%) efter kön och ålder 1985–2012

Appendix Table 20. Proportion (%) of non-smoking persons working outside home exposed to tobacco smoke at workplace daily by sex and age¹⁾ in 1985–2012

Vuosi År Year	Miehet – Män – Males					Naiset – Kvinnor – Females					Yhteensä Totalt Total
	Ikä – Ålder – Age				N	Ikä – Ålder – Age				N	
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total		15–24	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total		
1985	34	58	44	48	791	18	31	32	28	997	37
1986	31	56	51	49	919	20	29	31	28	1 176	37
1987	37	57	42	48	874	20	23	29	25	1 134	35
1988	32	57	43	48	897	19	25	28	24	1 084	35
1989	22	58	41	44	899	19	25	27	24	1 078	34
1990	33	52	46	46	889	18	23	24	22	1 103	33
1991	29	44	41	40	864	17	19	21	20	1 115	28
1992	28	45	38	39	816	13	20	25	21	1 078	29
1993	25	43	41	38	783	13	22	21	20	1 016	28
1994	22	37	38	34	864	12	15	15	14	990	24
1995	18	25	22	22	801	11	9	15	12	1 023	16
1996	22	28	26	26	818	12	10	10	10	1 039	17
1997	16	24	18	20	796	11	6	13	9	1 040	14
1998	23	23	24	23	854	14	11	12	12	971	17
1999	16	23	21	21	813	8	7	8	7	1 054	13
2000	19	20	20	20	834	10	9	9	9	1 044	14
2001	14	18	19	18	835	11	10	10	10	1 052	13
2002	12	15	19	16	789	10	7	5	7	988	11
2003	13	13	15	14	831	11	7	6	7	980	10
2004	11	12	14	13	810	9	6	6	6	991	9
2005	11	16	13	14	808	9	4	5	5	971	9
2006	12	12	15	13	777	12	4	3	5	996	9
2007	17	13	11	12	754	9	7	5	6	1 038	9
2008	10	8	12	10	769	10	2	3	4	1 039	7
2009	10	6	7	7	703	10	2	4	4	993	5
2010	6	6	7	7	707	5	3	4	4	935	5
2011	11	8	6	7	669	9	2	4	4	967	5
2012	8	5	5	5	650	7	3	3	3	907	4

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. – Rökning i arbetsutrymmen har varit förbjuden sedan 1995. – Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 21. Kodin ulkopuolella työskentelevien henkilöiden tupakoinnin järjestäminen työpaikalla (%) sukupuolen mukaan¹⁾ 1995–2012

Tabellbilaga 21. Andelen personer med rökutrymme på sin arbetsplats utanför hemmet (%) enligt kön¹⁾ 1995–2012

Appendix Table 21. Organisation of smoking at work of persons working outside the home (%) by sex¹⁾ in 1995–2012

Vuosi År Year	Järjestely – Arrangemang – Arrangement									
	Kukaan ei tupakoi Ingen rökare No one smokes		Sallittu vain erityisessä tupakkahuoneessa Rökning tillåten endast i särskilt rökrum Permitted only in a separate smoking room		Sallittu tupakkahuoneessa ja yksittäisissä työhuoneissa Rökning tillåten i rökrum och enskilda arbetsrum Permitted in a separate smoking room and in private rooms		Sallittu myös muualla sisätiloissa Rökning tillåten även i andra interiör Permitted also/elsewhere inside		N	N
	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females	Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
1995	30	41	42	47	17	9	11	3	1 164	1 328
1996	25	34	47	56	15	6	12	4	1 109	1 248
1997	26	35	48	56	14	6	13	4	1 096	1 259
1998	26	33	51	59	10	4	14	4	1 235	1 244
1999	29	41	50	53	9	4	12	3	1 126	1 326
2000	27	43	50	50	10	4	13	3	1 126	1 375
2001	26	41	54	53	8	3	12	3	1 181	1 346
2002	25	41	54	54	9	3	12	2	1 098	1 287
2003	30	42	54	53	7	4	10	2	1 170	1 277
2004	29	43	54	53	9	2	8	2	1 176	1 269
2005	28	44	56	51	7	2	9	2	1 105	1 225
2006	36	45	49	51	6	2	9	2	1 013	1 210
2007	32	51	53	46	6	2	9	1	997	1 249
2008	35	55	53	42	5	2	7	1	988	1 245
2009	36	54	53	44	5	1	7	1	867	1 171
2010	42	58	48	40	4	1	6	1	852	1 096
2011	44	63	45	36	5	0	6	1	844	1 117
2012	43	66	49	31	4	1	5	1	764	1 030

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. – Rökning i arbetsutrymmen har varit förbjuden sedan 1995. – Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

Source: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (AVTK). THL.

Liitetaulukko 3. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15–64 vuotta täyttäneitä kohti 1981–2012 (joulu-marraskuu)

Tabellbilaga 3. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ per 15–64 år fylld invånare 1981–2012 (december-november)

Appendix Table 3. Consumption of tobacco products¹⁾ per persons aged 15–64, 1981–2012 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigaretter – Cigarettes		Sikarit Cigarrar Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä – Totalt – Total		
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ⁵⁾ Untaxable ⁵⁾	kpl st. pcs	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾	kpl ³⁾ st. ³⁾ pcs ³⁾
1981	2 165	..	19	293	8	1 745	.	2 633
1982	2 154	..	17	276	8	1 718	.	2 596
1983	2 198	..	18	273	8	1 745	.	2 636
1984	2 122	..	19	269	8	1 694	.	2 555
1985	2 135	..	19	256	8	1 690	.	2 548
1986	2 141	..	21	235	8	1 676	.	2 523
1987	2 210	..	23	226	7	1 714	.	2 579
1988	2 260	..	23	212	7	1 734	.	2 609
1989	2 284	..	26	204	5	1 745	.	2 623
1990	2 224	..	26	192	27	1 717	.	2 547
1991	2 252	..	24	219	31	1 768	.	2 623
1992	1 180	..	24	239	29	1 539	.	2 273
1993	1 743	..	19	299	27	1 498	.	2 222
1994	1 683	..	19	328	27	1 487	.	2 207
1995	1 508	..	18	305	4	1 327	.	1 996
1996	1 427	..	18	276	.	1 241	.	1 871
1997	1 399	..	20	310	.	1 258	.	1 895
1998	1 409	..	19	304	.	1 259	.	1 896
1999	1 376	..	21	291	.	1 228	.	1 845
2000	1 372	..	23	290	.	1 228	.	1 842
2001	1 397	..	23	272	.	1 226	.	1 839
2002	1 408	..	24	270	.	1 234	.	1 848
2003 ⁸⁾	1 375	..	25	..	.	943	.	..
2004 ⁸⁾	1 416	..	26	..	.	971	.	..
2005 ⁸⁾	1 435	..	27	..	.	987	.	..
2006 ⁸⁾	1 440	218	28	..	.	992	1 133	..
2007 ⁸⁾	1 407	231	29	..	.	973	1 117	..
2008 ⁸⁾	2 015	202	31	..	.	1 372	1 499	..
2009 ⁸⁾	1 391	208	32	..	80 ⁷⁾	968	1 103	..
2010	1 328	168	35	185	93 ⁷⁾	1 118	1 231	1 648
2011	1 355	188	36	233	96 ⁷⁾	1 186	1 313	1 750
2012 ⁸⁾	1 323	171	35	..	126 ⁷⁾	931	1 042	..

1) Vuosina 1980–1994: Tukku kaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995–: Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1980–1994: Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – 1980–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1980–1989: Pi. Tuonti; 1990–1994: Sisältää tuonnin. – Åren 1980–1994: Exkl. Import; 1990–1994: Inkluderar importen. – Years 1980–1989: Excl. Imports; 1990–1994: Incl. Imports.

3) Savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

4) Käärittävän savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g. – Vikten hos en rullad cigarett uppskattas till 0,65 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g.

5) Joulukuun 1994 ja tammi-helmikuun 1995. – December 1994 and januari-februari 1995. – Dec. 1994 and Jan.-Feb. 1995.

6) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012. – Källa: TNS Gallups intervjuundersökning: Resandeförseln av tobaksprodukter 2012. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products 2012.

7) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

8) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2009 ja 2012 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2009 och 2012, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2009 and 2012 because the data are trade secrets.

Liitetaulukko 4. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 1940–2012 sekä tullen rikosasioissa haltuunottamat savukkeet 1980–2012

Tabellbilaga 4. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ 1940–2012 samt av tullen beslagtagna cigarretter 1980–2012

Appendix Table 4. Consumption of tobacco products¹⁾, 1940–2012 and cigarettes confiscated by the customs in criminal cases, 1980–2012

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigaretter – Cigarettes		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä – Totalt – Total		Tullin haltuunottamat savukkeet Av tullen beslagtagna cigarretter Cigarettes confiscated by the customs	
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ⁵⁾ Untaxable ⁵⁾	milj. kpl milj. st. mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg ²⁾	1 000 kg ³⁾	1 000 kg ³⁾		milj. kpl ⁴⁾ milj. st. ⁴⁾ mill. pcs ⁴⁾
					(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)		(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigarretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	milj. kpl milj. st. mill. pcs
1940	3 814	..	18	479	71	3 605	.	4 454	..
1945	2 040	..	5	187	24	1 815	.	2 288	..
1950	4 622	..	10	822	66	4 513	.	5 700	..
1955	5 686	..	13	428	65	4 957	.	6 255	..
1960	6 288	..	16	544	42	4 705	.	7 141	..
1965	6 519	..	40	802	28	5 147	.	7 793	..
1970	6 479	..	211	1 104	26	5 763	.	8 388	..
1975	8 140	..	143	812	27	6 416	.	9 532	..
1980	7 119	..	64	905	23	5 683	.	8 575	0,5
1985	6 829	..	66	851	27	5 449	.	8 204	0,1
1990	7 160	..	86	619	87	5 532	.	8 198	0,1
1995	5 192	..	65	929	.	4 434	.	6 686	1,4
2000	4 682	..	79	853	.	4 054	.	6 073	71,7
2001	4 833	..	83	946	.	4 253	.	6 371	27,8
2002	4 925	..	87	948	.	4 323	.	6 470	21,8
2003 ⁶⁾	4 799	..	86	..	.	3 291	.	..	19,4
2004 ⁶⁾	4 930	..	89	..	.	3 382	.	..	13,6
2005 ⁶⁾	5 078	..	95	..	.	3 490	.	..	28,3
2006 ⁶⁾	4 986	763	97	..	.	3 435	3 931	..	32,6
2007 ⁶⁾	4 928	812	104	..	.	3 411	3 939	..	22,8
2008	6 983 ⁶⁾	715	117	785	.	5 558	6 023	8 308	18,3
2009 ⁶⁾	3 522	738	116	..	287 ⁷⁾	2 521	3 001	..	16,0
2010	4 413	598	114	537	338 ⁷⁾	3 633	4 022	5 353	10,3
2011	6 370 ⁶⁾	665	153	1 049	368 ⁷⁾	5 496	5 928	8 137	12,5
2012 ⁶⁾	2 824	602	101	..	425 ⁷⁾	2 038	2 429	..	28,0

1) Vuodet 1940–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1940–1994: Parthandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – Years 1940–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1940–1959 ja 1990–1994 sisältävät tuonin, vuodet 1960–1989: pl tuonti. – Åren 1940–1959 och 1990–1994 inkluderar importen; Åren 1960–1989: exkl. import. – Years 1940–1959 and 1990–1994 incl. imports; 1960–1989: excl. imports.

3) Vuodet 1940–1959: Savukkeen paino 0,77 g ja sikarin 6,59 g; Vuodet 1960–2010: Savukkeen paino 0,65 g ja sikarin 2 g – Åren 1940–1959: Cigarrettens vikt 0,77 g, cigarrens vikt 6,59 g; Åren 1960–2010: Cigarrettens vikt 0,65 g, cigarrens vikt 2 g. – Years 1940–1959: The weight of a cigarette 0,77 g and of a cigar 6,59 g; 1960–2010: The weight of a cigarette 0,65 g and of a cigar 2 g.

4) Vuodet 1940–1959: Savukkeen paino 0,77 g; Vuodet 1960–: Savukkeen paino 0,65 g – Åren 1940–1959: Cigarrettens vikt 0,77 g; Åren 1960–: Cigarrettens vikt 0,65 g. – Years 1940–1959: The weight of a cigarette 0,77 g; 1960–: The weight of a cigarette 0,65 g.

5) Lähde: TNS Gallupin haastattelutkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012. – Källa: TNS Gallups intervjuundersökning: Resandeförseln av tobaksprodukter 2012. – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products 2012.

6) 1.1.2009 ja 1.1.2012 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteita luovutettiin edellisten vuosien lopussa poikkeuksellisen paljon kulutukseen. – Till följd av höjningarna av tobaksaccisen som trädde i kraft 1.1.2009 och 1.1.2012 frisläpptes exceptionellt stora mängder tobaksprodukter för konsumtion. – Due to the increases in the tobacco tax effective as from 1 January 2009 and 1 January 2012, exceptional amounts of tobacco products were supplied to consumption at the end of the previous years.

7) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

8) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007, 2009 ja 2012 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, 2009 och 2012, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, 2009 and 2012 because the data are trade secrets.

Liitetaulukko 5. Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15 vuotta täyttäneitä kohti 1940–2012

Tabellbilaga 5. Konsumtion av tobaksprodukter¹⁾ per 15 år fylld invånare 1940–2012

Appendix Table 5. Consumption of tobacco products¹⁾ per persons aged 15 or over, 1940–2012

Vuosi År Year	Savukkeet – Cigaretter – Cigarettes		Sikarit Cigarrar Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä – Totalt – Total		
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat ⁵⁾ Skattefria ⁵⁾ Untaxable ⁵⁾				(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)	(pl. nuuska ja purutupakka) – exkl. snus och tuggtobak – excl. snus and chewing tobacco)	(pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka – exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak – excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco)
	kpl st. pcs	kpl st. pcs	kpl st. pcs	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾	kpl ⁴⁾ st. ⁴⁾ pcs ⁴⁾
1940	1 414	.	7	178	26	1 337	.	1 652
1945	744	.	2	68	9	662	.	834
1950	1 641	.	4	292	23	1 603	.	2 024
1955	1 937	.	4	146	22	1 689	.	2 131
1960	2 040	.	5	176	14	1 526	.	2 316
1965	1 967	.	12	242	8	1 553	.	2 352
1970	1 866	.	61	318	7	1 660	.	2 416
1975	2 215	.	39	221	7	1 746	.	2 594
1980	1 869	.	17	238	6	1 492	.	2 251
1985	1 729	.	17	215	7	1 379	.	2 077
1990	1 780	.	21	154	22	1 375	.	1 832
1995	1 255	.	16	225	.	1 072	.	1 494
2000	1 105	.	19	201	.	957	.	1 357
2001	1 136	.	20	222	.	1 000	.	1 424
2002	1 153	.	20	222	.	1 012	.	1 446
2003 ⁸⁾	1 119	.	20	..	.	767	.	..
2004 ⁸⁾	1 144	.	21	..	.	786	.	..
2005 ⁸⁾	1 171	.	22	..	.	805	.	..
2006 ⁸⁾	1 143	175	22	..	.	787	901	..
2007 ⁸⁾	1 122	185	24	..	.	778	897	..
2008	1 580 ⁸⁾	162	26	178	.	1 256	1 362	1 856
2009 ⁸⁾	792	166	26	..	65 ⁷⁾	567	675	..
2010	986	134	25	120	76 ⁷⁾	812	899	1 196
2011	1 416 ⁶⁾	148	34	233	82 ⁷⁾	1 221	1 317	1 808
2012 ⁸⁾	624	133	22	..	94 ⁷⁾	451	537	..

1) Vuodet 1940–1994: Tukkukaupan ostot ja tuonti; Vuodesta 1995– : Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. – Åren 1940–1994: Partihandelns inköp och import; Åren 1995–: Leverans av tobaksprodukter för skattebelagd konsumtion. – Years 1940–1994: Wholesale trade purchases and imports; 1995–: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1940–1959 ja 1990–1994 sisältävät tuonnin, vuodet 1960–1989: pl tuonti. – Åren 1940–1959 och 1990–1994 inkluderar importen; Åren import. – Years 1940–1959 and 1990–1994 incl. imports; 1960–1989: excl. imports.

3) Vuodet 1940–1959: Savukkeiden paino 0,77 g ja sikarin 6,59 g; Vuodet 1960–2010: Savukkeiden paino 0,65 g ja sikarin 2 g – Åren 1940–1959: Cigarettenns cigarrrens vikt 6,59 g; Åren 1960–2010: Cigarettenns vikt 0,65 g, cigarrrens vikt 2 g. – Years 1940–1959: The weight of a cigarette 0,77 g and of a cigar 1960–2010: The weight of a cigarette 0,65 g and of a cigar 2 g.

4) Vuodet 1940–1959: Savukkeiden paino 0,77 g; Vuodet 1960–: Savukkeiden paino 0,65 g – Åren 1940–1959: Cigarettenns vikt 0,77 g; Åren 1960–: vikt 0,65 g. – Years 1940–1959: The weight of a cigarette 0,77 g; 1960–: The weight of a cigarette 0,65 g.

5) Lähde: TNS Gallupin haastattelututkimus: Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta 2012. – Källa: TNS Gallups intervjuundersökning: tobaksprodukter 2012 – Source: TNS Gallup interview survey: Private import of tobacco products 2012.

6) 1.1.2009 ja 1.1.2012 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteita luovutettiin edellisien vuosien lopussa poikkeuksellisen paljon Till följd av höjningarna av tobaksaccisen som trädde i kraft 1.1.2009 och 1.1.2012 frisläpptes exceptionellt stora mängder tobaksprodukter för konsumtion. Due to the increases in the tobacco tax effective as from 1 January 2009 and 1 January 2012, exceptional amounts of tobacco products were supplied to consumption at the end of the previous years.

7) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 50 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. – Snusdosan antas väga 50 g. Beräkningen har utgått antalet dosor. – The estimated weight of a snus box is 50 grams. The calculation is based on the number of boxes.

8) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007, 2009 ja 2012 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. – Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, 2009 och 2012, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. – Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, 2009 and 2012 because the data are trade secrets.

Tupakan hintatilastot – Tobaksprisstatistik – Price statistics of tobacco

Liitetaulukko 6. Tupakkatuotteiden hintaindeksit 1990–2012

Tabellbilaga 6. Tobaksprodukternas prisindex 1990–2012

Appendix Table 6. Indices of tobacco products, 1990–2012

Vuosi År Year	Elinkustannusindeksi Levnadskostnadsindex Cost-of-living index (1951:10=100)	Kuluttajahintaindeksi Konsumentprisindex Consumer price index (1990=100)	Tupakka Tobak Tobacco	Savukkeet Cigaretter Cigarettes	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco
1990	1 248	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1991	1 300	104,3	111,4	111,5	110,8	111,3
1992	1 333	107,4	118,3	118,3	110,8	123,1
1993	1 361	109,7	128,8	128,6	113,5	143,9
1994	1 376	110,9	131,4	131,2	114,1	149,5
1995	1 390	112,0	139,0	138,6	114,1	163,2
1996	1 398	112,6	147,3	146,8	119,8	179,5
1997	1 415	114,0	151,2	150,3	126,7	190,7
1998	1 435	115,6	155,5	153,9	128,5	204,1
1999	1 452	117,0	159,0	156,8	130,4	214,0
2000	1 501	120,9	163,8	160,4	136,4	233,4
2001	1 539	124,0	167,7	163,7	140,5	235,0
2002	1 563	126,0	169,3	165,3	144,4	234,9
2003	1 577	127,1	169,9	166,0	148,4	232,2
2004	1 580	127,3	167,7	163,5	149,9	232,4
2005	1 594	128,4	171,2	166,6	153,3	241,4
2006	1 622	130,7	175,4	171,0	155,1	244,3
2007	1 662	133,9	179,8	175,6	157,1	245,4
2008	1 730	139,4	183,2	179,2	159,9	247,3
2009	1 730	139,4	202,0	197,2	169,3	283,7
2010	1 751	141,1	211,7	205,8	179,5	310,4
2011	1 812	146,0	215,0	208,2	184,7	323,4
2012	1 863	150,1	228,8	220,0	197,8	366,0
Muutos – Förändring – Change % 2011–2012	2,8	2,8	6,4	5,7	7,1	13,2

Lähde: Hinnat ja palkat -tilasto. SVT. Tilastokeskus.

Källa: Statistik över priser och löner. FOS. Statistikcentralen.

Source: Statistics on prices, wages and salaries. OSF. Statistics Finland.

Liitetaulukko 7. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakkatuotemenot 1990–2012

Tabellbilaga 7. Hushållens disponibla inkomster och utgifter för tobaksprodukter 1990–2012

Appendix Table 7. Households' disposable income and expenditure on tobacco products, 1990–2012

Vuosi År Year	Käytettävissä olevat tulot Disponibla inkomster Disposable income	Tupakkatuotemenot Utgifter för tobaksprodukter Expenditure of tobacco products	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare år och över Per capita aged 15 and over	Tupakkatuotemenot käytettävissä olevista tuloista Utgifter för tobaks- produkter av disponibla inkomster Expenditure on tobacco products in relation to disposable income
	milj. € mn. € EUR million	milj. € mn. € EUR million	€	%
1990	44 618	913	227	2,0
1991	47 903	1 004	246	2,1
1992	48 975	1 056	255	2,2
1993	48 049	1 000	238	2,1
1994	46 182	977	230	2,1
1995	50 043	975	226	1,9
1996	50 222	990	238	2,0
1997	53 633	1 051	252	2,0
1998	56 227	1 053	244	1,9
1999	59 381	1 004	238	1,7
2000	61 671	1 041	246	1,7
2001	65 585	1 177	277	1,8
2002	68 808	1 207	283	1,8
2003	72 605	1 210	282	1,7
2004	76 341	1 221	283	1,6
2005	77 668	1 252	289	1,6
2006	80 829	1 279	293	1,6
2007	85 715	1 281	292	1,5
2008	90 702	1 292	292	1,4
2009	93 747	1 306	294	1,4
2010	98 164	1 325	296	1,3
2011	102 051 ¹⁾	1 404 ¹⁾	312	1,4
2012	105 143 ¹⁾	1 426 ¹⁾	315	1,4

1) Uudistetun kansantalouden tilinpidon ennakkotieto – Förhandsuppgift från den reviderade statistiken över nationalräkenskaperna – Preliminary data from revised national accounts.

Lähde: Kansantalouden tilinpito. SVT. Tilastokeskus. – Källa: Nationalräkenskaper årsvis. FOS. Statistikcentralen. – Source: Annual national accounts. OFS. Statistics Finland.

Liitetaulukko 8a. Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo¹⁾ ja tupakkaveron määrä 1980–2012

Tabellbilaga 8a. Detaljhandelsvärdet¹⁾ hos de för skattebelagd konsumtion levererade tobaksprodukterna och tobaksskatten 1980–2012

Appendix Table 8a. Value of retail sales¹⁾ and amount of excise duty on tobacco products delivered for taxable consumption, 1980–2012

Vuosi År Year	Savukkeet ⁴⁾ Cigarettes ⁴⁾ Cigarettes ⁴⁾	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total	Tupakkaveron osuus vähittäismyyntiarvosta Tobaksskattens andel av värdet av detaljhandelsförsäljningen Tobacco excise duty as a % of the value of retail sales %
---------------------	---	-------------------------------	--	---	-----------------------------	---

milj. € – mn. € – EUR million

Vähittäismyyntiarvo – Detaljhandelsvärde – Value of retail sales

1980	343,1	6,2	14,0	.	363,3	55,5
1981	363,0	6,5	16,1	.	385,6	56,1
1982	429,3	7,0	20,3	.	456,6	54,4
1983	500,4	8,1	22,3	0,5	531,3	51,9
1984	559,9	9,3	23,9	0,5	593,6	51,0
1985	539,8	11,2	23,9	0,6	575,5	50,3
1986	604,9	12,7	23,2	0,6	641,4	50,4
1987	681,5	14,6	24,2	0,6	720,9	50,5
1988	733,2	15,7	23,8	0,6	773,4	51,2
1989	832,7	17,9	25,3	0,6	876,5	51,5
1990	837,3	19,5	25,5	0,7	882,9	51,5
1991	896,3	19,3	33,1	0,7	949,3	51,5
1992	937,0	19,0	45,0	0,8	1 001,7	53,1
1993	858,9	17,2	60,2	0,8	937,1	54,4
1994	837,1	15,6	58,7	0,8	912,2	54,4
1995	823,6	23,9	61,4	0,1 ²⁾	909,1	56,5
1996	760,2	25,1	78,1	.	863,3	57,2
1997	821,7	25,6	80,0	.	927,3	57,0
1998	857,2	28,5	89,3	.	974,9	56,9
1999	873,8	31,7	104,8	.	1 010,3	56,5
2000	858,8	35,0	84,4	.	978,1	56,6
2001	912,3	37,8	93,5	.	1 043,6	56,4
2002	929,0	41,0	91,0	.	1 061,0	56,6
2003	901,2	41,5	87,6	.	1 030,3	52,2
2004	900,4	44,3	83,8	.	1 028,5	53,1
2005	946,2	47,3	87,7	.	1 081,4	52,3
2006	957,3	49,1	81,0	.	1 087,4	52,2
2007	968,7	51,2	..	.	1 020,0	56,4
2008	1 422,5 ⁵⁾	56,6	78,7	.	1 557,9	56,4
2009	744,2	60,0	..	.	804,2	57,8
2010	953,7	56,5	67,5	.	1 077,7	60,7
2011	1 433,8 ⁵⁾	77,5	130,3	.	1 641,6	59,3
2012	690,8	54,3	62,8	.	807,9	60,0

Taulukko jatkuu – Tabellen fortsätter – Table continues

Liitetaulukko 8b. Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo¹⁾ ja tupakkaveron määrä 1980–2012

Tabellbilaga 8b. Detaljhandelsvärdet¹⁾ hos de för skattebelagd konsumtion levererade tobaksprodukterna och tobaksskatten 1980–2012

Appendix Table 8b. Value of retail sales¹⁾ and amount of excise duty on tobacco products delivered for taxable consumption, 1980–2012

Vuosi År Year	Savukkeet ⁴⁾ Cigaretter ⁴⁾ Cigarettes ⁴⁾	Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total	Kaikkiaan ³⁾ Sammanlangt ³⁾ Total ³⁾
---------------------	---	-------------------------------	--	---	-----------------------------	---

milj. € – mn. € – EUR million

Tupakkavero – Tobaksskatt – Excise duty on tobacco

1980	193,2	2,7	5,9	0,1	201,8	205,8
1981	206,3	2,9	7,1	0,1	216,4	220,7
1982	237,0	2,9	8,5	0,1	248,5	265,2
1983	264,5	2,5	8,6	0,1	275,8	283,6
1984	290,7	2,8	8,8	0,2	302,5	292,9
1985	277,6	3,3	8,6	0,2	289,7	306,1
1986	311,1	3,8	8,3	0,2	323,4	326,4
1987	350,5	4,4	8,7	0,2	363,7	356,9
1988	382,1	4,8	8,7	0,2	395,8	478,0
1989	436,5	5,5	9,3	0,2	451,5	448,0
1990	438,9	6,0	9,4	0,2	454,5	473,0
1991	470,5	5,9	12,2	0,3	488,8	492,0
1992	507,7	5,8	18,0	0,3	531,8	550,0
1993	478,0	5,3	26,5	0,3	510,0	532,0
1994	465,1	4,8	25,8	0,3	496,1	514,0
1995	479,1	4,8	29,5	0,1 ²⁾	513,4	532,0
1996	448,8	5,5	39,6	.	494,0	506,0
1997	482,4	5,6	40,4	.	528,5	540,0
1998	501,5	6,3	46,6	.	554,4	564,0
1999	509,7	7,0	54,7	.	571,3	580,0
2000	500,5	7,7	45,2	.	553,4	561,0
2001	530,5	8,3	50,2	.	589,1	599,0
2002	542,0	9,0	49,0	.	600,0	604,0
2003	528,7	9,1	..	.	537,8	593,0
2004	536,8	9,7	..	.	546,5	598,0
2005	555,3	10,4	..	.	565,8	613,0
2006	557,0	10,8	..	.	567,8	619,0
2007	562,7	12,3	..	.	575,0	622,0
2008	824,1 ⁵⁾	12,4	42,2	.	878,9	627,0
2009	450,2	14,4	..	.	464,6	693,0
2010	599,7	14,1	40,4	.	654,2	655,0
2011	874,1 ⁵⁾	19,4	78,9	.	972,9	704,0
2012	430,4	14,7	39,9	.	485,0	763,0

1) Vuosina 1980–1994: Kotimaisten tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo. – Åren 1980–1994: De inhemska tobaksprodukternas detaljhandelsvärde. – Years 1980–1994: Value of retail sales of Finnish tobacco products.

2) Tammi-helmikuu 1995. – Januari-februari 1995. – Data on January-February 1995.

3) Valtion valmisteveromomentin koko verokertymä. – Hela beskattningsutfallet för statens punktskattmoment – State budget total tax revenue.

4) Ei sisällä savukepaperia. – Exklusive cigarrettpapper. – Excluding cigarette paper.

5) 1.1.2009 ja 1.1.2012 voimaan tulleiden tupakkaveron korotusten vuoksi tupakkatuotteita luovutettiin edellisten vuosien lopussa poikkeuksellisen paljon kulutukseen. – Till följd av höjningarna av tobaksaccisen som trädde i kraft 1.1.2009 och 1.1.2012 frisläpptes exceptionellt stora mängder tobaksprodukter för konsumtion. – Due to the increases in the tobacco tax effective as from 1 January 2009 and 1 January 2012, exceptional amounts of tobacco products were supplied to consumption at the end of the previous years.

Lähteet: Tulli; Kansantalouden tilinpito. Tilastokeskus. – Källor: Tullstyrelsen; Nationalräkenskaper. Statistikcentralen. – Sources: Finn Customs; Annual national accounts. OSF. Statistics Finland.

Liitetaulukko 9a. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskihinnasta¹⁾ 1985–2012

 Tabellbilaga 9a. Skatternas andel (%) av medelpriset för tobaksprodukter¹⁾ 1985–2012

 Appendix Table 9a. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1985–2012

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta Detailjhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes			
		Arvonlisävero ²⁾ Mervärdesskatt ²⁾ Value added tax ²⁾	Arvovero Värdeskatt Ad valorem tax	Yksikkövero ³⁾ Enhetsskatt ³⁾ Specific tax ³⁾	Yksikkövero Enhetsskatt Specific tax
	€	%	%	€	%
Savukkeet (20 kpl) – Cigaretter (20 st.) – Cigarettes (20 pcs)					
1.1.1985	1,62	16,00	40,00	11,42 €	14,10
16.9.1985	1,68	16,00	40,00	11,42 €	13,60
1.6.1986	1,77	16,00	40,00	11,42 €	12,90
10.4.1987	1,84	16,00	40,00	11,42 €	12,41
11.1.1988	1,95	16,00	40,00	11,42 €	11,71
16.5.1988	2,07	16,00	40,00	12,42 €	12,00
22.12.1988	2,12	16,00	40,00	12,42 €	11,72
1.6.1989	2,15	16,50	40,00	12,42 €	11,55
1.1.1990	2,35	17,00	40,00	12,42 €	10,57
1.7.1990	2,46	17,00	40,00	12,42 €	10,10
1.1.1991	2,67	17,50	40,00	12,42 €	9,30
1.12.1991	2,78	18,03	40,00	13,35 €	9,60
1.9.1992	2,96	18,03	40,00	10,00 €	6,76
1.3.1993	3,11	18,03	40,00	10,00 €	6,43
1.6.1994	3,18	18,03	40,00	10,00 €	6,29
1.1.1995	3,35 ⁴⁾	18,03	50,00	12,61 €/1 000 kpl	7,53
1.12.1996	3,53 ⁴⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,58
1.1.1997	3,62 ⁴⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,36
1.1.1998	3,70 ⁴⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,18
1.4.1999	3,78 ⁴⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,01
1.2.2000	3,78 ⁴⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	8,01
1.6.2000	3,87 ⁴⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	7,82
1.1.2001	4,00 ⁴⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2002	4,00 ⁴⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2003	4,00 ⁴⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2004	4,00 ⁴⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2005	4,00 ⁴⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,57
1.1.2006	4,10 ⁴⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,38
1.1.2007	4,20 ⁴⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,20
1.1.2008	4,30 ⁴⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl	7,04
1.1.2009	4,40 ⁴⁾	18,03	52,00	15,13 €/1 000 kpl	6,88
1.7.2010	4,40 ⁴⁾	18,70	52,00	17,50 €/1 000 kpl	7,95
1.1.2011	4,50 ⁷⁾	18,70	52,00	17,50 €/1 000 kpl	7,78
1.1.2012	4,89 ⁷⁾	18,70	52,00	22,50 €/1 000 kpl	9,20

Taulukko jatkuu – Tabellen fortsätter – Table continues

Liitetaulukko 9b. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskihinnasta¹⁾ 1985–2012

Tabellbilaga 9b. Skatternas andel (%) av medelpriset för tobaksprodukter¹⁾ 1985–2012

Appendix Table 9b. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1985–2012

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta Detaljhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes		
		Arvonlisävero ²⁾ Mervärdesskatt ²⁾ Value added tax ²⁾	Arvovero Värdeskatt Ad valorem tax	Yksikkövero ³⁾ Enhetsskatt ³⁾ Specific tax ³⁾
	€	%	%	€
Sikarit (10 kpl) – Cigarrer (10 st.) – Cigars (10 pcs)				
1.1.1985	2,10	16,00	30,00	0,02
16.9.1985	2,19	16,00	30,00	0,02
1.6.1986	2,27	16,00	30,00	0,02
10.4.1987	2,44	16,00	30,00	0,02
11.1.1988	2,61	16,00	30,00	0,02
16.5.1988	2,78	16,00	30,00	0,60
22.12.1988	2,86	16,00	30,00	0,60
1.6.1989	2,94	16,50	30,00	0,60
1.1.1990	3,20	17,00	30,00	0,60
1.7.1990	3,36	17,00	30,00	0,60
1.1.1991	3,53	17,50	30,00	0,60
1.12.1991	3,53	18,03	30,00	0,60
1.9.1992	3,53	18,03	30,00	0,60
1.3.1993	3,53	18,03	30,00	0,60
1.6.1994	3,53	18,03	30,00	0,60
1.1.1995	3,53	18,03	20,00	..
1.1.1996	4,37	18,03	22,00	..
12.5.1997	4,71	18,03	22,00	..
15.1.1998	4,71	18,03	22,00	..
1.4.1999	5,05	18,03	22,00	..
1.2.2000	5,28	18,03	22,00	..
1.6.2000	5,55	18,03	22,00	..
1.1.2001	5,55	18,03	22,00	..
1.1.2002	4,58	18,03	22,00	..
1.1.2003	4,63	18,03	22,00	..
1.1.2004	4,82	18,03	22,00	..
1.1.2005	4,75	18,03	22,00	..
1.1.2006	4,86	18,03	22,00	..
1.1.2007	6,54	18,03	22,00	..
1.1.2008	6,85	18,03	22,00	..
1.1.2009	8,33	18,03	24,00	..
1.7.2010	6,59	18,70	25,00	..
1.1.2011	6,37	18,70	25,00	..
1.1.2012	6,40	18,70	27,00	..

Taulukko jatkuu – Tabellen fortsätter – Table continues

Liitetaulukko 9c. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskihinnasta¹⁾ 1985–2012

Tabellbilaga 9c. Skatternas andel (%) av medelpriset för tobaksprodukter¹⁾ 1985–2012

Appendix Table 9c. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1985–2012

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyyntihinta Detailjhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes			
		Arvonlisävero ²⁾ Mervärdesskatt ²⁾ Value added tax ²⁾	Arvovero Värdeskatt Ad valorem tax	Yksikkövero ³⁾ Enhetsskatt ³⁾ Specific tax ³⁾	Yksikkövero Enhetsskatt Specific tax
	€	%	%	€	%
Piippu- ja savuketupakka (40g) – Pip- och cigarettobak (40g)					
Pipe and cigarette tobacco (40g)					
1.1.1985	1,41	16,00	30,00	6,01	17,05
16.9.1985	1,46	16,00	30,00	6,01	17,05
1.6.1986	1,53	16,00	30,00	6,01	16,47
10.4.1987	1,61	16,00	30,00	6,01	15,71
11.1.1988	1,67	16,00	30,00	6,01	14,93
16.5.1988	1,77	16,00	30,00	6,70	14,40
22.12.1988	1,84	16,00	30,00	6,70	15,14
1.6.1989	1,85	16,50	30,00	6,70	14,57
1.1.1990	2,02	17,00	30,00	6,70	14,49
1.7.1990	2,10	17,00	30,00	6,70	13,27
1.1.1991	2,30	17,50	30,00	6,70	12,76
1.12.1991	2,41	18,03	30,00	7,63	11,65
1.9.1992	2,83	18,03	30,00	14,00	12,66
1.3.1993	2,93	18,03	30,00	14,00	19,79
1.6.1994	2,99	18,03	30,00	14,00	19,11
1.1.1995	3,25	18,03	48,00	–	18,73
1.1.1996	3,30	18,03	48,00	2,02 €/kg	2,45
12.5.1997	3,40	18,03	48,00	2,02 €/kg	2,38
15.1.1998	5,52 ⁵⁾	18,03	48,00	2,02 €/kg	1,46
1.4.1999	5,72 ⁵⁾	18,03	48,00	2,02 €/kg	1,41
1.2.2000	6,12 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,37
1.6.2000	6,16 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,35
1.1.2001	6,16 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,35
1.1.2002	6,16 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,35
1.1.2003	6,56 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,21
1.1.2004	6,70 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,16
1.1.2005	6,70 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,16
1.1.2006	6,12 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,37
1.1.2007	7,08 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	2,05
1.1.2008	8,20 ⁵⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg	1,77
1.1.2009	8,48 ⁵⁾	18,03	48,00	6,50 €/kg	3,07
1.7.2010	8,57 ⁵⁾	18,70	48,00	8,50 €/kg	3,97
1.1.2011	8,75 ⁵⁾	18,70	48,00	8,50 €/kg	3,89
1.1.2012	9,70 ⁵⁾	18,70	48,00	13,50 €/kg	5,57

Taulukko jatkuu – Tabellen fortsätter – Table continues

Liitetaulukko 9d. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskihinnasta¹⁾ 1985–2012

Tabellbilaga 9d. Skatternas andel (%) av medelpriset för tobaksprodukter¹⁾ 1985–2012

Appendix Table 9d. Average price of tobacco products¹⁾, proportions (%) accounted for by taxes, 1985–2012

Hinnanmuutos alkaen Prisändring från Change in price	Vähittäismyynnihinta Detailjhandelspris Retail price	Verot – Skatter – Taxes		Yksikkövero ³⁾	Yksikkövero
	€	Arvonlisävero ²⁾ Mervärdesskatt ²⁾ Value added tax ²⁾	Arvovero Värdeskatt Ad valorem tax	Enhetsskatt ³⁾ Specific tax ³⁾	Enhetsskatt Specific tax
	€	%	%	€	%
Savukkeiksi käärittävä tupakka⁶⁾ – Tobak för rullning av cigaretter⁶⁾ (30g)					
Tobacco for hand rolled cigarettes⁶⁾ (30g)					
15.1.1998	2,52	18,03	50,00	2,02 €/kg	2,40
1.4.1999	2,69	18,03	50,00	2,02 €/kg	2,25
1.2.2000	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80
1.6.2000	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80
1.1.2001	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80
1.1.2002	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80
1.1.2003	2,86	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,80
1.1.2004	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81
1.1.2005	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81
1.1.2006	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81
1.1.2007	2,85	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,81
1.1.2008	2,95	18,03	50,00	3,62 €/kg	3,68
1.1.2009	2,95	18,03	52,00	6,50 €/kg	6,61
1.1.2010	3,50	18,70	52,00	10,00 €/kg	8,57
1.1.2011	3,68 ⁷⁾	18,70	52,00	10,00 €/kg	8,15
1.1.2012	4,41 ⁷⁾	18,70	52,00	16,50 €/kg	11,23

1) Tullin laskemat verotusarvot. – Av Tullsen beräknat beskattningsvärde. – Taxable values calculated by the Customs.

2) 1985–1994 Liikevaihtovero. – Omsättningskatt 1985–1994. – Turnover tax 1985–1994.

3) V. 1995 lähtien €/yksikkö. – Fr.o.m. 1995 €/enhet. – As of 1995, €/unit.

4) Kysytyimmän hintaluokan savuke. – Cigarette i den mest efterfrågade priskategorin. – The cigarette in the price class most in demand.

5) Sisältää savukkeiksi käärittävän tupakan. – Inklusive tobak för rullning av cigaretter. – Includes tobacco for rolled cigarettes

6) Kysytyimmän hintaluokan savukkeiksi käärittävä tupakka. – Tobak för rullning av cigaretter i den mest efterfrågade priskategorin. – Tobacco for hand rolled cigarettes in the price class most in demand.

7) Vuoden 2011 alusta voimaan tullessa tupakkaverodirektiivissä otettiin savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän käärittävän hienoksi leikatun tupakan osalta käyttöön vähittäismyynnihinnan painotetun keskiarvon (WAP) käsite. – The tobacco excise directive that entered into force on 1 January 2011 introduced the concept of weighted average retail selling price (WAP) for cigarettes and fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes.